

การสังเคราะห์เนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย

โดย
นายพirkานต์ ขุนเณร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การสังเคราะห์เนื้อหาารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคีตวิจัยและพัฒนา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE SYNTHESIS OF PERCUSSION PEDAGOGY COURSE CONTENT FOR
UNDERGRADUATE LEVEL IN THAILAND

By
MR. Peerakarn KHOONNANE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Music (Music Research and Development)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2020
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ การสังเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระโทบระดับปริญญา
บัณฑิตในประเทศไทย
โดย พีรกานต์ ชุนเนอร์
สาขาวิชา สังคิตวิจัยและพัฒนา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัทรภร ผลิตากุล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต

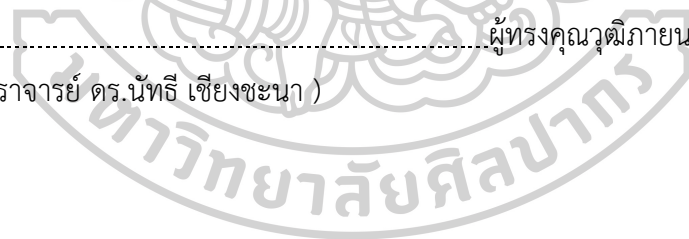
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ชนก สุวรรณชาติ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรภร ผลิตากุล)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิ เชียงชนะนา)

61701315 : สังคีตวิจัยและพัฒนา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

คำสำคัญ : เนื้อหารายวิชา, การสอน, เครื่องกระทบ, ปริญญาบัณฑิต

นาย พีรกานต์ ชุนเณร: การสังเคราะห์เนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัทรภร ผลิตากุล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเครื่องกระทบจำนวน 4 คน โดยใช้เกณฑ์ 1) จบการศึกษาระดับปริญญาโทเครื่องกระทบ 2) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรเครื่องกระทบ และ 3) มีผลงานวิชาการหรือผลงานสร้างสรรค์ 1 ชิ้นในรอบ 5 ปี ควบคู่กับการศึกษาเอกสาร มาวิเคราะห์ในรูปแบบอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัย ประกอบไปด้วยทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยี และทักษะการสอนเครื่องกระทบ วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย ประกอบไปด้วย ความรู้ดนตรี ความรู้ทางการเงินและกฎหมายสำหรับนักดนตรีและครูสอนดนตรี ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และความรู้ด้านการสอนดนตรี และวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย ประกอบไปด้วยคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มทักษะเครื่องกระทบ ประกอบไปด้วยการบรรเลงเดี่ยวเครื่องกระทบ การบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบและทักษะการนำเสนอผลงาน ทักษะการบริหารจัดการแสดงและการใช้เทคโนโลยี และการบรรเลงวงโยธวาทิต 2) กลุ่มการสอนเครื่องกระทบ ประกอบไปด้วย การสอนดนตรี การบริหารจัดการหลักสูตรและการใช้เทคโนโลยี และการสอนวงโยธวาทิต 3) กลุ่มการดำเนินชีวิต ประกอบไปด้วยพื้นฐานคอมพิวเตอร์ กฎหมาย การบริหารการเงิน และการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ

61701315 : Major (Music Research and Development)

Keyword : COURSE CONTENT PEDAGOGY PERCUSSION UNDERGRADATE

MR. PEERAKARN KHOONNANE : THE SYNTHESIS OF PERCUSSION PEDAGOGY COURSE CONTENT FOR UNDERGRADUATE LEVEL IN THAILAND THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR PATTARAPORN PLITAKUL, Ph.D.

The research purpose was to synthesize the objective and course content of percussion pedagogy for undergraduate students in Thailand by using qualitative research methodology. The data were collected from interviews with 4 percussion specialists who hold a master degree, produced 1 creative work, 1 performance concert, or 1 academic work within 5 years, and has worked as a full – time instructor. Besides, related literature and interviews were reviewed and inductively analysed.

The results showed that the objectives of the percussion pedagogy courses can be categorized into 3 groups. The first group consists of the objectives in a psychomotor domain such as acquiring percussion skills, communication skills, technology skills, and percussion teaching skills. The second group comprises of the objectives in a cognitive domain such as gaining music knowledge, financial and legal knowledge for musicians and music teachers, multimedia technology and communication knowledge, and music teaching knowledge. The last group covers the objectives in an affective domain including morality and professional ethics. The content of the percussion pedagogy courses can be divided into 3 groups: 1) percussion skills including solo performing skills, ensemble performing skills, presentation skills, performance management, technology skills, and marching band skills; 2) percussion pedagogies including music teaching, curriculum management, technology utilization, and marching band teaching; 3) life skills including basic computer skills, laws, financial management, and career preparation.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ได้รับความกรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรภร ผลิตากุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยชี้แนะกระบวนการคิด และให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่เริ่มทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ชนก สุวรรณธาดา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ในมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิ์ เชียงชนะนา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาในการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ให้คำแนะนำและแนวคิดในมุมมองใหม่ ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ เผ่าพันธ์ อำนาจธรรม อาจารย์ ดร.วรรณภา ญาณวุฒิ อาจารย์ธนสิทธิ์ ศิริพานิชวัฒนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พนัส ตังการพานิช รวมไปถึง อาจารย์เกษม ทิพยเมธากุล และอาจารย์อนุสรณ์ ปราบหนองบัว ที่ให้ความเมตตา เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณสุพัต ทองฉวี บรรณารักษ์ห้องสมุด คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับการหยิบยืมหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย อีกทั้งยังคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้วิจัยในการวางแผนการดำเนินงาน รวมไปถึงให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณนางปาริชาติ ขุนเณร มารดาของผู้วิจัย และนายสิทธิพันธ์ ขุนเณร บิดาของผู้วิจัย ที่ให้การสนับสนุนการศึกษา ทุนทรัพย์ และกำลังใจ แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด รวมไปถึงนางสาวพรไพลิน ขุนเณร น้องสาวของผู้วิจัย ที่ให้กำลังใจเสมอมา

ขอขอบคุณอาจารย์ฉลองชัย ทศโกวิท และอาจารย์มาโนชญ์ ยกเชื้อ อาจารย์ที่สอนผู้วิจัยในระดับปริญญาตรี ที่ให้คำแนะนำอบรมสั่งสอนและเป็นผู้ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขอขอบคุณนายอชิตพล ทินรัตน์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาสังคมศึกษาระดับปริญญาโท คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ให้คำปรึกษาการใช้โปรแกรมการบริหารจัดการวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ทางด้านดนตรีศึกษา รวมไปถึงมอบทุนการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

พีรกานต์ ชุนเณร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
2. คำถามการวิจัย.....	3
3. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	3
4. ขอบเขตของงานวิจัย.....	3
5. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ.....	5
1.1 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์.....	7
1.2 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี).....	8
2. การศึกษาในศตวรรษที่ 21.....	15
3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องกระทบ.....	17
3.1 การสอนเครื่องกระทบ.....	17

3.2	รายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย	19
3.3	รายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในต่างประเทศ	24
4.	องค์ประกอบเนื้อหารายวิชา	26
4.1	วัตถุประสงค์.....	26
4.2	การกำหนดเนื้อหา.....	31
4.3	การจัดเนื้อหา	32
5.	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
5.1	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเครื่องกระทบ	34
5.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี.....	35
5.3	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเงินและกฎหมาย	36
5.4	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านเทคโนโลยี.....	38
5.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ	38
6.	กรอบแนวคิดการวิจัย	38
บทที่ 3	วิธีการดำเนินงานวิจัย	41
	ชั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร.....	42
	ชั้นที่ 2 การสัมภาษณ์	43
	ชั้นที่ 3 การสังเคราะห์	45
บทที่ 4	วิเคราะห์ข้อมูล	47
	ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล.....	48
	ตอนที่ 2 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการเรียนการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย	50
	ตอนที่ 3 การสังเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหาการเรียนการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย	79
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	105

สรุปผลการวิจัย.....	106
อภิปรายผล.....	111
ข้อเสนอแนะ.....	119
รายการอ้างอิง.....	121
ประวัติผู้เขียน.....	125

สารบัญตาราง

หน้า

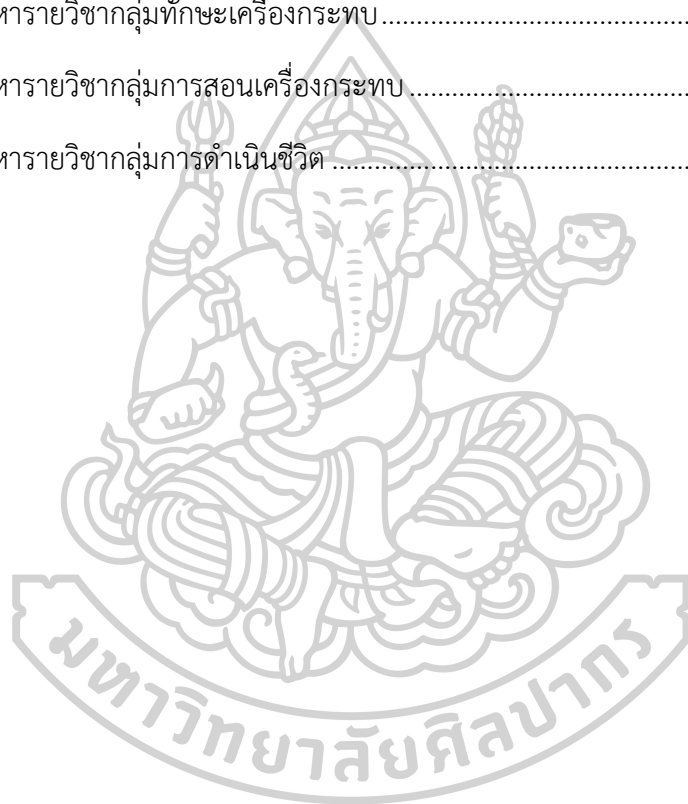
ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และมาตรฐานผลการเรียนรู้ สาขา ศิลปกรรมศาสตร์.....	7
ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และมาตรฐานผลการเรียนรู้ สาขาครุ ศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์	9
ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์	11
ตารางที่ 4 เนื้อหารายวิชาศาสตร์การสอนเครื่องกระทบของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	20
ตารางที่ 5 ตารางสังเคราะห์แนวคิดด้านทักษะพิสัยของซิมพ์สัน เดฟ และแฮร์วี	27
ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล	48
ตารางที่ 7 การกำหนดวัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ	53
ตารางที่ 8 การกำหนดวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ.....	56
ตารางที่ 9 การกำหนดวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ	58
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญา บัณฑิตในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ	76
ตารางที่ 11 ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ และ วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยจากการสังเคราะห์เอกสาร.....	82
ตารางที่ 12 ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ และ วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยจากการสังเคราะห์เอกสาร	86
ตารางที่ 13 ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ และวัตถุประสงค์ ด้านจิตพิสัยจากการสังเคราะห์เอกสาร.....	90
ตารางที่ 14 เนื้อหารายวิชากลุ่มทักษะเครื่องกระทบ	92
ตารางที่ 15 เนื้อหารายวิชากลุ่มการสอนเครื่องกระทบ	98
ตารางที่ 16 เนื้อหารายวิชากลุ่มการดำเนินชีวิต	101

ตารางที่ 17 ผลการสังเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระตบระดับปริญญาบัณฑิต ที่คาดหวัง
เมื่อเสร็จสิ้นปีการศึกษา..... 104

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	41
ภาพที่ 2 พิธีมิดเนื้อหาทรายวิชาเครื่องกระทบจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเครื่องกระทบ	62
ภาพที่ 3 วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ	91
ภาพที่ 4 เนื้อหารายวิชากลุ่มทักษะเครื่องกระทบ	97
ภาพที่ 5 เนื้อหารายวิชากลุ่มการสอนเครื่องกระทบ	101
ภาพที่ 6 เนื้อหารายวิชากลุ่มการดำเนินชีวิต	103

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

เครื่องกระทบในปัจจุบันสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือกลุ่มเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงแน่นอน และกลุ่มเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงไม่แน่นอน มีหน้าที่เป็นทำนองหลักและให้จังหวะแก่วงดนตรี (Cook, 2005; สธน โรจนตระกูล, 2554b) เครื่องกระทบเริ่มแพร่หลายออกไปตามหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งโรงเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่มีการนำไปใช้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การแข่งขันดนตรีและงานพิธีการต่าง ๆ (สธน โรจนตระกูล, 2554a) รวมถึงในระดับอุดมศึกษาที่มีนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงดนตรีโดยใช้เครื่องกระทบไปร่วมบรรเลงในวงซิมโฟนีออร์เคสตรา วงโยธวาทิต และการเข้าร่วมการแข่งขันการประกวดเครื่องกระทบที่จัดขึ้นโดยกรมพลศึกษา ซึ่งนักเครื่องกระทบส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอนเครื่องกระทบในระดับปริญญาบัณฑิต

ในปัจจุบันหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิตที่มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเครื่องกระทบ มีจำนวน 45 สถาบันที่อยู่ในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์และหลักสูตรครุศาสตร์ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติเครื่องกระทบ พร้อมทั้งสอดแทรกเนื้อหาการสอนเครื่องกระทบ อีกทั้งยังมีหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ จำนวน 3 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นการบูรณาการระหว่างเนื้อหาทางด้านศาสตร์การสอน และศาสตร์ทางด้านเครื่องกระทบเข้าด้วยกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติในด้านการสอนเครื่องกระทบ (Bowman, 2018; ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์, 2561) จากการศึกษารายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) รายละเอียดวิชา (มคอ.3) บริบทและสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน โดยการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าเนื้อหาในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบมีการกำหนดเนื้อหาที่แตกต่างกันออกไป ในรายวิชาศาสตร์การสอนเครื่องกระทบของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการกำหนดเนื้อหาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ และทักษะในด้านประวัติศาสตร์เครื่องกระทบ หลักใน*การปฏิบัติเครื่องกระทบ การวิเคราะห์แบบฝึกหัด วิธีการสอน หลักสูตร การเขียนแผนการสอน และการจัดลำดับเนื้อหาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบได้ (เกษมทิพย์เมธากุล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 กันยายน 2562) และรายวิชาศาสตร์แห่งการสอนเครื่องประกอบจังหวะของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการกำหนดเนื้อหาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ และทักษะในด้านความเป็นมาของเครื่องกระทบ วิธีการในการปฏิบัติเครื่องกระทบ การวิเคราะห์บท

เพลง สร้างสรรค์แบบฝึกหัดสำหรับบทเพลง และเรียนรู้กระบวนการถ่ายทอดจากประสบการณ์จริง (อนุสรณ์ ปรานทองบัว, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 กันยายน 2562)

องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์คือ เนื้อหารายวิชา (Course Content) เป็นการกำหนดเนื้อหาสาระและการจัดเรียงเนื้อหาโดยครูผู้สอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาอย่างเป็นลำดับขั้น การกำหนดเนื้อหาต้องคำนึงถึง ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษา 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ความสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน บริบทของสังคมในปัจจุบัน รวมไปถึงสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในการนำไปประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ในส่วนของการจัดเรียงเนื้อหา ควรคำนึงถึงการจัดลำดับจากง่ายไปยาก และเรียงลำดับความต่อเนื่องกันจนจบหลักสูตร รวมถึงการบูรณาการของเนื้อหา (Bloom, Engelhart, Furst, Hill, & Krathwohl, 1956; Cox, 2007; Taba, 1962; Tyler, 1970; Zais, 1976) ซึ่งเนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบสามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มคือ 1) กลุ่มเนื้อหาทักษะเครื่องกระทบ เป็นเนื้อหาที่มุ่งเน้นในการพัฒนาทักษะและความรู้ในการปฏิบัติเครื่องกระทบ ได้แก่ ทักษะเครื่องกระทบ วรรณกรรมเครื่องกระทบ การประพันธ์เพลง และ 2) กลุ่มการสอนดนตรี เป็นเนื้อหาที่มุ่งเน้นในการพัฒนาความรู้ด้านครุศึกษามาบูรณาการศาสตร์ของดนตรี ได้แก่ ปรัชญาการศึกษา จรรยาบรรณวิชาชีพครู จิตวิทยาการสอน จิตวิทยาพัฒนาการ การพัฒนาหลักสูตร การประเมินผล ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ การสอนดนตรี และการสอนทักษะดนตรี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2560, 2561)

จากการศึกษาเนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย พบว่าเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปในทางความรู้ ทักษะ และเจตคติ ด้านเครื่องกระทบ ควบคู่กับการสอนเครื่องกระทบ โดยการสอดแทรกเนื้อหาการสอนเครื่องกระทบในรายวิชาเครื่องกระทบ อีกทั้งหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสอนเครื่องกระทบ มีการจัดการเรียนการสอนในระยะเวลาเพียง 1 ภาคการศึกษา อาจส่งผลให้เนื้อหาวิชาไม่ครอบคลุมสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งหมด รวมถึงยังไม่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตโดยตรง ส่งผลให้อาจารย์ผู้สอนเครื่องกระทบไม่มีแหล่งข้อมูลเชิงวิชาการที่ชัดเจน แต่มีเพียงการศึกษาการสอนเครื่องดนตรีประเภทอื่นเช่นเปียโน (Tayrattanachai, 2014) และหลักสูตรที่เน้นทักษะการแสดงเครื่องกระทบ (Bowman, 2018) ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องการเล่นและการสอนเครื่องกระทบ รวมถึงการศึกษาเอกสารจากแหล่งวิชาการที่น่าเชื่อถือ ดังนั้นข้อมูลที่สังเคราะห์จะเป็นประโยชน์กับอาจารย์ผู้สอนเครื่องกระทบในระดับปริญญาบัณฑิตในการจัดสรรเนื้อหาการสอนเครื่องกระทบ ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนที่สนใจในการศึกษาต่อในระดับปริญญาบัณฑิตเครื่องกระทบ อีกทั้งยังเป็นแนวทางการสอนสำหรับนักศึกษาสาขาการ

แสดงดนตรีเครื่องกระทบที่มีแนวโน้มและความสนใจในการประกอบวิชาชีพครูดนตรีหลังสำเร็จการศึกษา

2. คำถามการวิจัย

วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิทยานิพนธ์การสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทยควรเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อสังเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิทยานิพนธ์การสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย

4. ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการสังเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์การสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย ในขอบเขตดังต่อไปนี้

- 1) การวิจัยในครั้งนี้สังเคราะห์เนื้อหาในกลุ่มวิทยานิพนธ์การสอนเครื่องกระทบเท่านั้น
- 2) การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเนื้อหาวิทยานิพนธ์การสอนเครื่องกระทบจากมุมมองและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอนระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทยโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้
 - 2.1 เป็นอาจารย์ผู้สอนที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป สาขาการแสดงดนตรี เครื่องมือเอกเครื่องกระทบ
 - 2.2 เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่สอนรายวิชาเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย
 - 2.3 เป็นอาจารย์ที่มีผลงานวิชาการ ผลงานแสดงดนตรี และผลงานเชิงสร้างสรรค์ เครื่องกระทบอย่างน้อย 1 ชิ้นในรอบ 5 ปี
- 3) ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2562 – เมษายน 2564

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

การสอนเครื่องกระทบ หมายถึง การศึกษาทฤษฎีการสอนดนตรีเฉพาะกลุ่มเครื่องกระทบ สำหรับครูและนักเรียนเครื่องกระทบ ซึ่งประกอบไปด้วย เทคนิคการปฏิบัติเครื่องกระทบ วรรณกรรม เครื่องกระทบ แบบฝึกหัดและบทเพลงเครื่องกระทบ รวมถึงการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องกระทบ เทคนิคการสอนเครื่องกระทบ และการประเมินผลทักษะเครื่องกระทบ (Cook, 2005;

Gworek, 2017) ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ การสอนเครื่องกระทบมุ่งศึกษากลวิธีการสอนดนตรีในกลุ่มเครื่องจัดเป็นผลการสังเคราะห์เนื้อหารายวิชาในกลุ่มทักษะเครื่องกระทบ และกลุ่มการสอนเครื่องกระทบ

เนื้อหาวิชา หมายถึงเนื้อหาสาระที่กำหนดขึ้นโดยครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ครูผู้สอนกำหนด ซึ่งประกอบไปด้วยการกำหนดเนื้อหา และการจัดเรียงเนื้อหา (Taba, 1962; Tyler, 1970; Zais, 1976) ในงานวิจัยชิ้นนี้ เนื้อหารายวิชาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลของการวิจัย

อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึงอาจารย์ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอน จัดการเรียนการสอนในรายวิชา และการทำวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้อง (เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558, 2558) ในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นอาจารย์ที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเครื่องกระทบ หรือการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการจัดสรรเนื้อหาในการสอนเครื่องกระทบในระดับปริญญาบัณฑิต โดยอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากงานวิจัยชิ้นนี้ออกแบบเนื้อหา และจัดประสบการณ์ในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบให้สอดคล้องกับบริบท สภาพแวดล้อม อัตลักษณ์ของผู้เรียนและมหาวิทยาลัย
2. เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนที่มีความสนใจในการเรียนต่อในระดับปริญญาบัณฑิตในหลักสูตรดนตรี เครื่องกระทบ
3. เป็นแนวทางสำหรับนักศึกษาสาขาการแสดงดนตรีเครื่องมือเอกเครื่องกระทบ ในการนำข้อมูลด้านการสอนเครื่องกระทบไปปรับใช้ในการถ่ายทอด

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่อง กระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
 - 1.1 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
 - 1.2 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี)
2. ทักษะศตวรรษที่ 21
3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องกระทบ
 - 3.1 การสอนเครื่องกระทบ
 - 3.2 วิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย
 - 3.3 วิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในต่างประเทศ
4. องค์ประกอบเนื้อหารายวิชา
 - 4.1 วัตถุประสงค์
 - 4.2 การกำหนดเนื้อหา
 - 4.3 การจัดเนื้อหา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

การจัดการศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยในปัจจุบัน เป็นการจัดการศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับบริบทและสภาพสังคมไทย ที่กำหนดไว้โดยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติฉบับปรับปรุง (National Qualification Framework; Revised Edition: NQF) ในการกำหนดคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่ มุ่งเน้นผลลัพธ์ทางการศึกษา (Outcome – based Education : OBE) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัด การศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีหลักที่สำคัญคือการกำหนดเป้าหมายที่ เป็นรูปธรรมด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และ ความสามารถในการประยุกต์และความรับผิดชอบ โดยใช้กระบวนการตรวจสอบ (Validation) ใน

การนำเข้าข้อมูลและข้อมูลย้อนกลับจากผู้ใช้บัณฑิต ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) และนักศึกษา สำหรับการกำหนดเนื้อหาให้มีความพร้อมในการผลิตบัณฑิต โดยพิจารณาจากสาระสำคัญจากทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บัณฑิต ผู้ปกครอง นักศึกษา วิทยาลัย และพันธกิจของ มหาวิทยาลัย เป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร (บัณฑิต ทิพากร, 2559; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF:HEd) เป็น แนวทางในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้เป็นมาตรฐาน

การจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทย เป็นการจัดการเรียนการสอน ที่ยึดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF:HEd) เป็นตัวกำหนด หลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วยระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละระดับ ระดับของหลักสูตรอุดมศึกษา ปริมาณการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับระยะเวลา การเทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอด ชีวิต มีความเท่าเทียม สามารถเทียบเคียงมาตรฐานกันได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ออกประกาศ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นการให้อิสระใน การกำหนดการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา กำหนดผลลัพธ์การ เรียนรู้ การประเมิน และการรายงานคุณภาพของหลักสูตร ตามวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต สำหรับการจัดเก็บข้อมูลตามแนวทางของ มคอ.3 - มคอ.7 มุ่งเน้นในการปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการ สอนเพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ตลอดจนการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของบัณฑิต อีกทั้งเป็นการให้อิสระใน การจัดการศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยของภาครัฐ เอกชน และราชภัฏ ในการออกแบบหลักสูตรให้มีความ เหมาะสมแก่ตัวผู้เรียน ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีการกำหนดความสำคัญของหลักสูตร ผลลัพธ์การ เรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcome: PLO) และผลลัพธ์การเรียนรู้อยรายวิชา (Course Learning Outcome : CLO) ให้สอดคล้องกับปรัชญา วิทยาลัย ศักยภาพของมหาวิทยาลัย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และมาตรฐานคุณวุฒิสาชาวิชาเป็น ตัวกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เนื้อหา และการประเมินผลของครูผู้สอน

การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร และการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้อยรายวิชา เป็น การกำหนดผลลัพธ์ ที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีที่ กำหนด 6 ด้านคือ 1) คุณธรรมจริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคล 5) ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านทักษะวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ รวมถึงความรับผิดชอบในหน้าที่ตนเองเพื่อไปประกอบอาชีพได้หลังสำเร็จการศึกษา (บัณฑิต ทิพากร, 2559; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

1.1 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์

การจัดการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 เป็นลักษณะเชิงวิชาชีพที่ผ่านการรับรู้ภาษาเสียงทางหู ลักษณะเฉพาะด้านของสาขาวิชาที่พัฒนาองค์ความรู้ให้สมบูรณ์ขึ้น การกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และมาตรฐานผลการเรียนรู้ สาขาศิลปกรรมศาสตร์

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์	
คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	มาตรฐานผลการเรียนรู้
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	
มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะทางสาขาวิชาชีพ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีทัศนคติที่เปิดกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีจิตอาสา และจิตสำนึกสาธารณะ
ด้านความรู้	
มีความรู้ในศาสตร์ทางศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติ สามารถนำความรู้ สร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะเพื่อประกอบอาชีพได้	รอบรู้ในด้านศาสตร์ทางศิลปกรรม และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง มีความสามารถในการค้นคว้า แก้ปัญหา พัฒนาศาสตร์ทางด้านศิลปกรรมได้อย่างเป็นระบบ มีความรู้ในทางศิลปะที่สัมพันธ์กับบริบททางสังคม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพด้านสาขาศิลปกรรมศาสตร์
ด้านทักษะทางปัญญา	
มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ได้อย่างมีวิจารณญาณ	ทักษะในการค้นคว้ารวบรวมข้อมูล และประเมินข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างมีวิจารณญาณ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์	
คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	มาตรฐานผลการเรียนรู้
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	
มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะในการจัดการทางศิลปกรรม	มีความเป็นผู้นำ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตรงไปตรงมา และเคารพในความเห็นที่แตกต่าง
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
ใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีได้ดี	สื่อสารด้วยการพูด ฟัง อ่าน เขียนในการสื่อสารโดยทั่วไป ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูล เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปกรรม และนำเสนองานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ด้านทักษะพิสัย	
นำเสนอแนวความคิดที่เป็นรูปธรรมผ่านผลงานทางด้านศิลปกรรม รวมถึงแสดงออกและพัฒนาทักษะทางศิลปะได้ตามความถนัดและความสามารถเฉพาะตน	ใช้ทักษะการปฏิบัติทางศิลปกรรมศาสตร์ในการสร้างสรรค์ผลงาน สามารถบูรณาการความรู้กับศาสตร์อื่น ๆ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการและวิชาชีพได้

(มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558, 2558)

1.2 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี)

การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรตรีศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) พ.ศ. 2562 ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และสมรรถนะทางวิชาชีพ โดยใช้แนวคิดในการจัดทำหลักสูตรวิชาชีพครูเป็นหลักสูตรบูรณาการและหลักสูตรอิงสมรรถนะที่มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีกำหนด โครงสร้างหลักสูตรต้องมีความยืดหยุ่น ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานครูในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงความต้องการของผู้เรียน การจัดหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีความเหมาะสมกับอัตลักษณ์และบริบทของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางวิชาชีพ จิตวิญญาณและอุดมการณ์ในความเป็นครูที่เหมาะสมกับบริบทนั้น ๆ โดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ดังตารางต่อไปนี้

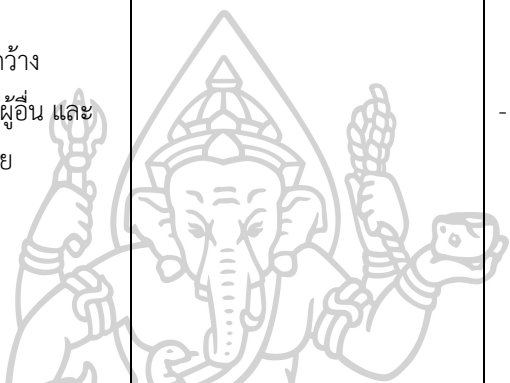
ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และมาตรฐานผลการเรียนรู้ สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	มาตรฐานผลการเรียนรู้
<p>มีค่านิยมร่วม หมายถึงมีความตระหนักและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการทำงานของคุณ มีเจตคติต่อวิชาชีพ และบริการวิชาการวิชาชีพต่อชุมชน</p>	<p>ด้านคุณธรรม จริยธรรม : มีความรักความศรัทธาในวิชาชีพครู ยึดมั่นในอุดมการณ์ และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีจิตสาธารณะ อดทนอดกลั้น</p>
<p>เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในวิชาชีพครู หมายถึงมีจิตวิญญาณความเป็นครู ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยอุดมการณ์ความเป็นครู มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่</p>	<p>เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความรับผิดชอบในงานด้านวิชาชีพและวิชาการ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ เคารพสิทธิ เสรีภาพ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แสดงออกทางคุณธรรม โดยการใช้เหตุผล ดุลยพินิจ</p>
<p>เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง หมายถึงรักชาติ รักท้องถิ่น ใส่ใจสังคม มีจิตสำนึกสาธารณะ รู้คุณค่าและมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตอาสา ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย ยึดมั่นในอุดมการณ์ รู้จักรับผิดชอบชีวิต และเคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</p>	<p>บรรทัดฐานทางสังคมในการยึดมั่นความโปร่งใสในการทำงาน ไม่บิดเบือนข้อมูล และไม่คัดลอกผลงานผู้อื่น</p>
<p>เป็นผู้เรียนรู้และฉลาดรู้ หมายถึงมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความรู้รอบด้าน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สื่อ เทคโนโลยี สร้างสรรค์นวัตกรรม งานวิจัย เพื่อพัฒนาตนเองทางด้านวิชาชีพและเติมเต็มศักยภาพ ความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา</p>	<p>ด้านความรู้ : มีความรู้ความสามารถในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเนื้อหาสาระทางด้านวิชาชีพครู เช่น ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ปรัชญา การศึกษา จิตวิทยาการสอน จิตวิทยาพัฒนาการ หลักสูตร วิทยาการจัดการเรียนการสอน เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร การประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัย และภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู เป็นต้น อีกทั้งยังมีความเชี่ยวชาญเนื้อหาสาระในวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละวิชา</p> <p>ด้านทักษะทางปัญญา : คิด วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ประเมินข้อมูลจากสื่อ สารสนเทศที่หลากหลาย พร้อมปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคดิจิทัล และโลกอนาคต สามารถนำความรู้ แนวคิด ทฤษฎี ค่านิยม ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและงานวิจัย เพื่อพัฒนาตนเองและผู้อื่น และเป็นประโยชน์ต่อชุมชน</p> <p>ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี : มีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงตัวเลข สังเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้</p>

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	มาตรฐานผลการเรียนรู้
	<p>อย่างถูกต้อง สามารถสื่อสารกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยการพูด การเขียน หรือการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและนวัตกรรมที่เหมาะสม สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การทำงาน รับส่งข้อมูลและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลสารสนเทศ รวมไปถึง ตระหนักถึงการคัดลอกผลงานและการละเมิดลิขสิทธิ์</p>
	<p>ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ : มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม สามารถเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่นในการทำงานร่วมกัน มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์อันดีงามแก่เพื่อร่วมงาน ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รับผิดชอบต่อตนเอง ผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และต่อส่วนรวม รวมไปถึงมีภาวะผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพในการชี้แนะแนวทางการพัฒนาความรู้ของผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชน</p>
<p>เป็นผู้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ หมายถึงมีความสามารถในการวางแผนการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระ ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอน และการประเมินผล โดยใช้ศาสตร์การสอน รวมไปถึงการใช้เทคโนโลยี ให้เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>ด้านวิชาการจัดการเรียนรู้ : สามารถนำปรัชญาการศึกษาแบบหลักสูตร เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี และการประเมินผล ผู้เรียน โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชนได้เหมาะสมกับหลักสูตร นำความรู้ทางด้านจิตวิทยาไปวิเคราะห์ตัวผู้เรียน เพื่อจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมต่อพัฒนาการและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นรายบุคคล ออกแบบแผนการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ผ่านการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง โดยการบูรณาการระหว่างความรู้ ทักษะ และเจตคติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหา และพัฒนาตนเองด้วยวินัยและความรับผิดชอบ รวมไปถึงการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21</p>

(มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562, 2562)

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

ความสอดคล้องของมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	ความแตกต่างของมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	
	ศิลปกรรมศาสตร์	ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
<ul style="list-style-type: none"> - ซื่อสัตย์ สุจริตและมีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย - มีจิตอาสา จิตสาธารณะ - มีค่านิยม ทศนคติที่เปิดกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และคุณลักษณะประชาธิปไตย 		<ul style="list-style-type: none"> - รัก ศรัทธาในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณ อุทิศการณ ความเป็นครู และปฏิบัติตน ได้ซึ่งจรรยาบรรณวิชาชีพครู - แสดงออกทางคุณธรรม จริยธรรม วินิจฉัย แก้ไข ปัญหาด้วยความถูกต้อง ยึดหลักความโปร่งใส ไม่ใช้ ข้อมูลบิดเบือน และไม่ คัดลอกผลงานผู้อื่น
2. ด้านความรู้		
<ul style="list-style-type: none"> - คิดค้นคว้า วิเคราะห์ นำความรู้ไป ประยุกต์ในการแก้ไขปัญหา พัฒนา งานได้อย่างสร้างสรรค์และเป็น ระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - รอบรู้ในศาสตร์ด้าน ศิลปกรรม และศาสตร์อื่นที่ เกี่ยวข้อง - มีความสามารถในการ ค้นคว้า แก้ไขปัญหา และ พัฒนาศาสตร์ทางศิลปกรรม อย่างเป็นระบบ - มีความรู้ด้านศิลปะที่สัมพันธ์ กับบริบท ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรม - มีความรู้ด้านวิชาชีพทาง ศิลปกรรมในสาขาที่ศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ด้านสาระวิชาชีพครู บูรณาการความรู้กับการ ปฏิบัติจริง และการบูรณา การความรู้ข้ามศาสตร์ - มีความรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน อย่างลึกซึ้ง เรียนรู้ด้าน วิทยาการใหม่และนำไป ประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ผู้เรียน - มีความรู้ ความเข้าใจใน บริบทสภาพแวดล้อม ความแตกต่างทางวัฒนธรรม พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ของสังคมโลก - มีความรู้ความสามารถ

ความสอดคล้องของมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขา ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	ความแตกต่างของมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	
	ศิลปกรรมศาสตร์	ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์
		ในการใช้ภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร - ตระหนัก เห็นคุณค่า ให้ความสำคัญกับศาสตร์ พระราชา นำมาประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาตนเอง พัฒนา ผู้เรียน พัฒนางานและชุมชน
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
<ul style="list-style-type: none"> - คิด ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ ข้อเท็จจริง ประเมินข้อมูล จาก แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย - มีความสร้างสรรค์ คิดริเริ่ม มี ปฏิภาณไหวพริบในการพัฒนางาน และสร้างผลงานอย่างสร้างสรรค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ สังเคราะห์ นำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา ได้อย่างสร้างสรรค์ - บูรณาการความรู้กับศาสตร์ อื่น ๆ เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน วิชาการและด้านวิชาชีพทาง ศิลปกรรมศาสตร์ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประยุกต์ความรู้จากการทำ วิจัยหรือร่วมสร้างนวัตกรรม ในการพัฒนาการเรียนรู้อของ ผู้เรียนให้เป็นผู้สร้าง นวัตกรรม และถ่ายทอด ความรู้แก่ชุมชนและสังคม
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
<ul style="list-style-type: none"> - มีภาวะผู้นำ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ของตนเอง เข้าใจและรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น มีวุฒิภาวะทาง อารมณ์และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี - มีความรับผิดชอบในหน้าที่ตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงความคิดเห็น ตรงไปตรงมา เคารพใน ความคิดเห็นที่แตกต่างอย่าง มีเหตุผล 	<ul style="list-style-type: none"> - รับผิดชอบในหน้าที่ต่อตนเอง ต่อผู้เรียน ต่อผู้ร่วมงาน ต่อส่วนรวม แก้ไข้ปัญหาของตนเอง และ ส่วนรวมได้อย่างสร้างสรรค์ - มีภาวะผู้นำทางวิชาการและ วิชาชีพ ชี้นำ ถ่ายทอดความรู้ แก่ผู้เรียน สถานศึกษา และ สังคมอย่างสร้างสรรค์
5. ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี		
<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ สืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลาย ในการสร้างสรรค์ ผลงานและนำเสนอผลงานด้าน วิชาการและด้านศิลปะได้อย่างมี 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่าน และการเขียน ทั้งรูปแบบ การสื่อสารทั่วไป การสื่อสาร ทางศิลปกรรม และการ นำเสนอผลงานได้อย่างมี 	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ - ทักษะการสื่อสารระหว่าง ผู้เรียน ผู้ปกครอง บุคคลใน

ความสอดคล้องของมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	ความแตกต่างของมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	
	ศิลปกรรมศาสตร์	ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์
ประสิทธิภาพ	<p>ประสิทธิภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - นำความรู้เชิงตัวเลข หรือ เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ สำหรับงานด้านศิลปกรรม 	<p>ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย การพูด การเขียน และการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร หรือนวัตกรรมที่เหมาะสม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การทำงาน การประชุม การสืบค้นข้อมูล โดยใช้ดุลยพินิจในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล และตระหนักถึงการคัดลอกผลงานและการละเมิดลิขสิทธิ์
6. ด้านทักษะวิชาชีพ		
	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการปฏิบัติด้านศิลปกรรมในการสร้างสรรค์ผลงานของตน 	<ul style="list-style-type: none"> - ออกแบบหลักสูตรรายวิชา เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยี และการประเมินผล ตามความเชื่อปรัชญา ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพบริบทของผู้เรียน - วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลด้วยความรู้ด้านจิตวิทยา และนำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน จัดเนื้อหาสาระ แก้ไขปัญหา และส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับพัฒนาการผู้เรียนเป็นรายบุคคล - ส่งเสริมการคิด การทำงาน การจัดการ โดยการออกแบบ

ความสอดคล้องของมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	ความแตกต่างของมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	
	ศิลปกรรมศาสตร์	ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์
		<p>กิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง บูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม ในการประยุกต์ ความรู้มาแก้ไขปัญหา และพัฒนาการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนด้วยสื่อการเรียน แหล่งวิชาการ เทคโนโลยี ทั้งในและนอกสถานศึกษา ประสานงาน และสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน - จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 และนำความรู้มาพัฒนาผู้เรียน รวมไปถึงการพัฒนาตนเอง

(มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562, 2562; มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558, 2558)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวไปในข้างต้น แสดงให้เห็นว่ามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีในสาขาศิลปกรรมศาสตร์และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ มุ่งพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนให้มีความครอบคลุม 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ดนตรีและการสอนดนตรี 3) ด้านการคิดวิเคราะห์ข้อเท็จจริงอย่างมีวิจารณญาณ 4) ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบในหน้าที่ตนเอง 5) ด้านการสื่อสารเพื่อนำเสนอผลงานด้าน

ดนตรี และการสอนดนตรี รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์ผลงานด้านดนตรีและการสอนดนตรี 6) ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีและทักษะการสอนดนตรี ซึ่งจะเห็นได้ว่าการกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ดังนั้นในการกำหนดเนื้อหาวิชาการศึกษาเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต ต้องคำนึงถึงมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีทั้งในสาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์ เพื่อช่วยในการพัฒนาผู้เรียนเกิดทักษะทางวิชาชีพในการนำความรู้ทางด้านแนวคิดทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการเล่นเครื่องกระทบและการสอนเครื่องกระทบได้หลังสำเร็จการศึกษา

2. การศึกษาในศตวรรษที่ 21

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology :ICT) จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้คนในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องหันมาเปลี่ยนความคิดเพื่อให้เท่าทันโลกปัจจุบัน โดยต้องเริ่มเปลี่ยนระบบความคิดพื้นฐานครอบครัว การศึกษา และสังคม เพื่อให้คนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์, 2561) การศึกษาในปัจจุบันเป็นการเรียนรู้จากทฤษฎีจนนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งความรู้ที่อยู่ในการปฏิบัติลงมือทำนั้นเป็นความรู้ที่ไม่ชัดเจนแต่สามารถปฏิบัติได้ ในการปฏิบัติบางครั้งอาจจะได้ผลบ้างหรือไม่ได้ผลบ้าง แต่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นการเรียนรู้สมัยใหม่ต้องไม่ใช่แค่ให้ได้ความรู้ แต่ต้องได้ทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยครุมีหน้าที่สนับสนุนให้เด็กเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการจะรู้ (วิจารณ์ พานิช, 2560)

แนวทางในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา โดยผู้เรียนต้องได้สาระวิชาแกน การฝึกปฏิบัติและลงมือทำเพื่อให้เกิดทักษะ 3 ด้านคือ 1) ทักษะชีวิตและการทำงาน 2) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และ 3) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ดังนี้

1. ทักษะชีวิตและการทำงาน การดำรงชีวิตและในการทำงาน ไม่เพียงต้องการคนที่มีความรู้หรือทักษะการคิดเท่านั้น แต่ต้องการทักษะชีวิตและการทำงานในบริบทที่ซับซ้อนมากขึ้นอีกด้วย ได้แก่ 1.1) ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว คือความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับหน้าที่ความรับผิดชอบอันหลากหลาย สภาพแวดล้อมที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไม่ทันคาดคิดได้อย่างดี โดยเฉพาะการทำงานที่มีความหลากหลาย 1.2) ความคิดริเริ่มและการขึ้นนำตนเองคือ ความสามารถในการจัดการกับตัวเองโดยการบริหารเวลารับผิดชอบงานของตนเอง และสามารถจัดการกับงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 1.3) ทักษะ

ทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเหมาะสม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นมืออาชีพในการทำงานที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม และสังคมที่หลากหลาย 1.4) การเพิ่มผลผลิตและความรู้รับผิด การทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ รู้จักวางแผน สามารถจัดลำดับความสำคัญในการทำงานเพื่อให้ลุล่วงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และมีความรับผิดชอบกับผลงานที่ออกมา 1.5) ความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ สามารถประยุกต์ในการใช้ทักษะสื่อสารและการแก้ไขปัญหาเพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์

2. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในทักษะศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้ามาก ดังนั้นผู้เรียนจึงควรมีทักษะดังต่อไปนี้ 2.1) การรู้เท่าทันสารสนเทศคือ ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันทั่วถึง เพื่อให้เกิดประสิทธิผล สามารถประเมินข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 2.2) การรู้เท่าทันสื่อคือ การมีความรู้ความเข้าใจสิ่งที่สร้างขึ้นผ่านสื่อที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของสังคมในปัจจุบัน 2.3) การรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ ICT คือการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ รู้จักใช้เครื่องมือในการสร้างสรรค์สื่อได้อย่างเหมาะสม และสามารถใช้เทคโนโลยีในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

3. ทักษะการเรียนรู้วัฒนธรรม เป็นทักษะที่เน้นให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม คิดนอกกรอบเพื่อสร้างแนวคิดที่หลากหลาย สามารถประเมินความคิดของตนเองเพื่อให้เกิดการสรรค์สิ่งแปลกใหม่ การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา คือสามารถจำแนกแยกแยะข้อมูลข้อเท็จจริง และสามารถประยุกต์ความรู้สู่ประสบการณ์เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่หลากหลายวิธีตามสถานการณ์ที่เหมาะสม การสื่อสารและการทำงานร่วมกัน คือสามารถนำเสนอความคิดในรูปแบบของการพูดและการเขียนได้ถูกต้อง ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ สามารถฟังและถอดความหมายได้อย่างถูกต้อง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลาย ด้วยความเคารพ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและมองเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นทีม (วิจารณ์ พานิช, 2560)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวไปข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีทักษะชีวิตและทักษะการทำงาน ทักษะสารสนเทศ การสื่อสารและเทคโนโลยี รวมถึงทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ดังนั้นในการกำหนดเนื้อหารายวิชาให้ครอบคลุมต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรคำนึงถึงทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่ครอบคลุมในด้านทักษะทางวิชาชีพและทักษะการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องกระทบ

ในปัจจุบันเครื่องกระทบมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับวงดนตรีในประเทศไทย สามารถเห็นได้จากวงดนตรีที่เข้าร่วมการประกวดต่าง ๆ ทั้งในประเภทวงซิมโฟนี วงออร์เคสตรา วงโยธวาทิต วงแปรชบวน และวงดรัมไลน์ เป็นต้น มีผู้เข้าร่วมการประกวดและเล่นคอนเสิร์ต หลากหลายสถาบัน โดยเฉพาะผู้เล่นที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิต ที่เรียนสาขาการแสดงดนตรีเครื่องกระทบ ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจึงอยากนำเสนอการสอนเครื่องกระทบ รายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย และรายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต ในต่างประเทศ ดังนี้

3.1 การสอนเครื่องกระทบ

เครื่องดนตรีสำคัญที่เป็นเครื่องประกอบจังหวะหลักของวงซิมโฟนีออร์เคสตรา วงแชมเบอร์ และวงโยธวาทิต คือเครื่องกระทบ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีต้นกำเนิดตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ โดยมนุษย์ได้คิดค้นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเคาะหรือเครื่องตี จากการนำไม้มากระทบกันจนเกิดเสียง ในเวลาต่อมาจึงมีการนำเอาแผ่นหนังสัตว์มาซึ่งรอบท่อนไม้ที่มีการเจาะเป็นโพรงให้ตั้ง โดยใช้ไม้ตีลงบนหนังสัตว์เพื่อให้เกิดเสียง (ละเอียดยุค เฮอร์บาตีย์, 2522 อ้างถึงในสมศักดิ์ สร้อยระย้า, 2538) วิวัฒนาการของเครื่องกระทบได้มีการจัดลำดับตามประวัติศาสตร์ทั่ว ๆ ไป หรือจัดตามยุคประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกสาขาอื่น ๆ มาเทียบเคียง (ประสิทธิ์ เลี้ยวศิริพงศ์, 2533 อ้างถึงใน สมศักดิ์ สร้อยระย้า, 2538)

เครื่องกระทบเริ่มเข้ามามีอิทธิพลในประเทศไทยประมาณปี พุทธศักราช 2421 หรือ คริสต์ศักราช 1869 ซึ่งตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) โดยมีการนำเข้ามาพร้อมกับเครื่องดนตรีประเภทแตรฝรั่งมาใช้ในกองแตรทหารบกและกองแตรทหารเรือ เพื่อใช้ในการประโคมรับเสด็จ งานเกียรตินิยมต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิตนอกจากใช้ในกองดุริยางค์ทหารแล้ว เริ่มแพร่หลายออกไปตามหน่วยงานและโรงเรียนต่าง ๆ โดยเฉพาะในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษาเป็นที่นิยมอย่างมาก ได้มีการนำไปใช้ในงานพิธีการต่าง ๆ การแข่งขันวงโยธวาทิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ โดยใช้ในการประกอบจังหวะทั้งในการเดิน การบรรเลงงานพิธีต่าง ๆ (สธน โรจนตระกูล, 2559)

เครื่องกระทบในปัจจุบัน ได้รับอิทธิพลแพร่หลายทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษาทั้งในรูปแบบวงออร์เคสตรา การรวมวงเล็ก และวงโยธวาทิต ดังนั้นในการพัฒนา

ทักษะของนักเครื่องกระทบ ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคนิคการบรรเลง และความรู้ด้านวรรณกรรมของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น โดยพิจารณาให้เทคนิคการปฏิบัติมีความสอดคล้องกับแบบฝึกหัดที่ใช้ในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ การบรรเลงเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา และวงโยชวาทิตในปัจจุบัน นักเครื่องกระทบต้องมีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติเครื่องกระทบทุกประเภท เนื่องจากการบรรเลงในวงออร์เคสตราหรือวงอื่น ๆ ที่มีเครื่องกระทบ นักดนตรีเครื่องกระทบคือคนที่ได้รับการไว้วางใจให้เป็นเครื่องประกอบจังหวะหลักของวงดนตรี ดังนั้นในการบรรเลง 1 บทเพลง นักเครื่องกระทบต้องบรรเลงเครื่องกระทบได้หลากหลาย ทั้งเครื่องกระทบที่มีระดับเสียง และเครื่องกระทบที่ไม่มีระดับเสียง ซึ่งในปัจจุบันเครื่องกระทบ สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือกลุ่มเครื่องกระทบที่มีระดับเสียงแน่นอน เช่น มาริมบา ไวบราโฟน ไซโลโฟน กล็อกเคนสปีล และระฆังราว เป็นต้น กล่าวคือเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงสูงและเสียงต่ำ ซึ่งเสียงที่เกิดขึ้นเกิดจากการใช้ไม้กระทบกัน ทำให้เกิดการสั่นสะเทือนของไม้หรือเหล็ก โดยมีท่อเหล็กเป็นตัวขยายเสียง ไม้ที่ใช้ในการปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทนี้ หัวของไม้กลองมีลักษณะเป็นไม้ ยาง นวม หรือโลหะ เครื่องกระทบกลุ่มนี้สามารถนำมาบรรเลงสร้างสีสันเป็นทำนองของบทเพลงได้ดี และกลุ่มเครื่องดนตรีอีกประเภทหนึ่งที่ไม่มีระดับเสียง หรือเรียกว่าเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงไม่แน่นอน ได้แก่ กรับสเปน มาราคัส ไทรแองเกิล หรือกิ้ง ฉาบ บองโก คองกา คาบาซา คาวเบลล์ กลองชุดแทมบูริน กลองทิมปานี กลองใหญ่ กลองทอมมาร์ชิ่ง และกลองสแนร์ เป็นต้น มีหน้าที่เป็นเครื่องดนตรีสำหรับการประกอบจังหวะให้กับวงดนตรี หรือประกอบจังหวะในการเดิน ซึ่งเสียงที่เกิดขึ้นนั้น เกิดจากการตี สั่น เขย่า หรือชุด เครื่องดนตรี (Cook, 2005; สธน โรจนตระกูล, 2554ข)

การพัฒนาทักษะเครื่องกระทบในระดับต้น เป็นการฝึกปฏิบัติทักษะเครื่องกระทบที่ไม่มีระดับเสียงควบคู่กับเครื่องกระทบที่มีระดับเสียง โดยเริ่มจากการปฏิบัติพื้นฐานกลองสแนร์ แล้วจึงค่อยพัฒนามาเป็นกลุ่มเครื่องกระทบคีย์บอร์ด เนื่องจากเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเครื่องกระทบอื่น ๆ ซึ่งได้รับความนิยมทั้งในการบรรเลงวงคอนเสิร์ตและวงโยชวาทิตในระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากนี้กลุ่มเครื่องกระทบในวงโยชวาทิต สามารถปรับเปลี่ยนลักษณะการบรรเลงจากเครื่องดนตรีสนามมาเป็นการบรรเลงวงดรัมไลน์ในร่มได้อย่างเป็นธรรมชาติ (Cook, 2005) การจัดการเรียนการสอนเครื่องกระทบในระดับต้น ควรเน้นการพัฒนาทักษะของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นในการพัฒนาจังหวะ การฟังควบคู่กับวรรณกรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจและแนวคิดในการประพันธ์ของบทเพลงที่ผู้เรียนกำลังบรรเลง นอกจากนี้การเข้าร่วมชมการแสดงเครื่องกระทบ การอ่านหนังสือ หรือดูวิดีโอยังช่วยพัฒนาแนวคิดในการบรรเลงเครื่องกระทบของผู้เรียน การ

ดูแลรักษาเครื่องกระทบ ประวัติความเป็นมาของเครื่องกระทบ และองค์ประกอบของเครื่องกระทบ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่นักเครื่องกระทบจะต้องเรียนรู้

สิ่งที่ช่วยให้ผู้สอนสามารถพัฒนาทักษะเครื่องกระทบของผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วที่สุด คือ ทักษะการฟัง โดยเริ่มจากการให้ผู้เรียนสร้างแบบฝึกหัดสำหรับวอร์มอัพจากบทเพลงที่ผู้เรียนคุ้นเคย ให้ครอบคลุมทุกบันไดเสียง หรือปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้สอนบอกกล่าว หลังจากนั้นให้ผู้เรียนทำการบันทึกโน้ตในสิ่งที่ตนเองไปปฏิบัติไป ซึ่งการฝึกทักษะการฟังเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตเครื่องกระทบทุกประเภท โดยเฉพาะกลุ่มเครื่องกระทบคีย์บอร์ด และกลองทิมปานี ที่ต้องให้ทักษะการฟังควบคู่กับทักษะการอ่านโน้ตให้สัมพันธ์กัน เมื่อผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านการปฏิบัติ กลองสแนร์ และกลุ่มเครื่องกระทบคีย์บอร์ดที่ดีแล้ว ผู้สอนต้องมีการสอดแทรกเนื้อหาเครื่องกระทบประเภทอื่น ๆ เช่น กลองชุด กลองทิมปานี อุปกรณ์เสริม และเครื่องกระทบอื่น ๆ เนื่องจากวัตถุประสงค์ในการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบ ควรมีความครอบคลุมเครื่องกระทบทุกประเภท เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และมีอิสระในการบรรเลงเครื่องกระทบในวงออร์เคสตราได้

จากข้อมูลดังกล่าวไปข้างต้น แสดงให้เห็นว่าเครื่องกระทบแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ กลุ่มเครื่องกระทบที่มีระดับเสียง และกลุ่มเครื่องกระทบที่ไม่มีระดับเสียง ในการเรียนการสอนเครื่องกระทบเป็นการพัฒนาทักษะกลองสแนร์และกลุ่มเครื่องกระทบคีย์บอร์ด ควบคู่กับการพัฒนาทักษะการฟัง โดยการให้ผู้เรียนสร้างสรรค์แบบฝึกหัดจากบทเพลงที่ตนกำลังบรรเลง ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะเครื่องกระทบ ทักษะการฟัง และทักษะการอ่านโน้ตในขณะที่กำลังบรรเลงบทเพลงได้ถูกต้องแม่นยำมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะไปประยุกต์ใช้กับเครื่องกระทบประเภทอื่น อาจกล่าวได้ว่าการกำหนดเนื้อหาการสอนเครื่องกระทบในการพัฒนาทักษะเครื่องกระทบของผู้เรียนต้องเริ่มจากการปฏิบัติกลองสแนร์ กลุ่มเครื่องกระทบคีย์บอร์ด กลองทิมปานี กลองชุด และเครื่องกระทบประเภทอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะและประสบการณ์ไปใช้ในการบรรเลงเครื่องกระทบในวงออร์เคสตราได้

3.2 รายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย

ในปัจจุบันหลักสูตรดนตรีที่มีการเรียนการสอนในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย มีการจัดการเรียนการสอนวิชาการเครื่องกระทบทั้งในสถาบันของรัฐ สถาบันเอกชน และกลุ่มสถาบันราชภัฏ มีจำนวน 2 สถาบัน จากทั้งหมด 45 สถาบัน ที่มีการเรียนการ

สอนในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบในประเทศไทย ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ 2) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สามารถดูคำอธิบายรายวิชาได้ดังนี้

1) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำอธิบายรายวิชา

01386389 ศาสตร์การสอนทักษะเครื่องกระทบ

2(1-2-3)

(Percussion Pedagogy)

ประวัติของเครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องกระทบ หลักการปฏิบัติและวิเคราะห์แบบฝึกหัดที่ใช้พัฒนาทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องกระทบ

ตารางที่ 4 เนื้อหารายวิชาศาสตร์การสอนเครื่องกระทบของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หัวข้อ	ระยะเวลา	กิจกรรม/การบรรยาย	เอกสารประกอบ
การแนะนำขั้นเรียนเครื่องกระทบ และเครื่องกระทบคลาสสิก	3 ชั่วโมง	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลาของการเรียน - แผนการบรรยาย - ประมวลรายวิชา - เบสตรัมคอนเสิร์ต 	<ul style="list-style-type: none"> - Marking parts by Randy Eyles - Method Books list - Concert Bass Drum Literature - Problems From the Podium by Robert C. Snider - Percussion Terminology - Notation for Percussion Instruments - Recent Trends in Percussion Notation by John C. O'Neill
เครื่องกระทบคลาสสิก	3 ชั่วโมง	<ul style="list-style-type: none"> - กลองสนแนร์คอนเสิร์ต - ฉาบ - กลองทิมปานี - ซ็อง - แทมบูรีน - ไทรแองเกิ้ล - ตรีบล็อกล - แจมบล็อก 	<ul style="list-style-type: none"> - Concert Snare Drum Literature - Cymbal Literature - Timpani Literature - Gong Tam – Tam Literature - Tambourine Literature - Triangle Literature - Wood block Temple block Literature

หัวข้อ	ระยะเวลา	กิจกรรม/การบรรยาย	เอกสารประกอบ
ทดสอบครั้งที่ 1 เครื่อง กระทบคลาสิค แนะนำเครื่องกระทบละติน	3 ชั่วโมง	- สอบครั้งที่ 1 - กลองชุด - เคลฟ - คาวเบล - มาราคัส - คาสทานเน็ต - แชนดรัม	- Music test for 1 st Exam - Guidelines for Drumset Notation by Norman Weinberg - Latin Music Basics Latin Accessory Literature
ทดสอบครั้งที่ 2 เครื่อง กระทบละติน แนะนำเครื่องกระทบ คีย์บอร์ด	3 ชั่วโมง	- สอบครั้งที่ 2 - ไฮโลโฟน - เบล - มาริมบา - ระฆังราว - ไวบราโฟน	- Keyboard Percussion Instruments Literature
ทดสอบครั้งที่ 3 เครื่อง กระทบคีย์บอร์ด แนะนำเครื่องกระทบ มาร์ชชิ่ง	3 ชั่วโมง	- สอบครั้งที่ 3 - กลองสแนร์มาร์ชชิ่ง - กลองทอมมาร์ชชิ่ง - ฉาบมาร์ชชิ่ง - เครื่องคีย์บอร์ดมาร์ชชิ่ง	- Marching Percussion Philosophy
ทดสอบครั้งที่ 4 เครื่อง กระทบมาร์ชชิ่ง สรุปทเรียนทั้งหมด	3 ชั่วโมง	- สอบครั้งที่ 4 ตัวอย่างข้อสอบปลายภาค	- Using all documents from first week
ทดสอบครั้งที่ 5 สอบปลาย ภาค	3 ชั่วโมง	สอบปลายภาค	

จากคำอธิบายรายวิชา หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รหัสประจำวิชา 01386389 ความหมายของ เลข 01 หมายถึงสถานที่เรียน คือวิทยาเขตบางเขน เลข 386 หมายถึงสาขาวิชาดนตรีตะวันตก เลข 3 หมายถึงระดับชั้นปีที่ 3 เลข 8 หมายถึงกลุ่มวิชาการสอน และเลข 9 หมายถึงลำดับวิชาในแต่ละกลุ่ม ในส่วนของเลข 2(1-2-3) หมายถึงจำนวนหน่วยกิตรวม 2 หน่วยกิต ชั่วโมงในการเรียนทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ชั่วโมงการฝึกปฏิบัติ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และ ชั่วโมงการศึกษาด้วยตนเอง 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2562) รายวิชาศาสตร์ การสอนเครื่องกระทบ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอนได้ เข้าใจวิธีการสอน กระบวนการ

สอน การจัดระบบระเบียบวิธีการสอน เพราะรายวิชาศาสตร์การสอนเครื่องกระทบ เป็นรายวิชา เฉพาะเลือกสำหรับนักศึกษาสาขาการแสดงดนตรีเครื่องกระทบ ดังนั้นผู้ที่เรียนในรายวิชาศาสตร์การ สอนทักษะเครื่องกระทบ ต้องเรียนรู้ถึงประวัติเครื่องกระทบ หลักในการปฏิบัติเครื่องกระทบ สามารถ วิเคราะห์แบบฝึกหัดที่ใช้ในการพัฒนาทักษะปฏิบัติเครื่องกระทบได้รู้กระบวนการในการถ่ายทอด รู้ กระบวนการในการเขียนหลักสูตร รู้กระบวนการในการเขียนแผนการสอน และสามารถจัดลำดับ ต่าง ๆ ได้ (เกษม ทิพย์เมธากุล, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 กันยายน 2562)

การจัดลำดับเนื้อหาวิชาศาสตร์การสอนเครื่องกระทบ มีการจัดเนื้อหาโดยแบ่งเป็นกลุ่ม เครื่องกระทบ 4 ประเภท ได้แก่ 1) กลุ่มเครื่องกระทบคลาสสิกที่ไม่มีระดับเสียง 2) กลุ่มเครื่องกระทบ ละติน 3) กลุ่มเครื่องกระทบคีย์บอร์ด 4) กลุ่มเครื่องกระทบเดินสนาม ในการจัดเนื้อหาดังกล่าว สามารถแบ่งออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 มีการจัดเนื้อหาที่เน้นไปในทางกลุ่มเครื่องกระทบประเภทเครื่องกระทบคลาสสิก ที่ไม่มีระดับเสียง 2 สัปดาห์ ได้แก่ เบสดรัมคอนเสิร์ต กลองสแนร์คอนเสิร์ต ฉาบ กลองทิมปานี ฆ้อง แทมบูรีน ไทรแองเกิล วูดบล็อก แจมบล็อก

ช่วงที่ 2 มีการจัดเนื้อหาที่เน้นไปในทางกลุ่มเครื่องกระทบประเภทเครื่องกระทบละติน 2 สัปดาห์ ได้แก่ กลองซูด เคลฟ คาวเบล มาราคัส คาสทาเน็ต แองดรัม

ช่วงที่ 3 มีการจัดเนื้อหาที่เน้นไปในทางกลุ่มเครื่องกระทบประเภทเครื่องกระทบคีย์บอร์ด 1 สัปดาห์ ได้แก่ ซิโลโฟน เบล มาริมบา ระฆังราว และไวบราโฟน

ช่วงที่ 4 มีการจัดเนื้อหาที่เน้นไปในทางกลุ่มเครื่องกระทบประเภทเครื่องกระทบเดินสนาม 3 สัปดาห์ ได้แก่ กลองสแนร์มาร์ชชิ่ง กลองทอมมาร์ชชิ่ง ฉาบมาร์ชชิ่ง และเครื่องคีย์บอร์ดมาร์ชชิ่ง (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2562)

2) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำอธิบายรายวิชา

MUE305 ศาสตร์แห่งการสอนเครื่องประกอบจังหวะ

2(1-2-3)

(Percussion Pedagogy)

ศึกษาและออกแบบวิธีการสอน การจัดการเรียนรู้ กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ การประเมินผล และฝึกปฏิบัติการสอนเครื่องกระทบประกอบจังหวะ

จากคำอธิบายรายวิชา ในหลักสูตรดนตรีศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระบบรหัสวิชา MUE มาจากคำว่าดนตรีศึกษา (Music Education) เลข 3 คือรหัสชั้นปีที่ควรศึกษา เลข 0 คือกลุ่มวิชาการสอนวิชาเอก และเลข 5 คือลำดับรายวิชาในกลุ่มวิชาเรียน ในส่วนของเลข 2(1-2-3) คือความหมายของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้น ๆ เช่น ในรายวิชาศาสตร์แห่งการสอนเครื่องประกอบจังหวะ มีจำนวนของหน่วยกิตรวม 2 หน่วยกิต สามารถแบ่งย่อยออกเป็นการเรียนทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เรียนปฏิบัติ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และการศึกษาด้วยตนเองอีก 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยผู้ที่เรียนวิชานี้จะต้องศึกษาและออกแบบวิธีการสอนเครื่องกระทบ สามารถจัดแผนการเรียนรู้ กิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับเครื่องกระทบ สามารถประเมินผลในการปฏิบัติเครื่องกระทบได้ และสามารถทำการสอนเครื่องกระทบได้เป็นอย่างดี (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2562) รายวิชาศาสตร์แห่งการสอนเครื่องประกอบจังหวะ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนรู้ เข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงความ เป็นมาของเครื่องกระทบ เข้าใจถึงกระบวนการในการปฏิบัติเครื่องกระทบ และสามารถถ่ายทอด ออกมาได้โดยการอธิบายได้ รายวิชาศาสตร์แห่งการสอนเครื่องประกอบจังหวะ เป็นรายวิชาเฉพาะ เลือสำหรับนักศึกษาสาขาการแสดงดนตรีเครื่องกระทบเท่านั้น ดังนั้นผู้ที่เรียนในรายวิชาศาสตร์แห่ง การสอนเครื่องประกอบจังหวะ ต้องเรียนรู้ถึงประวัติความเป็นมาของเครื่องกระทบ หลักและวิธีการ ในการปฏิบัติเครื่องกระทบ สามารถวิเคราะห์บทเพลงและสร้างแบบฝึกหัดที่ใช้สำหรับการพัฒนา ทักษะปฏิบัติเครื่องกระทบในบทเพลงนั้น ๆ ได้ เรียนรู้กระบวนการถ่ายทอดจากประสบการณ์ในการ ปฏิบัติจริง (อนุสรณ์ ปรวบหนองบัว, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 กันยายน 2562)

การจัดลำดับเนื้อหาวิชาศาสตร์แห่งการสอนเครื่องประกอบจังหวะ มีการจัดเนื้อหา โดยแบ่งเป็นกลุ่มเครื่องกระทบออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 มีการจัดเนื้อหาที่เน้นไปในทางกลุ่มเครื่องกระทบประเภทเครื่องกระทบคลาสสิกที่ ไม่มีระดับเสียง โดยใช้กลองสนแอร์คอนเสิร์ตในการจัดการเรียนการสอนเป็นพื้นฐาน ซึ่งผู้เรียนสามารถ นำทักษะการปฏิบัติไปใช้พัฒนาทักษะเครื่องกระทบคลาสสิกประเภทอื่น ๆ ได้

ช่วงที่ 2 มีการจัดเนื้อหาที่เน้นไปในทางกลุ่มเครื่องกระทบประเภทเครื่องกระทบคีย์บอร์ด คลาสสิก โดยใช้เครื่องมาริมบาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนสามารถนำทักษะมาประยุกต์ใช้ กับเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ ได้ เช่น ซอโลโฟน กลี๊อคเคนสปีล และไวบราโฟน เป็นต้น

ช่วงที่ 3 มีการจัดเนื้อหาที่เน้นไปที่กลองทิมปานี เนื่องจากผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้ฝึกเรื่อง โสตทักษะไปด้วย

ทั้งนี้ผู้สอนยังมีการแทรกเนื้อหาในกลุ่มเครื่องประกอบเครื่องกระทบ (Auxiliary) โดยมีการ จัดเป็นสตูดิโอคลาส (Studio Class) ซึ่งเนื้อหาที่เน้นไปในทางกลุ่มเครื่องกระทบประเภทเครื่อง กระทบละติน ได้แก่ เคลฟ คาวเบล มาราคัส คาสทานีต เป็นต้น (อนุสรณ์ ปราบหนองบัว, การ สื่อสารส่วนบุคคล, 24 กันยายน 2562)

จากข้อมูลที่กล่าวไปในข้างต้น รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) รายละเอียดวิชา (มคอ.3) และการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาศาสตร์การสอนเครื่องกระทบของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สามารถสรุปได้ว่าเนื้อหาการเรียนการสอนใน รายวิชาการสอนเครื่องกระทบทั้ง 2 สถาบัน เป็นการจัดสรรเนื้อหาที่รวมศาสตร์ทางการสอน และด้านเครื่องกระทบเข้าด้วยกัน ซึ่งจุดมุ่งหมายของรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ คือเพื่อให้ผู้เรียน สามารถถ่ายทอดประสบการณ์การสอนเครื่องกระทบอย่างเป็นระบบ สามารถเขียนแผนการสอน และปฏิบัติเครื่องกระทบได้ เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบจาก 2 สถาบัน มีเนื้อหาที่มุ่งเน้นไป ในด้าน ประวัติศาสตร์เครื่องกระทบ การเลือกบทเพลง การสร้างสรรค์แบบฝึกหัด และเทคนิคการปฏิบัติ เครื่องกระทบ เป็นต้น ทั้งนี้ในการกำหนดเนื้อหาก็นำขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอนที่ต้องกำหนดเนื้อหาให้ เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนด้วยเช่นกัน

3.3 รายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในต่างประเทศ

งานวิจัยชิ้นนี้ ได้ศึกษามหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในด้านการสอนเครื่องกระทบที่ได้รับการ รับรองมาตรฐานวิชาชีพจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ จำนวน 4 สถาบัน ดังนี้

1) มหาวิทยาลัยนอร์ทเท็กซัส (The University of North Texas)

มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงด้านศิลปศาสตร์อันดับต้น ๆ ของโลกมีการจัดการเรียนการสอนใน รายวิชาการเรียนการสอนและการเล่นเครื่องดนตรี (Instrumental Pedagogy and Repertoire) ใน หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Arts, B.A.) ซึ่งในรายวิชาดังกล่าว เป็นรายวิชาบังคับ สำหรับนักศึกษาที่เรียนเครื่องลมทองเหลือง เครื่องกระทบ คีย์บอร์ด เครื่องสาย และ เครื่องลมไม้ เนื้อหาที่เรียนประกอบไปด้วย วรรณกรรมเครื่องมือ (Instrumental Literature) ความสัมพันธ์ของ วรรณกรรมและการสอน (Correlation of literature and pedagogical materials) การสำรวจ

โรงเรียน การแสดง และการสอน (Survey of schools of performance and instruction) (The University of North Texas, 2019)

2) มหาวิทยาลัยบัคเนล (Bucknell University)

มหาวิทยาลัยบัคเนลเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงด้านศิลปศาสตร์อันดับต้น ๆ ของโลก แต่ในขณะเดียวกัน เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบสำหรับมหาวิทยาลัยบัคเนลยังไม่มีรายวิชาที่เป็นรูปธรรม ดังนั้นขอเสนอเนื้อหาวิชาที่มีความใกล้เคียงกับวิชาการสอนเครื่องกระทบสำหรับผู้ศึกษาเครื่องกระทบในหลักสูตรดนตรีศึกษา ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาวิธีการเครื่องกระทบ (Percussion Methods) ที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ที่ยังเรียนในหลักสูตรดนตรีศึกษา ซึ่งเป็นเนื้อหาเบื้องต้นของเครื่องกระทบ และรายวิชาหลักการสอนดนตรี (Principles of music teaching) ในหลักสูตรดนตรีศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะความรู้ในด้านการสอนดนตรีในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (K-12) ที่ใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกา K – 12 ย่อมาจาก ระดับอนุบาล (Kindergarten) และเกรด 1 – 12 หรือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงการออกแบบหลักสูตร ปรัชญาการศึกษา และการประเมินผล (Bucknell University, 2019)

3) มหาวิทยาลัยโมซาร์ท (Mozarteum University of Salzburg)

มหาวิทยาลัยโมซาร์ทก่อตั้งอยู่ในประเทศออสเตรีย มหาวิทยาลัยโมซาร์ทไม่ได้มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ แต่ในขณะเดียวกันได้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดนตรีศึกษาและการสอน (Musikpädagogik/Fachdidaktik) ที่จัดขึ้นเพื่อนักศึกษาสาขาการแสดงดนตรีเครื่องกระทบได้รับความรู้พื้นฐานการสอนดนตรีทั้งในด้านทฤษฎีดนตรีและการปฏิบัติดนตรี เนื้อหาในรายวิชาดนตรีศึกษาและการสอนประกอบไปด้วยเนื้อหาด้านมานุษยวิทยาและวัฒนธรรม เนื้อหาในการสอน วิธีการสอนเดี่ยว – การสอนกลุ่ม การสอนในวัยเด็ก - วัยผู้ใหญ่ หลักสูตรดนตรี ประวัติศาสตร์ดนตรีศึกษา กิจกรรมดนตรี พื้นฐานการปฏิบัติเครื่องดนตรี การเรียนรู้ พัฒนาการ จิตวิทยาการสื่อสาร การประเมินผล และการฝึกปฏิบัติการสอน เนื่องจากหลักสูตรต้องการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการสอนได้จริง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา (University Mozarteum Salzburg, 2019)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยที่ได้นำเสนอไปทั้งหมด 4 สถาบัน มีวิชาการสอนเครื่องกระทบจำนวน 1 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยนอร์ทเท็กซัส ที่มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้สถาบันการศึกษาอีก 3 สถาบันที่ได้

นำเสนอไปในข้างต้น ไม่มีรายวิชาการสอนเครื่องกระโทบอย่างเป็นรูปธรรม แต่ในขณะเดียวกันการจัดการเรียนการสอนและเนื้อหารายวิชาทางด้านดนตรีศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยการสอนทฤษฎีและปฏิบัติดนตรี จิตวิทยาการสอน หลักสูตรดนตรี และการวัดประเมินผล ก็เพื่อให้บัณฑิตนำความรู้จากการปฏิบัติเครื่องกระโทบมาบูรณาการกับศาสตร์ทางด้านดนตรีศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพครูสอนดนตรีได้

4. องค์ประกอบเนื้อหารายวิชา

ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ คือเนื้อหาวิชา ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรที่ครูผู้สอนจัดเนื้อหาและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน และบริบทของสังคม ในการกำหนดเนื้อหาต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้หรือวัตถุประสงค์ที่ครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษา 3 ด้าน คือด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย เพื่อนำมาจัดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมสอดคล้อง และต่อเนื่อง ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นลำดับขั้น และสามารถนำประสบการณ์เก่ามาใช้กับประสบการณ์ใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประกอบอาชีพทางด้านดนตรีได้หลังสำเร็จการศึกษา (Bloom et al., 1956; Cox, 2007; Taba, 1962; Tyler, 1970; Zais, 1976; ขวลิต ชูกำแพง, 2561; ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์, 2561) ดังนั้นในส่วนนี้เป็นการนำเสนอองค์ประกอบเนื้อหาวิชา โดยใช้แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ วัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหา และการจัดเนื้อหา ดังนี้

4.1 วัตถุประสงค์

การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษา (Taxonomy of Education Objective) เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ และทักษะการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ให้มีความครอบคลุมในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการวางแผนจัดการเรียนการสอน (Bloom et al., 1956) โดยครูผู้สอนต้องคำนึงถึงพันธกิจของมหาวิทยาลัย ปรัชญาการศึกษา ความต้องการของสังคม ค่านิยม ความต้องการของผู้เรียน สาระความรู้ และความรู้ทางวิชาชีพ มุ่งเน้นในการพัฒนาจุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ช่วยให้ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้และคุณลักษณะของบัณฑิตอันพึงประสงค์ ตามที่มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี (มคอ.1) และ

สถาบันการศึกษาได้กำหนด เพื่อเตรียมตัวผู้เรียนสำหรับการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา (Tyler, 1970; Zais, 1976; Nolet and McLaughlin, 2000 อ้างถึงใน ขวลิขิต ชูกำแพง, 2561; ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์, 2561)

1) การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย

การกำหนดจุดมุ่งหมายดนตรีเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ ซึ่งเกี่ยวกับพฤติกรรม การเคลื่อนไหวของร่างกายมนุษย์ที่ทำการฝึกฝนการทำงานของระบบกล้ามเนื้อและระบบประสาท จนนำไปสู่ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน ในเนื้อหาส่วนนี้ เป็นการนำเสนอจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัยตามแนวคิด เดฟ แฮร์โรว์ และซิมป์สัน (Dave, 1967; Harrow, 1972; Simpson, 1972 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2561) ดังนี้

ตารางที่ 5 ตารางสังเคราะห์แนวคิดด้านทักษะพิสัยของซิมป์สัน เดฟ และแฮร์โรว์

ซิมป์สัน (Simpson)	เดฟ (Dave)	แฮร์โรว์ (Harrow)
<p>ขั้นที่ 1 การรับรู้ (Perception) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนสามารถรับรู้สิ่งที่จะทำด้วยการสังเกตการทำงานนั้น</p>	<p>ขั้นการเลียนแบบ (Imitation) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ ผู้เรียนจะรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้จากการสังเกต</p>	<p>การเลียนแบบ เป็นขั้นที่ทำให้ผู้สังเกตอย่างละเอียด ได้ลงมือทำของผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติในเรื่องที่ต้องการ แม้ว่าผู้เรียนจะได้รับรายละเอียดไม่ครบถ้วน</p>
<p>ขั้นที่ 2 การเตรียมความพร้อม (Set) เป็นขั้นการปรับตัวเพื่อให้งานหรือการแสดงพฤติกรรมทั้งทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ เพื่อให้พร้อมกับการปฏิบัติหรือแสดงทักษะ</p>	<p>รายละเอียดได้ไม่ครบถ้วน แต่ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าหลักหรือวิธีการของการกระทำนั้น ๆ มีอะไรบ้าง</p>	<p>แต่ผู้เรียนสามารถบ่งบอกถึงขั้นตอนของการพฤติกรรมนั้น ๆ ได้</p>
<p>ขั้นที่ 3 การสนองตอบภายใต้การควบคุม (Guide Response) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้ตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องรู้ โดยการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำหรืออาจจะให้ผู้เรียนได้ลองผิดลองถูก จนกระทั่งผู้เรียนสามารถทำสิ่งนั้นได้อย่างถูกต้อง</p>	<p>ขั้นการลงมือทำตามคำสั่ง (Manipulation) เมื่อผู้เรียนได้สังเกตการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้ว ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติโดยที่ไม่มีแบบอย่างให้ดู ผู้เรียนอาจทำตามคำสั่งของผู้สอนก็ได้ การเรียนรู้แบบนี้อาจจะยังไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนได้เรียนรู้หลักในการลงมือทำทำให้เกิดประสบการณ์ และค้นพบปัญหาต่าง ๆ จะช่วยให้เกิดการ</p>	<p>ขั้นการลงมือทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนการทำดังกล่าวได้ ให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น หรือให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่งของผู้สอนก็ได้ ในการลงมือปฏิบัติตามคำสั่ง ผู้เรียนอาจจะยังไม่สามารถทำสิ่งนั้นได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำ สามารถเรียนรู้กับปัญหาและปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์</p>

ซิมป์สัน (Simpson)	เดฟ (Dave)	แฮร์โรว์ (Harrow)
	เรียนรู้และปรับการกระทำให้ถูกต้อง สมบูรณ์ขึ้น	ขึ้นได้
ขั้นที่ 4 การให้ลงมือกระทำ (Mechanism) เป็นขั้นที่ช่วยให้ ผู้เรียนสามารถทำได้เองอย่างเป็น กลไก ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ ในการปฏิบัติ จนเกิดความเชื่อมั่นใน การทำสิ่งนั้น	ขั้นการกระทำอย่างถูกต้อง (Precision) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้อง ลงมือฝึกฝนปฏิบัติจนสามารถทำสิ่ง นั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยที่ ไม่ต้องมีแบบอย่างหรือคำสั่งต่าง ๆ ผู้เรียนจะต้องทำสิ่งให้มีความถูกต้อง และสมบูรณ์ที่สุด	ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะฝึกฝนจนสามารถ ทำสิ่งนั้นได้อย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง แม่นยำ พอดี โดยไม่จำเป็นต้องมี แบบอย่างหรือคำสั่งในการนำการ กระทำ
ขั้นที่ 5 การกระทำอย่างสมบูรณ์ (Complex Overt Response) เป็น ขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะนั้น ๆ จนเกิดความเชี่ยวชาญ จนสามารถ ปฏิบัติทุกขั้นตอนเองได้ อย่าง ถูกต้อง สมบูรณ์		
ขั้นที่ 6 การปรับปรุง/ประยุกต์ (Adaptation) ช่วยให้ผู้เรียน ปรับปรุงทักษะของตนให้ดียิ่งขึ้น และสามารถประยุกต์ทักษะที่ตน ได้รับกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้	ขั้นการแสดงออก (Articulation) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องนำทักษะที่ เรียน มาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ ใหม่ ๆ	ขั้นการแสดงออก ผู้เรียนมีโอกาสได้ ฝึกฝนมากขึ้น จนกระทั่งสามารถทำ สิ่งนั้น ๆ ได้ถูกต้อง สมบูรณ์ สม่ำเสมอ คล่องแคล่ว รวดเร็ว ราบรื่น และมั่นใจ
ขั้นที่ 7 การคิดริเริ่ม (Origination) ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำสิ่งใดสิ่ง หนึ่งอย่างเชี่ยวชาญ สามารถ ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่ หลากหลายจนเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนาทักษะให้เป็นที่ ตามที่ต้องการ	ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization) ขั้นนี้ผู้เรียน สามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ เป็นไป อย่างอัตโนมัติ โดยผู้เรียนจะต้องไม่ รู้สึกว่าจะต้องใช้ความพยายามเป็น พิเศษ ต้องอาศัยการปฏิบัติใหม่ ๆ และสามารถปฏิบัติในสถานการณ์ ใหม่ ๆ ได้ดี	ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ผู้เรียนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ อย่าง ง่ายดาย โดยที่ไม่ต้องรู้สึกว่าการทำ สิ่งนั้น ๆ ไม่ต้องใช้ความพยายาม และไม่ใช้เวลามากจนเกินไป

(Dave, 1967; Harrow, 1972; Simpson, 1972 อ้างถึงใน ทิศนา แจมมณี, 2561)

จากตารางที่ 5 เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัยตามแนวคิดซิมป์สัน เดฟ และแฮร์โรว์ โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์การกำหนดจุดมุ่งหมายที่เน้นทักษะพิสัยมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ข้อมูลในการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย ซึ่งเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายที่เน้นพฤติกรรมที่เคลื่อนไหวของมนุษย์ที่แสดงออกทางด้านร่างกาย บ่งบอกถึง

ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเชี่ยวชาญ กระบวนการดังกล่าวเกิดจากการสั่งการของสมองไปยังกล้ามเนื้อมัดเล็กและกล้ามเนื้อมัดใหญ่ทำงานร่วมกัน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะปฏิบัติได้ตรงตามเป้าหมายและรวดเร็วขึ้น กระบวนการในการพัฒนาด้านทักษะพิสัยต้องเริ่มจากการเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ เมื่อผู้เรียนเกิดความพร้อมที่ต้องการเรียนรู้ ขั้นตอนต่อไปเป็นการให้ผู้เรียนเลียนแบบจากครู ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้ลองผิดลองถูก แม้ว่าสิ่งที่ทำอาจไม่ถูกต้องทั้งหมด เมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติในครั้งแรก ครูผู้สอนจึงควรให้ผู้เรียนได้ลงมือทำด้วยตัวเอง โดยไม่มีครูเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ และสามารถปรับปรุงทักษะของตนเองจนเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้นให้ถูกต้อง แม่นยำ จนทำให้เป็นระบบกลไกของร่างกายโดยอัตโนมัติและปราศจากความลังเล ซึ่งผู้เรียนสามารถฝึกฝนทักษะและนำมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้อย่างเชี่ยวชาญและหลากหลาย จนเริ่มเกิดกระบวนการใหม่ ๆ ในการพัฒนาทักษะตามที่ตนเองต้องการ

2) การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัย

การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่ช่วยให้ครูพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้และสติปัญญา คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ตามแนวคิดเบเนจมินบลูม (Bloom et al., 1956) 6 ชั้นคือ 1) ความรู้/ความจำ 2) ความเข้าใจ 3) การประยุกต์ใช้ 4) การวิเคราะห์ 5) การสังเคราะห์ และ 6) การประเมิน ซึ่งเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่สร้างขึ้นโดยครูผู้สอน กิจกรรมการเรียนรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย อย่างไรก็ตามในปีคริสต์ทศวรรษ 2001 แอนเดอร์สัน และคณะ (Anderson et al., 2001) ได้มีการนำแนวคิดการกำหนดจุดมุ่งหมายด้านพุทธิพิสัยของบลูม มาปรับปรุงใหม่ โดยมีการปรับเปลี่ยนคำกริยาที่ใช้ในการกำหนดลำดับชั้นการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และจำแนกมิติในแต่ละชั้นให้มีความละเอียดมากขึ้น อีกทั้งมีการปรับเปลี่ยนลำดับชั้นการเรียนรู้ในชั้นที่ 5 และชั้นที่ 6 ดังนี้

1. การจำ (Remember) : เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการจดจำความรู้ข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการดึงความรู้ระยะยาว (Long term memory) มาเปรียบเทียบกับข้อมูลใหม่ โดยการพิจารณาว่าข้อมูลดังกล่าวตรงกับความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่ได้เรียนมาหรือไม่

2. การเข้าใจ (Understanding) : เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการพูดและการเขียนอธิบาย ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่กับความรู้เดิม โดยผู้เรียนสามารถนำความรู้ หลักการทฤษฎีต่าง ๆ มาประมวลเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจใหม่ จนกระทั่งสามารถสรุปความรู้เบื้องต้นได้ โดยการอธิบาย การยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบ การสรุปความ และการอนุมาน

3. การประยุกต์ใช้ (Applying) : เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ โดยการลงมือปฏิบัติและการนำไปใช้

4. การวิเคราะห์ (Analyzing) : เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการนำความรู้ทางทฤษฎีที่หลากหลายมาวิเคราะห์แยกย่อยเป็นส่วนต่าง ๆ หรือการค้นหาทฤษฎีและแนวคิดมาสนับสนุนการวิเคราะห์ของตนเอง โดยมีความเชื่อมโยงที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาและสรุปผลได้

5. การประเมินผล (Evaluating) : เป็นกระบวนการประเมินความรู้ความสามารถของตนเองและผู้เรียนคนอื่น ๆ ทั้งในรูปแบบการประเมินเชิงคุณภาพและการประเมินเชิงปริมาณ โดยแบ่งออกเป็น การประเมินภายใน คือการประเมินจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยใช้เนื้อหาในเหตุการณ์นั้นเป็นตัวตัดสิน และการประเมินภายนอก คือการประเมินเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นจากประสบการณ์หรือบริบทแวดล้อมอื่น ๆ โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นมาใหม่ตามหลักการและเหตุผล

6. การสร้างสรรค์ (Creating) : เป็นขั้นการนำองค์ความรู้และประสบการณ์ที่เคยเรียนรู้ มาเป็นองค์ประกอบในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่หรือเป็นผลงานที่ไม่ปรากฏชัดเจนมาก่อน ด้วยกระบวนการสังเคราะห์ เพื่อให้เกิดกระบวนการสร้าง (Generating) จากการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาทำการวางแผน (Planning) ปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหา จนกระทั่งเกิดการผลิต (Producing)

3) การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านจิตพิสัย

การพัฒนาพฤติกรรมทางการศึกษาที่ช่วยให้ครูพัฒนาเจตคติ อารมณ์ ความรู้สึก จนเกิดค่านิยมในด้านดนตรีของผู้เรียน รวมไปถึงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้มีคุณลักษณะนิสัยต่าง ๆ คือการกำหนดจุดมุ่งหมายด้านจิตพิสัย เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทัศนคติทางดนตรี จนเกิดการให้คุณค่าและรสนิยมทางดนตรีของตัวผู้เรียน และเป็นการพัฒนาคุณลักษณะการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมทั้งในด้านการมีวินัย ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น โดยเริ่มจากการพัฒนาพฤติกรรมขั้นเริ่มต้นไปสู่ขั้นที่สูงที่สุด (Krathwohl et al., 1964) ดังนี้

1. การรับรู้ (Receiving) : เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจในสิ่งเร้าของผู้เรียน สามารถสังเกตได้จากการอาสาเข้าร่วมกิจกรรมที่ผู้สอนจัดขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียน หรือกิจกรรมภายนอกอื่น ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเรื่องที่ครูต้องการจะสอน อาจกล่าวได้ว่าการพัฒนาพฤติกรรมด้านจิตพิสัยในขั้นการรับรู้ เป็นการเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาเจตคติให้เกิดขึ้นในกระบวนการต่อไป

2. การตอบสนอง (Responding) : เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกด้วยความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่ครูกำหนด ซึ่งอาจจะเป็นการยินยอม หรือการแสดงออกทางพฤติกรรมของผู้เรียนที่พึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยการอาสาสมัคร

3. การเกิดค่านิยม (Valuing) : เป็นขั้นที่ผู้เรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมในการกระทำอันเป็นที่ยอมรับในกฎเกณฑ์และกฎระเบียบทางสังคมที่ใช้ร่วมกับผู้อื่นด้วยความเต็มใจอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการแสดงทัศนคติต่อสิ่งเร้า หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ จนเกิดเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการให้คุณค่ากับสิ่งที่กำลังกระทำอย่างกระตือรือร้น จนเกิดค่านิยมของตนเองและบุคคลอื่นในสังคม

4. การจัดระบบคุณค่า (Organization) : เป็นขั้นที่ผู้เรียนรวบรวมค่านิยมที่ตนได้สร้างไว้มาจัดระบบหมวดหมู่กับแนวคิด ซึ่งเป็นการปรับสิ่งที่ขัดแย้งให้เป็นระบบ และนำมากำหนดความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเดิมและแนวคิดใหม่ ให้มีความเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับในสังคม

5. การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization) : เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำค่านิยมที่ยึดถือมาจัดเป็นระบบจนเกิดพฤติกรรมที่แสดงออกจนเป็นนิสัย ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ปราศจากอารมณ์และความรู้สึก

จากข้อมูลดังกล่าวไปในข้างต้น เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะ ความรู้ และเจตคติ ในการนำไปใช้สำหรับการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นการกำหนดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย

4.2 การกำหนดเนื้อหา

การกำหนดเนื้อหาในระดับอุดมศึกษา มีความเชื่อมโยงเกี่ยวกับอัตราส่วนระหว่างวิชาศึกษาทั่วไป (General education) และวิชาเฉพาะด้าน (Specific education) แบ่งออกเป็นวิชาบังคับเลือก และวิชาเลือก ครูผู้สอนต้องจัดเรียงรายวิชาและเนื้อหาให้เหมาะสม (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, 2562) ขึ้นอยู่กับผลลัพธ์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมาย ถ้ามีจุดมุ่งหมายแคบจนเกินไปจะส่งผลต่อการจำกัดเนื้อหามากขึ้น ซึ่งการกำหนดเนื้อหาจะถูกรักษาให้สัมพันธ์กับหัวข้อและลำดับของกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชั้น ดังนั้นครูผู้สอนมีหน้าที่ออกแบบกิจกรรมเนื้อหาการสอน และประสบการณ์ต่าง ๆ

มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามที่ได้กำหนดไว้ในรายวิชานั้น ๆ ซึ่งการกำหนดเนื้อหาวิชาควรคำนึงถึงโครงสร้างของเนื้อหา การนำเนื้อหาไปใช้ และเนื้อหาเป็นที่สนใจของผู้เรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดเนื้อหาอีกประการหนึ่งคือ พัฒนาการของผู้เรียน ความรู้เดิม บริบทและสภาพแวดล้อม โดยเนื้อหาสาระของรายวิชาที่กำหนดไว้จะต้องมีความสมบูรณ์ เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Taba, 1962; Tyler, 1970; Zais, 1976; ฌรุทส์ สุทธิจิตต์, 2560; ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2557, 2561)

การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความเหมาะสม เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่ต้องจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดขึ้น หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมต่อตัวผู้เรียน ครูผู้สอนควรคำนึงถึง ความเหมาะสมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการผู้เรียน มุ่งเน้นพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย ซึ่งควรเป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนมีความสนใจและเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ครูผู้สอนควรมีการเตรียมกิจกรรมที่มีความหลากหลายในเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายในเวลาเดียวกัน กิจกรรมการเรียนรู้ต้องเป็นกิจกรรมที่คอยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติอย่างรวดเร็ว (Taba, 1962; Tyler, 1970; Zais, 1976; ชาวลิต ชูกำแพง, 2561; ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์, 2561; ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2561)

4.3 การจัดเนื้อหา

กระบวนการในการกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เป็นลำดับขั้นตอนคือ การจัดเนื้อหาสาระ (Content organization) ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ตัวผู้เรียนให้มีความต่อเนื่อง และสอดคล้องกับอย่างเป็นระบบ โดยการพิจารณา 3 ด้าน (Taba, 1962; Tyler, 1970; Zais, 1976; ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์, 2561; ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2561) ดังนี้

ความต่อเนื่องของเนื้อหา (Continuity) การจัดลำดับเนื้อหาควรคำนึงถึงความสัมพันธ์ของเนื้อหาก่อนและหลังเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงการกระทำที่ซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งไทเลอร์ (Tyler, 1970) เรียกว่าความสัมพันธ์แนวตั้งและความสัมพันธ์แนวนอน การจัดลำดับความสัมพันธ์ในแนวตั้งเป็นการจัดเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกันในวิชานั้น ๆ ยกตัวอย่างเช่น การพิจารณาในรายวิชาทฤษฎี

ดนตรี ในชั้นปีที่ 1 กับรายวิชาทฤษฎีดนตรีชั้นปีที่ 2 เป็นการพิจารณาเนื้อหาในแนวตั้ง ซึ่งมีความต่อเนื่องของเนื้อหาทั้ง 2 รายวิชา

การจัดลำดับก่อนและหลัง (Sequence) เป็นการจัดลำดับเนื้อหาที่มีความต่อเนื่องกัน แต่เป็นการกำหนดเนื้อหาจากประสบการณ์เดิม มาพัฒนาประสบการณ์ใหม่ โดยเริ่มจากเนื้อหาที่มีความง่าย ไปสู่เนื้อหาที่มีความยากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การพิจารณาความสัมพันธ์ในรายวิชาทฤษฎีดนตรีในชั้นปีที่ 1 กับเนื้อหาและประสบการณ์ในรายวิชาโสตทักษะ ในชั้นปีที่ 2 เป็นการจัดลำดับเนื้อหาให้ผู้เรียนนำความรู้ในรายวิชาทฤษฎีดนตรี มาปรับใช้กับรายวิชาโสตทักษะ ซึ่งเป็นประสบการณ์เก่าของผู้เรียน มาจัดเนื้อหาให้ผู้เรียนได้รับรู้ประสบการณ์ใหม่ที่กว้างขึ้น

การบูรณาการระหว่างเนื้อหา (Integration) หรือเรียกอีกอย่างว่าความสัมพันธ์ในแนวนอน เป็นการจัดเนื้อหาในรายวิชาที่มีสาระใกล้เคียงหรือความสอดคล้องกันระหว่างรายวิชาในแต่ละชั้นปี อาจจะเป็นการนำความรู้ มาพัฒนาทักษะ และเจตคติของตนเอง ยกตัวอย่างเช่น ในรายวิชาประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตก ที่มีกำหนดเนื้อหาบุคคลาสิกในสัปดาห์ที่ 6 และรายวิชาวรรณกรรมเครื่องกระทบ ควรมีการกำหนดเนื้อหาเครื่องกระทบบุคคลาสิกในสัปดาห์ที่ 6 เช่นเดียวกัน ซึ่งในการบูรณาการระหว่างเนื้อหา ถือเป็น การมุ่งพัฒนาส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่น ๆ

จากการศึกษาองค์ประกอบเนื้อหารายวิชา สามารถสรุปได้ว่าเนื้อหารายวิชาเป็นองค์ประกอบสำคัญทางการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ในด้านวิชาชีพ ในการกำหนดเนื้อหารายวิชา เป็นการกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย นอกจากนี้ในการกำหนดเนื้อหาต้องคำนึงถึงบริบทและสภาพสังคมในปัจจุบัน เนื้อหาที่มีความถูกต้องและทันสมัย รวมถึงเนื้อหาต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต หลังจากนั้น นำเนื้อหาที่กำหนดมาจัดลำดับความสัมพันธ์ให้มีความต่อเนื่อง โดยเริ่มจากเนื้อหาจากง่าย ไปยาก และเนื้อหาต้องบูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ ได้ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับสาระ ความรู้ และประสบการณ์ในการเรียนตลอดช่วงระยะเวลา 4 ชั้นปี อย่างต่อเนื่อง จนนำไปใช้ประโยชน์หลังสำเร็จการศึกษาได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของเนื้อหารายวิชา ที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดองค์ประกอบเนื้อหารายวิชามาเป็นกรอบในการ

วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาสังเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระตบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระตบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย ในส่วนนี้ผู้วิจัยจึงได้จัดแบ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเครื่องกระตบ

Garrett (2017) ทำวิจัยเรื่องการศึกษาเนื้อหาการสอนเครื่องกระตบสำหรับวงโยธวาทิต ในระดับมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนดนตรีในหลักสูตรดนตรีศึกษา ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนเครื่องกระตบวงโยธวาทิต แต่เป็นการสอดแทรกเนื้อหาในรายวิชาเทคนิคเครื่องกระตบ ซึ่งส่งผลให้ผู้ควบคุมวง เกิดความยากลำบากในการฝึกสอนนักดนตรีเครื่องกระตบวงโยธวาทิตทั้งในด้านการปฏิบัติเรื่องกระตบวงโยธวาทิต และการฝึกซ้อมเครื่องกระตบวงโยธวาทิต ดังนั้นผู้ควบคุมวงควรฝึกซ้อมหรือจัดการเรียนการสอนอย่างน้อย สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง โดยใช้เวลาในการเรียนการสอนอย่างน้อย 50 นาที ตลอดระยะเวลา 7 สัปดาห์ ต่อ 1 ภาคการศึกษา จึงควรมีการบรรจุรายวิชาด้านเครื่องกระตบวงโยธวาทิตไว้ในหลักสูตรดนตรี เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ควบคุมวงในอนาคต

Bowman (2018) ทำวิจัยเรื่องการศึกษาการเรียนเครื่องกระตบระดับปริญญาตรี 4 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูระดับอุดมศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนเครื่องกระตบในการประกอบอาชีพ จากการเรียนรู้ผ่านหลักสูตร เนื้อหา และการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดเนื้อหาและจัดการเรียนการสอนเครื่องกระตบของผู้สอน ต้องมีการประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อนำมาพัฒนาจุดด้อยที่แตกต่างกัน และพัฒนาจุดเด่นตามความต้องการของผู้เรียน การกำหนดเนื้อหาหลักสูตรเครื่องกระตบระดับปริญญาตรี 4 ปี ได้แก่ กลองสแนร์ เครื่องกระตบคีย์บอร์ด กลองทิมปานี กลองชุด เครื่องดนตรีพื้นเมือง เครื่องกระตบประเภทอื่น ๆ และอุปกรณ์เสริม ในปี 1 มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นฐานของผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยกำหนดเนื้อหา กลองสแนร์ มาริมบา และ อุปกรณ์เสริม เช่น ฉาบ แทมบูรีน และ ไทแองเกิ้ล เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการบรรเลงรวมวง และให้มีตำแหน่งในการบรรเลง นอกจากนี้ยังช่วยฝึกให้ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการเวลาในการฝึกซ้อมเครื่องดนตรีของตนเองจนเกิดวินัยได้ อย่างไรก็ตามการกำหนดเนื้อหาเครื่องกระตบ ต้องมีความยืดหยุ่น โดยคำนึงถึงความสนใจและความถนัดของผู้เรียนเป็น

รายบุคคล อีกทั้งหลักสูตรเครื่องกระทบที่กำหนดไม่สามารถบ่งบอกถึงความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพ ควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เทคโนโลยีในการบันทึกเสียงและวิดีโอ การเตรียมตัวสำหรับการทดสอบการเข้าวงดนตรี การแสดงดนตรี การตลาด การโปรโมทตนเอง และธุรกิจดนตรี สิ่งเหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการประกอบอาชีพได้หลังสำเร็จการศึกษา

Gworek (2017) การศึกษาดำรการสอนเครื่องกระทบ และแบบเรียนเครื่องกระทบ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวรรณกรรมและหนังสือเครื่องกระทบที่ใช้ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 5 เล่ม ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบสำคัญของเครื่องกระทบที่พบบ่อยที่สุด คือเทคนิคพื้นฐาน (Rudiments) ที่มีความแตกต่างกันหลากหลายรูปแบบ และเป็นที่ยอมรับของนักเครื่องกระทบในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเริ่มจากการฝึกกลองสนัวร์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ทักษะและเทคนิคต่าง ๆ ไปใช้ในการปฏิบัติเครื่องดนตรีอื่น ๆ ได้แก่ กลองทิมปานี เครื่องกระทบคีย์บอร์ด เครื่องกระทบละติน กลองใหญ่และฉาบ รวมถึงเครื่องกระทบอื่น ๆ ได้

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี

วันชัย ปานจันทร์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมมีความครอบคลุม 7 ด้าน ได้แก่ ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ เสียสละ ซื่อสัตย์ การเป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจคน และการเข้าใจโลก ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้หลังสำเร็จการศึกษา

นิอร เตรัตนชัย (Tayrattanachai, 2014) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาเนื้อหาสาระศาสตร์การสอนทักษะเปียโนในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ 1) การสอนเปียโนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาครูสอนเปียโนเพื่อให้พวกเขาสามารถเรียนวิชาชีพครูได้ วัตถุประสงค์ของรายวิชาการสอนเปียโน คือสร้างครูสอนเปียโนที่มีความรู้แล้วความเชี่ยวชาญในวิธีการสอน ให้สามารถประกอบอาชีพได้ในอนาคต ดังนั้นผู้เรียนควรจะได้รับการศึกษาฝึกฝนเป็นอย่างดี และรู้วิธีการนำความรู้ไปใช้ 2) เนื้อหาการเรียนการสอนเปียโนในระดับปริญญาตรีในประเทศไทย ที่เหมาะสมกับนักเรียนไทย สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้ 2.1) หลักสูตรการสอนเปียโนและเนื้อหาสำหรับนักเรียนไทย 2.2) การสังเกตและการฝึกอบรมการสอนเปียโน ควรได้รับการจัดทำขึ้นเป็นพิเศษสำหรับผู้ที่ต้องการเป็นครูสอนเปียโน ผู้ที่รับผิดชอบการทำหลักสูตรต้องเตรียมวิธีการสอนและเนื้อหาที่ทันสมัย เพราะเนื้อหาในการสอนเปียโนมีความสำคัญมาก และในประเทศไทยยังขาดเนื้อหาการสอนเปียโนและผู้เชี่ยวชาญในการสอนเปียโนไม่เพียงพอเช่นกัน เนื้อหาการสอนเปียโนควร

ประกอบไปด้วยวรรณกรรมเปียโน จิตวิทยา ทักษะการแสดงเปียโน การฝึกสอนเปียโน กลวิธีการสอนเปียโน วิชาเทคนิคเปียโน ศึกษาการอบรม ความเป็นนักดนตรี ทฤษฎีดนตรี สัมมนาการสอนเปียโน ดาลโครซ จริยธรรม ประวัติดนตรี การแบ่งปันประสบการณ์หรือกลยุทธ์การสอน พื้นฐานของการสอนเปียโน วิธีการเล่นเปียโน วิชาศึกษาทั่วไป การจัดการสตูดิโอ หลักสูตรดนตรี การวิจารณ์ ทรัพยากรสารสนเทศทางการสอนเปียโน และการแนะนำอาชีพ

สิริชัย ดีเลิศ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบัณฑิตในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีอัตลักษณ์เชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ใช้ 5 กระบวนการ ได้แก่ 1) การพัฒนาความรู้ เป็นการกำหนดเป้าหมายโดยการสร้างแรงจูงใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้จากการตั้งคำถาม และวิเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง จนนำมาสู่การสร้างข้อสรุปโดยการสังเคราะห์ 2) การพัฒนาทักษะและเจตคติ เป็นการกระตุ้นจากความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้รอบด้าน ฝึกฝนทักษะจนเกิดความเชี่ยวชาญ และการพัฒนาเจตคติที่มีต่อวิชาชีพ 3) การสร้างความคิด เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นเป็นตอน จนสามารถสื่อสารโดยหลักวิชาการได้อย่างถูกต้อง เล็งเห็นถึงปัญหาในประเด็นที่เกี่ยวข้องและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลเชิงวิชาการมาสนับสนุน 4) การประยุกต์ใช้ความคิด และ 5) การสร้างอัตลักษณ์

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเงินและกฎหมาย

ชนิษฐา ต้นสถาวิรัฐ and ธฤติพน อู่สวัสดิ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานเครือข่ายหน้าเขียน ในเขตกรุงเทพฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานในเครือข่ายหน้าเขียน และเพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยความรู้ด้านการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานในเครือข่ายหน้าเขียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยทำงาน (อายุ 20 ปีขึ้นไป) มีการวางแผนทางการเงินจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และภาวะเศรษฐกิจ ปัจจัยสุดท้ายที่ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีการวางแผนทางการเงินคือ ด้านความรู้ความเข้าใจในการวางแผนทางการเงิน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และเป้าหมายในการวางแผนทางการเงินของบุคลากรในบริษัท เพื่อการศึกษาสิทธิประโยชน์ทางภาษี เกิดความมั่นคงทางการเงิน การใช้จ่ายตามที่กำหนด และไม่สร้างหนี้สิน

บุญญรัตน์ สร้อยสน and ธนิตา จิตรน้อมรัตน์ (ม.ป.ป.) ได้ศึกษาเรื่องศึกษาผลของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่ออิสรภาพทางการเงินส่วนบุคคล : กรณีศึกษาลูกค้า

ธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล 3 ด้านคือ 1) การวางแผนด้านรายได้ ได้แก่ การรักษาตำแหน่งงานในบริษัททำงานต่อไป การหางานที่มั่นคงและคอยพัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ 2) การวางแผนด้านค่าใช้จ่าย ได้แก่ การเก็บเงินไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉิน การไม่ใช้จ่ายตามใจตนเอง การทำบัญชีรายรับรายจ่ายทุกเดือน และการวางแผนด้านรายจ่ายให้สอดคล้องกับรายได้ และ 3) การวางแผนด้านการออมและการลงทุน เช่น การมีบัญชีออมทรัพย์รายจ่ายประจำวัน การแบ่งเงินเป็นส่วน ๆ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้ และการแบ่งเงินเพื่อการลงทุนในกองทุนเพื่อเพิ่มผลตอบแทนให้มากขึ้น

กิจติพร สิริพันธ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ 1) ด้านการรับรู้ข่าวสาร : กลุ่มตัวอย่างมีการวางแผนทางการเงินโดยการรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต รวมไปถึงบทความที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงิน วารสาร หนังสือพิมพ์ และการเข้าอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านความรู้ความเข้าใจ : กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับแนวคิดพื้นฐานการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล 3) ด้านภาวะเศรษฐกิจ : กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับภาวะเศรษฐกิจโลกเป็นสำคัญ รวมไปถึงอัตราดอกเบี้ย และอัตราเงินเฟ้อ และ 4) ด้านอื่น ๆ : กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการใช้ชีวิต สถานการณ์ด้านการเมืองภายในประเทศ สิทธิประโยชน์ทางภาษี รวมถึงกฎหมายและกฎระเบียบทางการเงิน และการลงทุน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในช่วง 1 - 5 ปี เพื่อจัดการควบคุมการเงินของตนเอง ไม่ให้เกิดภาระหนี้สินที่มากเกินไป

ศักดิ์สิทธิ์ ราชรักษ์ (2559) ได้นำเสนอเรื่อง กลยุทธ์พัฒนาศักยภาพนักศึกษาคณะดุริยางคศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมบันเทิง ซึ่งผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาให้นักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถประกอบอาชีพในวงการอุตสาหกรรมบันเทิงและธุรกิจดนตรี ควรมีความรู้ในด้านวิชาการและความรู้ในด้านวิชาชีพ โดยจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกันทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติ นอกจากนี้ นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในด้านธุรกิจดนตรีหรือบันเทิงได้

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านเทคโนโลยี

สมภาศ สุขชนะ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการพัฒนาทักษะความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ช่วยสอนดนตรีของครุดนตรีในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความต้องการ การพัฒนาทักษะความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ช่วยสอนดนตรีของครูในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการ ด้านการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้านการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้านดนตรี ด้านการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอนดนตรี และด้านการใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) ครูสอนดนตรีมีความรู้ ทักษะ ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ช่วยสอนดนตรี เฉลี่ยโดยรวม 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งครูมีทักษะ ความรู้ในด้านการใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุด และรองลงมาคือด้านการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนดนตรี และ 2) ด้านความต้องการในการพัฒนาความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ครูมีความต้องการพัฒนาทักษะและความรู้ทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางดนตรี และด้านการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอนดนตรี

อัญญาปารย์ ศิลปนิลมาลย์, ธรัช อารีราชกุล, สายชล จินใจ, and เผด็จ พรหมสาขา ณ สกลนคร (2558) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านการสืบค้นข้อมูล การเลือกสรรใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การสร้างงานนำเสนอ และการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เกิดประโยชน์สูงสุด

5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ

บุษกร จินตธนาวัฒน์ (2558) ได้ศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนสำหรับการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ผู้สอน การเรียนการสอน อาคารสถานที่ และการบริการนักศึกษา

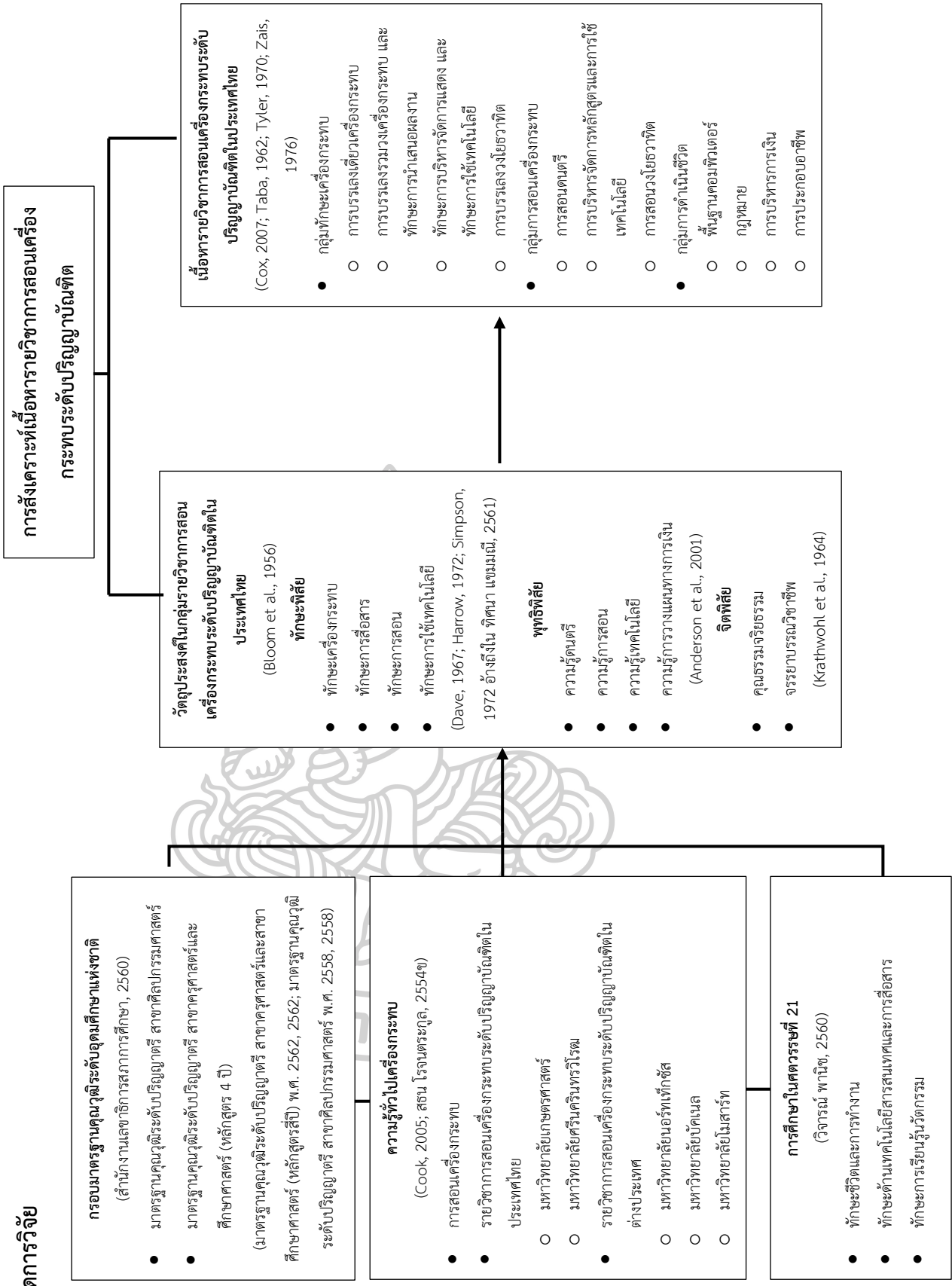
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง องค์กรประกอบเนื้อหารายวิชาเป็นการกำหนดเนื้อหาโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความทันสมัยของเนื้อหา ความต้องการของบริบทของสังคม และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำมาจัดเรียงเนื้อหาจากง่ายไป

ยาก มีความต่อเนื่อง และบูรณาการระหว่างเนื้อหา (Cox, 2007; Taba, 1962; Tyler, 1970; Zais, 1976) ดังนั้นการสังเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทยและต่างประเทศ การศึกษาในศตวรรษที่ 21 และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำมากำหนดวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย พุทธิพิสัย และจิตพิสัย (Bloom et al., 1956) ด้านทักษะพิสัย ได้แก่ ทักษะเครื่องกระทบ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสอน และทักษะการใช้เทคโนโลยี ด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความรู้ดนตรี ความรู้การสอน ความรู้เทคโนโลยี และความรู้การวางแผนทางการเงิน ด้านจิตพิสัย ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อนำมาสังเคราะห์เนื้อหาการเรียนการสอนเครื่องกระทบ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทักษะเครื่องกระทบ กลุ่มการสอนเครื่องกระทบ และกลุ่มการดำเนินชีวิต ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

- มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์
- มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี)

(มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562, 2562; มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558, 2558)

ความรู้ทั่วไปเครื่องกระทบ
(Cook, 2005; สธน โรจนตระกูล, 2554)

- การสอนเครื่องกระทบ
- วิทยานิพนธ์การสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย
 - มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 - มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิทยานิพนธ์การสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในต่างประเทศ
 - มหาวิทยาลัยนอร์ทแท็กซัส
 - มหาวิทยาลัยบัคเนล
 - มหาวิทยาลัยไมสาร์ท

การศึกษานวัตกรรมที่ 21
(วิจารณ์ พานิช, 2560)

- ทักษะชีวิตและการทำงาน
- ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ทักษะการเรียนรู้วินัยคุณธรรม

วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย
(Bloom et al., 1956)

ทักษะพิสัย

- ทักษะเครื่องกระทบ
- ทักษะการสื่อสาร
- ทักษะการสอน
- ทักษะการใช้เทคโนโลยี

(Dave, 1967; Harrow, 1972; Simpson, 1972 อ้างถึงใน ทิศนา แจมณี, 2561)

พุทธิพิสัย

- ความรู้ดนตรี
- ความรู้การสอน
- ความรู้เทคโนโลยี
- ความรู้การวางแผนทางการเงิน

(Anderson et al., 2001)

จิตพิสัย

- คุณธรรมจริยธรรม
- จรรยาบรรณวิชาชีพ

(Kathwohl et al., 1964)

การสังเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์การสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต

เนื้อหาวิทยานิพนธ์การสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย
(Cox, 2007; Taba, 1962; Tyler, 1970; Zais, 1976)

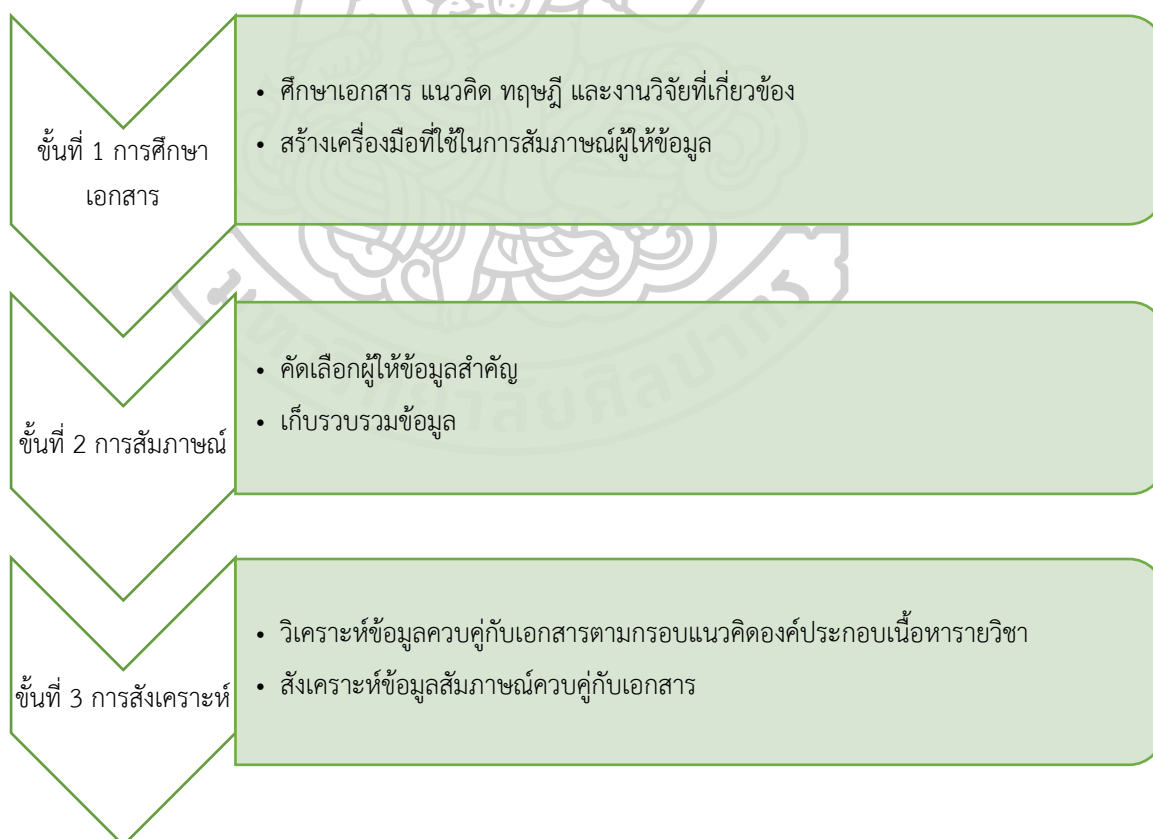
- กลุ่มทักษะเครื่องกระทบ
 - การบรรเลงเดี่ยวเครื่องกระทบ
 - การบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบ และทักษะการนำเสนองาน
 - ทักษะการบริหารจัดการแสดง และทักษะการใช้เทคโนโลยี
 - การบรรเลงวงโยธวาทิต
- กลุ่มการสอนเครื่องกระทบ
 - การสอนดนตรี
 - การบริหารจัดการหลักสูตรและการใช้เทคโนโลยี
 - การสอนวงโยธวาทิต
- พื้นฐานคอมพิวเตอร์
 - กลุ่มการดำเนินงานชีวิต
 - กฎหมาย
 - การบริหารการเงิน
 - การประกอบอาชีพ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่อง กระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย จากมุมมองของผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการ สอนเครื่องกระทบในระดับปริญญาบัณฑิต โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในเก็บรวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปแบบอุปนัย (Inductive analysis) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับคำถามและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยการกำหนดรูปแบบ นำมาตีความควบคู่กับเอกสารอย่างละเอียด ให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและได้ ข้อมูลที่สมบูรณ์ (Creswell & Cheryl, 2018; Lincoln & Guba, 1985 อ้างถึงใน ชาย โพธิสิตา, 2562; สุภางค์ จันทวานิช, 2559) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในส่วนต่อไป เป็นการอธิบายขั้นตอนการดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเรียนการสอนดนตรี ระดับอุดมศึกษา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความรู้เครื่องกระทบ องค์ประกอบเนื้อหารายวิชา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเครื่องกระทบ รวมถึงการสอนดนตรี มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล และเป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นในส่วนนี้เป็นการนำเสนอขั้นตอนการศึกษาเอกสาร แบ่งออกเป็น 1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ 2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1) การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่ครอบคลุมเนื้อหา รายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต โดยมีเนื้อหา 5 ส่วนดังนี้

1.1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขา ศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ (บัณฑิต ทิพากร, 2559; มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562, 2562; มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558, 2558; สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2560)

1.2) ทักษะศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้ศึกษาทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่บัณฑิตพึงต้องมี ประกอบไปด้วย ทักษะการทำงานและทักษะอาชีพ ทักษะด้านการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการ สื่อสาร รวมถึงทักษะการเรียนรู้นวัตกรรม (วิจารณ์ พานิช, 2560)

1.3) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องกระทบ ผู้วิจัยได้ศึกษาการสอนเครื่องกระทบ เนื้อหา รายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ (Cook, 2005; สธน โรจนตระกูล, 2554a, 2554b)

1.4) องค์ประกอบของเนื้อหารายวิชา ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบเนื้อหารายวิชา ประกอบ ไปด้วยวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหารายวิชา และการจัดเรียงเนื้อหารายวิชา (Bloom et al., 1956; Cox, 2007; Taba, 1962; Tyler, 1970; Zais, 1976)

1.5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาการสอนเครื่องกระทบ ด้านการสอนดนตรี ด้านการเงินและกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการดำเนินชีวิต

2) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสัมภาษณ์ เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมุมมองและประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลในรูปแบบการเล่าเรื่องให้สอดคล้องกับประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนด ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยสามารถเรียบเรียงเรื่องราวและทำความเข้าใจในประเด็นที่สัมภาษณ์เป็นอย่างดี เพื่อนำมาสู่การเชื่อมโยงของข้อมูลสำหรับการวิจัย (Creswell & Cheryl, 2018; ชาย โพธิสิตา, 2562) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมา กำหนดข้อคำถามในการสัมภาษณ์ โดยใช้กรอบแนวคิดวัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชา มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล และเนื้อหารายวิชาที่รับผิดชอบ ไปเป็นแนวทางในการสังเคราะห์เนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมไปถึงมุมมองและประสบการณ์ในการเรียนการสอนเครื่องกระทบ และองค์ประกอบเนื้อหาวิชา ประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ และเนื้อหาวิชา (ภาคผนวก ก)

เมื่อผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเป็นที่เรียบร้อย ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อทำการฝึกสัมภาษณ์ และนำแบบสัมภาษณ์มาพัฒนาชุดคำถามให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ พร้อมทั้งให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเครื่องมืออีกครั้ง แล้วจึงทำการติดต่อประสานงานกับผู้ให้ข้อมูล พร้อมทั้งทำการนัดหมาย เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 2 การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลโดยใช้เกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2558 มาเป็นตัวกำหนดในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมุมมองและประสบการณ์ในการสอนเครื่องกระทบของผู้ให้ข้อมูล รวมไปถึงการกำหนดเนื้อหาในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ควบคู่กับเอกสารตามกรอบแนวคิดองค์ประกอบเนื้อหาวิชา ประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ และเนื้อหาวิชา ดังนั้นในส่วนนี้ต่อไปนี้ผู้วิจัยต้องการนำเสนอ 1) คัดเลือกผู้ให้ข้อมูล และ 2) เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

งานวิจัยชิ้นนี้ได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Selection) เพื่อให้ได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ และความรู้ใหม่ เกี่ยวกับเรื่องที่ถูกวิจัยกำลังศึกษาอย่างเหมาะสมเพียงพอต่องานวิจัยและเพื่อตอบคำถามของงานวิจัย(ชาย โพธิสิตา, 2562; สุภาวงศ์ จันทวานิช, 2559) ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ 1) เป็นอาจารย์ผู้สอนที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการแสดงดนตรี หรือสาขาการสอนดนตรีเครื่องกระทบ 2) เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่สอนในรายวิชาเครื่องกระทบ ระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย และ 3) อาจารย์ที่มีผลงานวิชาการ และผลงานแสดงดนตรีหรือผลงานเชิงสร้างสรรค์เครื่องกระทบอย่างน้อย 1 ชิ้น ในรอบ 5 ปี จากการกำหนดเกณฑ์ผู้ให้ข้อมูลพบว่ามีผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องกระทบ และการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต จำนวน 4 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558)

2) เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่ ชั้นการติดต่อเพื่อเก็บข้อมูล ชั้นการเก็บข้อมูล และชั้นการจัดกระทำกับข้อมูล

2.1) ชั้นการติดต่อเพื่อเก็บข้อมูล : หลักจากที่ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อผู้ให้ข้อมูลและนัดหมาย 3 ช่องทาง ได้แก่ นัดหมายผ่านทางอีเมล นัดหมายทางโทรศัพท์ และติดต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยผู้วิจัยได้ทำการแนะนำตัว อธิบายเหตุผลในการเลือกผู้ให้ข้อมูล แจ้งวัตถุประสงค์และขอบเขตในการเก็บข้อมูล พร้อมทั้งส่งคำถามในการสัมภาษณ์และส่งจดหมายขออนุญาตในการเก็บข้อมูลล่วงหน้า 30 วัน พร้อมทั้งกำหนดหมายสถานที่และชี้แจงระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 1 ชั่วโมง

2.2) ชั้นการเก็บข้อมูล : หลังจากผู้วิจัยได้ทำการนัดหมายผู้ให้ข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในวันนัดหมายผู้วิจัยได้ไปถึงสถานศึกษาของผู้ให้ข้อมูลก่อนเวลา 10 – 15 นาที เพื่อเตรียมความพร้อมในการสัมภาษณ์ และจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการแนะนำตัวโดยการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูล และทำการขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลเพื่อบันทึกเสียงและจดบันทึกข้อมูลตลอดจนสิ้นสุดการสัมภาษณ์ โดยการเก็บข้อมูลในครั้งนี้เป็นการนำข้อมูลไปใช้ในการวิจัยและจะไม่มีการเปิดเผยชื่อผู้ให้ข้อมูล ในระหว่างการสัมภาษณ์ได้ทำการจดบันทึกข้อมูลในประเด็นสำคัญและข้อมูลอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากข้อคำถาม โดยใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง หลังจากเสร็จสิ้นการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการจดบันทึกข้อมูลให้สมบูรณ์หลังจากจบการสัมภาษณ์และตรวจสอบ

ความครบถ้วนของข้อมูลโดยทันที นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการขอคำแนะนำผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย ที่สอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยกำหนด เพื่อติดต่อขอเก็บข้อมูลในครั้งถัดไป

2.3) **ขั้นการจัดกระทำกับข้อมูล:** หลังการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยถอดความจากข้อมูลภายในวันที่สัมภาษณ์ โดยมี 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การจัดระเบียบข้อมูล การถอดความออกมาในรูปแบบเอกสารอย่างละเอียดแบบคำต่อคำ เพื่อรักษาคำพูด ภาษา และความหมายไม่ให้ข้อมูลคลาดเคลื่อน ขั้นตอนที่ 2 การให้รหัสข้อมูล คัดเลือกข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ควบคู่กับการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการกำหนดรหัสให้กับประโยคที่น่าสนใจสำหรับการนำมาวิเคราะห์ ขั้นตอนที่ 3 การแสดงข้อมูล การนำข้อมูลที่ได้กำหนดรหัสมาจัดกลุ่มเนื้อหาให้สอดคล้องกัน และทำการคัดเลือกประเด็นที่สำคัญ หรือประเด็นที่ปรากฏบ่อย ๆ จากข้อมูลสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นข้อค้นพบสำคัญของข้อมูลในงานวิจัย ที่ได้นำเสนอในรูปแบบการเขียนบรรยายเชิงพรรณนา เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล (Creswell & Cheryl, 2018; ชาย โพธิสิตา, 2562)

ขั้นที่ 3 การสังเคราะห์

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ควบคู่กับเอกสาร โดยใช้แนวคิดองค์ประกอบเนื้อหารายวิชามาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารมาสนับสนุน จนนำไปสู่การสังเคราะห์เนื้อหาการเรียนการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต โดยนำเสนอผลการสังเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดองค์ประกอบเนื้อหารายวิชา ซึ่งประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชา การสอนเครื่องกระทบ และเนื้อหาการเรียนการสอนเครื่องกระทบ ดังนั้นในส่วนนี้ต่อไปผู้วิจัยต้องการนำเสนอ 1) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 2) การนำเสนอข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นกระบวนการที่ต้องทำควบคู่กับการเก็บข้อมูล เนื่องจาก การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกระทำโดยการค้นหาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคำถามและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย โดยเริ่มจากการนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ จากนั้นนำมาตีความในประเด็นที่สำคัญและรวบรวมหลักฐานที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักฐานเชิงนามธรรมมาสนับสนุน ควบคู่กับการเขียนบรรยายเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นกุญแจสำคัญที่นำไปสู่กระบวนการตีความหมายของข้อมูลที่เป็นความจริง (Bowen, 2009; Creswell & Cheryl, 2018; Flick, 2014 อ้างถึงใน ชาย โพธิสิตา, 2562; สุภางค์ จันทวานิช, 2556)

ในงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ควบคู่กับการศึกษาเอกสาร โดยใช้กรอบแนวคิดองค์ประกอบเนื้อหารายวิชา ประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชา ในด้านวัตถุประสงค์ผู้วิจัยได้นำแนวคิดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย (Bloom et al., 1956) เพื่อนำมากำหนดเนื้อหาวิชา และจัดเรียงเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Cox, 2007; Taba, 1962; Tyler, 1970; Zais, 1976) อีกทั้งแนวคิดองค์ประกอบเนื้อหาวิชา เป็นการตีความให้เข้าใจเนื้อหาของการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตควรเป็นอย่างไร ในขั้นตอนสุดท้าย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อาจจากการวิเคราะห์ มาสังเคราะห์เนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต ซึ่งเป็นกระบวนการสังเคราะห์มาจากการทบทวนวรรณกรรมและหาสรุปมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ

2) การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเขียนเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ประกอบไปด้วย 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด ตอนที่ 2 เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ควบคู่กับการวิเคราะห์เอกสาร และตอนที่ 3 การสังเคราะห์เนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 นำมาสังเคราะห์เนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบควบคู่กับการศึกษาเอกสารให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

บทที่ 4

วิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การสังเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่อง กระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของการเรียนการสอนเครื่องกระทบจากมุมมองและประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญเครื่อง กระทบ ควบคู่กับการศึกษาเอกสาร มาสร้างข้อสรุปในรูปแบบอุปนัย ตามแนวคิดองค์ประกอบเนื้อหา รายวิชา ซึ่งประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ และเนื้อหารายวิชา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์ วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบความเรียงแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล มีความเกี่ยวข้องกับคุณวุฒิการศึกษาและหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลจากเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 โดยผู้ให้ข้อมูลจบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการแสดงดนตรีหรือ การสอนดนตรีเครื่องกระทบ เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่สอนวิชาเครื่องกระทบ มีผลงานทางด้าน วิชาการอย่างน้อย 1 ชิ้น ในรอบ 5 ปี และผลงานด้านการแสดงดนตรีต่อเนื่องทุก 6 เดือน และข้อมูล ทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ครอบคลุมในด้านวุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน ภาระการสอน ผลงานวิชาการ และ ผลงานด้านการแสดงดนตรี

ตอนที่ 2 วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย

เนื้อหาในส่วนนี้เป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการสังเกตในการจัดการเรียนการสอน เครื่องกระทบจากผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน มาวิเคราะห์ตามแนวคิดองค์ประกอบเนื้อหารายวิชา เพื่อให้ เหมาะสมกับบริบทนักเรียนไทยในปัจจุบัน ซึ่งประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ของกลุ่มรายวิชาการสอน เครื่องกระทบ เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ และกิจกรรมเสริมประสบการณ์

ตอนที่ 3 การสังเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระตบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย

หลังจากที่ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และเอกสารในตอนที 2 มาพิจารณาควบคู่กับการศึกษาเอกสาร เพื่อเป็นแนวทางในการสังเคราะห์เนื้อหาวิชากรสอนเครื่องกระตบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง	ภาระการสอน	ผลงานวิชาการ	ผลงานการแต่ง
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	- M.A. (Percussion) Universität Mozarteum Salzburg, Austria	- อาจารย์ประจำหลักสูตรดุริยางคศาสตร์ บัณฑิต (ดศ.บ.) สาขาการแสดงดนตรี	- เครื่องเอก (เครื่อง กระทบ)	- ผลงานวิจัย 1 ชิ้น - ผลงานสร้างสรรค์ 1 ชิ้น	- การแสดงคอนเสิร์ต วงดุริยางค์ซิมโฟนี กรุงเทพฯ (Royal Bangkok Symphony Orchestra : RBSO)
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	- M.A. (Percussion) Universität für Musik und darstellende Kunst Wien, Austria - M.A. (Percussion) Artesis Hogeschool Antwerpen, Belgium	- อาจารย์ประจำหลักสูตรดุริยางคศาสตร์ บัณฑิต (ดศ.บ.) กลุ่มเครื่องกระทบ - อาจารย์พิเศษ หลักสูตรศิลปศาสตร บัณฑิต สาขาวิชาดนตรีตะวันตก (ดศ.บ.) ดนตรีตะวันตก - อาจารย์พิเศษ หลักสูตรคณะครูศาสตร บัณฑิต (ดนตรีศึกษา) (ด.บ.) ดนตรี ศึกษา	- เครื่องเอก (เครื่อง กระทบ) - การรวมวงเล็ก - รวมวงเครื่อง กระทบ	- บทความวิชาการ 2 ชิ้น - ผลงานวิจัย 1 ชิ้น - ผลงานสร้างสรรค์	- การแสดงคอนเสิร์ตวง ดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพฯ (Royal Bangkok Symphony Orchestra : RBSO) - วงดุริยางค์ทีลฮาร์โมนิก แห่งประเทศไทย (TPO)

ผู้ให้ข้อมูล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง	ภาระการสอน	ผลงานวิชาการ	ผลงานการแต่ง
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	D.M.A. The University of Iowa, America	- อาจารย์ประจำหลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต (ดศ.บ.) สาขาปฏิบัติดนตรีคลาสสิก	- เครื่องเอก (เครื่องกระทบ) - รวบรวมเครื่องกระทบ - วรรณกรรมเครื่องกระทบ - กลวิธีการสอนเครื่องกระทบ	- บทความวิชาการ 2 ชิ้น - ผลงานวิจัย 1 ชิ้น - ผลงานสร้างสรรค์	- วงดุริยางค์ฟิลาฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (TPO) - Integrated Percussion Ensemble
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	- ดุริยางคศาสตร์มหาบัณฑิต (การสอนและการแสดงดนตรี) มหาวิทยาลัยรังสิต	- อาจารย์ประจำหลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต (ดนตรีตะวันตกศึกษา) (ดศ.บ.) ดนตรีตะวันตกศึกษา กลุ่มวิชาการสอนดนตรี	- เครื่องเอก (เครื่องกระทบ) - กลวิธีการสอนเครื่องกระทบ	- ผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ 2 ชิ้น	- การแสดงคอนเสิร์ตวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ (Royal Bangkok Symphony Orchestra : RBSO)

หมายเหตุ : ตารางที่ 6 เป็นข้อมูลที่ได้ทำการปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2564

ตอนที่ 2 วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย

เนื้อหาวิชาเป็นองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้หลังสำเร็จการศึกษา การกำหนดเนื้อหาวิชาต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ ความถูกต้องและทันสมัยของเนื้อหา รวมถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย มาวิเคราะห์ตามแนวคิดองค์ประกอบเนื้อหาวิชา ควบคู่กับการวิเคราะห์เอกสาร แบ่งออกเป็น 3 ประเด็นคือ 2.1 วัตถุประสงค์กลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ 2.2 เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ และ 2.3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ

องค์ประกอบทางการศึกษาที่ช่วยให้ครูผู้สอนกำหนดเนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ คือวัตถุประสงค์ มุ่งพัฒนาความรู้ดนตรี ทักษะดนตรี และความรับผิดชอบ จากมุมมองและประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีความครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษาในด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย (Bloom et al., 1956) เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนในการประกอบอาชีพนักดนตรีเครื่องกระทบ และครูสอนเครื่องกระทบ หลังสำเร็จการศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“หลักสูตรที่จัดไว้ให้มันก็ประสบความสำเร็จสุดแล้วนะ เพราะจากที่เราได้เรียนมาจากครูหลาย ๆ คน จากประสบการณ์ในการเล่น เราได้ใส่ไว้ในหลักสูตรหมดแล้ว ถ้าเด็กสามารถรับตรงนี้ได้ทุกอย่าง และสามารถอยู่กับกฎเกณฑ์ได้ดี เขาก็ประสบความสำเร็จแน่นอน ไม่ว่าเขาจะไปที่ไหน เขาอยากทำอะไร เขาก็จะไปได้ ไม่ตกงานแน่นอน ถ้าไม่เลื่องงานเยอะ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคที่ว่า “เราได้เรียนมาจากครูหลาย ๆ คน จากประสบการณ์ในการเล่น เราได้ใส่ไว้ในหลักสูตรหมดแล้ว” แสดงให้เห็นว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบของผู้ให้ข้อมูลมีรากฐานมาจากการได้รับการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการเรียน

เครื่องกระทบ และประสบการณ์จากการเล่นเครื่องกระทบที่ผู้ให้ข้อมูลประสบความสำเร็จ จึงได้นำมา กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียน เพราะผู้ให้ข้อมูลมีความเชื่อว่าถ้าผู้เรียนได้ดำเนินการ ตามที่กำหนดไว้ จะประสบความสำเร็จในด้านการเรียนและการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นลักษณะการ กำหนดวัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง

“ผมก็ได้วางเป้าหมายไว้ว่า เมื่อเด็กจบแล้วจะต้องพร้อมที่จะทำงานได้ คือ ถ้าคุณต้องการเป็นครู คุณจะต้องสอนได้ หรือถ้าจะเป็นนักดนตรีคุณก็ต้องมีฝีมือใน ระดับหนึ่ง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคที่ว่า “พร้อมที่จะทำงาน” แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนต้องมีความพร้อมในการทำงาน หลังสำเร็จการศึกษาได้โดยทันที ซึ่งในการประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบ ผู้เรียนต้องมีความรู้ และทักษะในด้านเครื่องกระทบ ควบคู่กับการสอนเครื่องกระทบ

“เป้าหมายหลักเลยคือ เด็กจะต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นในฐานะนัก Percussion ได้ เราก็เลยมีกิจกรรมในการจัดคอนเสิร์ต และเด็กที่จบไปต้องมีการ ทำ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคที่ว่า “เด็กจะต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น” แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนด วัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นในการพัฒนาผู้เรียนในด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ได้แก่ ทักษะผู้นำและความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความยืดหยุ่นในการ ปรับตัว ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2560) และเกี่ยวข้องกับการ กำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านจิตพิสัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ใน การมุ่งพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะ ความรู้เครื่องกระทบ และการสอนเครื่องกระทบ รวมถึงการพัฒนา ผู้เรียนในด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งมีความครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษาในด้านทักษะพิสัย พุทธิพิสัย และจิตพิสัย เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

1) วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัย

ดนตรีเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ ซึ่งการปฏิบัติเครื่องระฆังมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเคลื่อนไหวของร่างกายมนุษย์ที่ทำการฝึกฝนการทำงานของระบบกล้ามเนื้อและระบบประสาท จนนำไปสู่ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติเครื่องระฆังในบทเพลงคลาสสิกในยุคต่าง ๆ เช่น ยุคบาโรก ยุคคลาสสิก ยุคโรแมนติกมาจนถึงยุคปัจจุบัน รวมไปถึงทักษะการสอนเครื่องระฆัง ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสอนเดี่ยว และทักษะการสอนกลุ่มเครื่องระฆัง ซึ่งทักษะเหล่านี้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพนักเครื่องระฆังและครูสอนเครื่องระฆังเมื่อจบการศึกษา ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่เน้นวัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัย ดังต่อไปนี้

“ตอนจบเด็กต้องจัดคอนเสิร์ตของตัวเอง ซึ่งเขาต้องเล่นเพลงมาริมบา 4
ไม้ เกรด 7 ขึ้นไป อย่างน้อย 3 – 4 เพลง ถือว่าโอเคแล้ว”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้สามารถจัดการแสดงเครื่องระฆังในการบรรเลงบทเพลงเทียบเท่าระดับเกรด 7 – 8 ของสถาบันสอบดนตรีของประเทศอังกฤษ The Associated Board of the Royal School of Music (ABRSM) และ Licentiate of Trinity College London (LTCL) ในการสำเร็จการศึกษา

“เราจะให้เขาทำโปรเจกต์ที่สนใจ และมานำเสนอตอนท้ายเทอม พร้อมส่งรูปเล่ม”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคที่ว่า “นำเสนอ” และ “ส่งรูปเล่ม” แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะการสื่อสาร ทั้งในรูปแบบการพูด และการเขียนเพื่อนำเสนอผลงานทางด้านวิชาการและการแสดงดนตรี

“หลังจากที่เขาได้เรียนรู้ทฤษฎีการสอนแล้ว เขาต้องสอนรุ่นน้อง หรือถ้ามี
เวลาก็ให้ไปสอนเด็ก Pre – College”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคแสดงให้เห็นว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้ให้ข้อมูล มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การสอนเครื่องกระทบของผู้เรียน โดยการให้ผู้เรียนฝึกประสบการณ์ในการสอนจากการถ่ายทอดให้ นักศึกษาที่อายุน้อยกว่า หรือให้ไปฝึกประสบการณ์สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อนำ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ควบคู่กับเอกสาร พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการสอนของผู้เรียน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการ ศึกษาด้านทักษะพิสัย (Dave, 1967; Harrow, 1972; Simpson, 1972 อ้างถึงในทีศนา แชมมณี, 2561)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนด วัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนาทักษะเครื่องกระทบ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการสอนของผู้เรียน ซึ่ง ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ควบคู่กับเอกสารรายละเอียดวิชา ของผู้ให้ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 การกำหนดวัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับที่	วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัย	Psychomotor Domain						
		P	S	Gr	M	C	Ad	O
นักเครื่องกระทบ								
1.	แสดงทักษะการปฏิบัติกลุ่มเครื่องกระทบได้ตามมาตรฐาน ของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ทั้งในรูปแบบการแสดงเดี่ยว และรวมวง					✓		
2.	แสดงทักษะการบรรเลงเพลงคลาสสิกและบทเพลงคลาสสิก ร่วมสมัยโดยใช้เครื่องกระทบ ทั้งในลักษณะการบรรเลง เดี่ยวและการรวมวง					✓		
3.	แสดงทักษะการสื่อสารสำหรับการพูดและการเขียนเพื่อ นำเสนอผลงานทางด้านวิชาการและการแสดงดนตรี					✓		
4.	แสดงทักษะการแสดงเดี่ยวเครื่องกระทบและรวมวงเครื่อง กระทบ บรรเลงบทเพลงเทียบเท่าเกรด 8 ของสถาบันสอบ ประเทศอังกฤษ The Associated Board of the Royal School of Music (ABRSM) และ Licentiate of trinity college London (LTCL) เพื่อสำเร็จการศึกษา					✓		
5.	แสดงทักษะการสอนเดี่ยวและการรวมวงเครื่องกระทบตรง ตามหลักการสอนทักษะดนตรี					✓		

หมายเหตุ : ระบุสัญลักษณ์ ✓ ในช่องจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย สัมพันธ์กับ วัตถุประสงค์ของกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบที่ผู้ให้ข้อมูลกำหนด

การรับรู้ (Perception) แทนด้วยสัญลักษณ์ “P” หมายถึงผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นในการเรียนการสอน

การเตรียมความพร้อม (Set) แทนด้วยสัญลักษณ์ “S” หมายถึงการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ

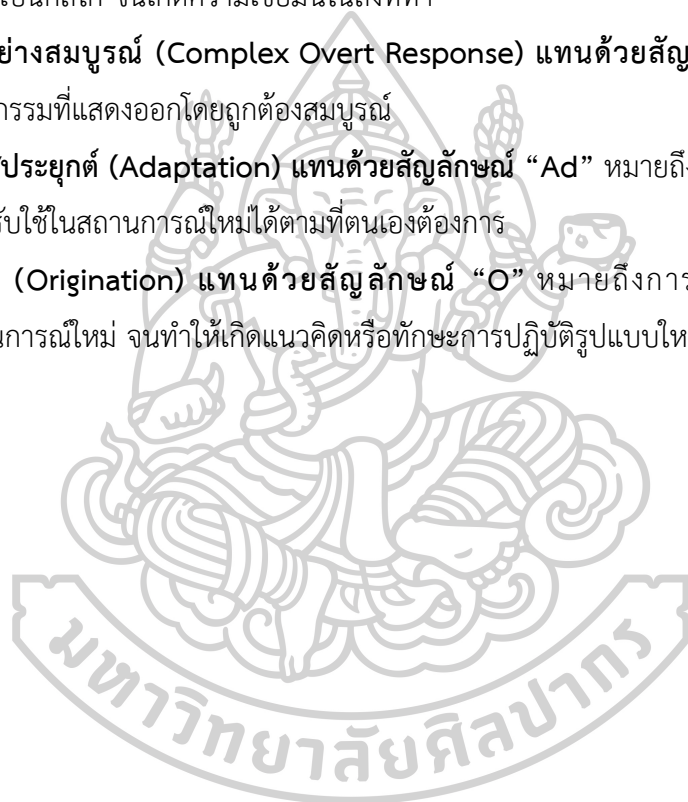
การตอบสนองภายใต้การควบคุม (Guide Response) แทนด้วยสัญลักษณ์ “Gr” หมายถึงพฤติกรรมตอบสนองโดยการเลียนแบบ

การให้ลงมือกระทำ (Mechanism) แทนด้วยสัญลักษณ์ “M” หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างเป็นกลไก จนเกิดความเชื่อมั่นในสิ่งที่ทำ

การกระทำอย่างสมบูรณ์ (Complex Overt Response) แทนด้วยสัญลักษณ์ “C” หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกโดยถูกต้องสมบูรณ์

การปรับปรุง/ประยุกต์ (Adaptation) แทนด้วยสัญลักษณ์ “Ad” หมายถึงการประยุกต์ทักษะเดิมมาปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ตามที่ตนเองต้องการ

การคิดริเริ่ม (Origination) แทนด้วยสัญลักษณ์ “O” หมายถึงการนำทักษะมาปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ จนทำให้เกิดแนวคิดหรือทักษะการปฏิบัติรูปแบบใหม่

2) วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย

การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความรู้ทางด้านสาระดนตรีของผู้เรียนเครื่องกระทบ ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบทางด้านดนตรี เช่น รูปแบบ จังหวะ สีสัน ทำนอง ความดังเบา เครื่องหมายต่าง ๆ วรรณกรรมเครื่องกระทบ เช่น ประวัติความเป็นมา แนวคิดในการประพันธ์เพลง และทฤษฎีดนตรี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2560, 2561) จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัย ดังนี้

“เด็กต้องตีความบทเพลงได้ ซึ่งเขาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติของเพลง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 10 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาความรู้เครื่องกระทบให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านเนื้อหาสาระดนตรีในการนำไปประกอบอาชีพนักเครื่องกระทบ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถอธิบายองค์ประกอบสำคัญทางด้านทฤษฎีดนตรี : ระดับเสียง คุณลักษณะของเสียง อัตราจังหวะ เป็นต้น อธิบายประวัติความเป็นมาและแนวคิดในการประพันธ์บทเพลงเครื่องกระทบ การปฏิบัติดนตรี : อธิบายเทคนิคการปฏิบัติเครื่องกระทบในบทเพลงที่ต้นทำการแสดง เมื่อนำมาวิเคราะห์ควบคู่กับเอกสาร พบว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้ให้ข้อมูลมีความครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยในขั้นการเข้าใจ (Anderson et al., 2001)

“ถ้าได้สอน Pre - College หรือรุ่นน้อง เขาต้องรู้ว่าจะต้องวางแผนการสอนยังไง และจัดเนื้อหาอย่างไร”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคในข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนในด้านการนำความรู้เครื่องกระทบ และการสอนเครื่องกระทบ ไปประยุกต์จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เครื่องกระทบ และเนื้อหาเครื่องกระทบ สำหรับนักเรียน นักศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา และการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถประยุกต์ความรู้ทางด้านดนตรีมาพัฒนาศาสตร์การสอนเครื่องกระทบ เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ควบคู่กับเอกสารพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้าน

พุทธิพิสัยในชั้นการเข้าใจ และการประยุกต์ (Anderson et al., 2001) และการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของผู้ให้ข้อมูลมุ่งเน้นทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนมีการคิดอย่างมีวิจยารณญาณและการแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ทักษะการสื่อสาร และการวางแผนดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย (วิจารณ์ พานิช, 2560)

จากการเก็บข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย ในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในด้านเนื้อหาสาระดนตรี ประกอบไปด้วย ความรู้ด้านทฤษฎี และวรรณกรรมเครื่องกระทบ รวมถึงการนำความรู้ด้านเครื่องกระทบมาประยุกต์ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ และการสอนเครื่องกระทบ ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และรายละเอียดวิชา สามารถสรุปการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยได้ ดังนี้ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 การกำหนดวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับที่	วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย	Cognitive Domain					
		R	U	Ap	An	E	C
1.	อธิบายองค์ประกอบสำคัญทางด้านทฤษฎีดนตรี วรรณกรรมเครื่องกระทบ และเทคนิคการปฏิบัติเครื่องกระทบ ในบทเพลงที่ใช้ในการบรรเลงเครื่องกระทบ		✓				
2.	วิเคราะห์การฝึกซ้อมและการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการฝึกซ้อมเครื่องกระทบ			✓	✓		
3.	จัดทำแผนการสอนเครื่องกระทบสำหรับผู้เรียนเครื่องกระทบในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน			✓			
4.	ประยุกต์ความรู้ทางด้านดนตรีมาพัฒนาศาสตร์การสอนเครื่องกระทบได้			✓			

หมายเหตุ : ระบุสัญลักษณ์ ✓ ในช่องจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัย สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบที่ผู้ให้ข้อมูลกำหนด

การจำ (Remember) แทนด้วยสัญลักษณ์ “R” หมายถึงการเรียนรู้ข้อเท็จจริง ที่ส่งผลให้เกิดความทรงจำระยะยาว

การเข้าใจ (Understanding) แทนด้วยสัญลักษณ์ “U” หมายถึงการนำความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ มาประมวลผล จนสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยการพูดและการเขียน

การประยุกต์ใช้ (Applying) แทนด้วยสัญลักษณ์ “Ap” หมายถึงการนำความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ ไปใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้

การวิเคราะห์ (Analyzing) แทนด้วยสัญลักษณ์ “An” หมายถึงการนำแนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ มาจัดแยกองค์ประกอบย่อย หรือการนำแนวคิด ทฤษฎี มาสนับสนุนความคิดของตน

การประเมินผล (Evaluating) แทนด้วยสัญลักษณ์ “E” หมายถึงการประเมินศักยภาพทางด้านความรู้ ความสามารถ โดยการประเมินตนเองและผู้อื่น

การสร้างสรรค์ (Creating) แทนด้วยสัญลักษณ์ “C” หมายถึงการนำความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ มาคิด วิเคราะห์ และวางแผนในการพัฒนา จนเกิดแนวคิด ทฤษฎี หรือผลงานใหม่

3) วัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย

การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น คือวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ดังนี้

“เด็กต้องเป็นนักดนตรีที่ดี เพราะในระยะเวลาที่เขาได้เรียนกับเรามา 4 ปี เราจะสอดแทรกให้เขาเป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่นอยู่เสมอ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนเป็น “นักดนตรีที่ดี” ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหมายถึงการเป็นบุคคลที่มีวินัยในตนเอง ทั้งในด้านของการฝึกซ้อมเครื่องกระทบ การเรียน การตรงต่อเวลา โดยการทำตามกฎระเบียบที่ได้ตกลงไว้กับครูผู้สอน รวมไปถึงการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งในด้านการเรียน การค้นคว้าหาความรู้ การฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะเครื่องกระทบของตนเอง การดูแลรักษาเครื่องดนตรีของตนเอง การตรงต่อเวลา มีความใส่ใจในบทเพลง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ควบคู่กับเอกสาร พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย ในขั้นการรับรู้ ไปจนถึงการเกิดค่านิยม (Krathwohl, Bloom, & Masia, 1964) อีกทั้งการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะศตวรรษที่ 21 ใน

ด้านทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ โดยให้ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นในการปรับตัว สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ชี้นำตนเองในการเป็นผู้นำและผู้ตาม (วิจารณ์ พานิช, 2560) เพื่อให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้หลังสำเร็จการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เมื่อนำมาวิเคราะห์ควบคู่กับเอกสาร สามารถนำมากำหนดวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย ได้ดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 การกำหนดวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับที่	วัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย	Affective Domain				
		R	Re	V	O	C
1.	แสดงออกถึงการเข้าเรียนตรงต่อเวลา ฝึกซ่อมเครื่องกระทบ และทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จภายในเวลาที่กำหนด		✓			
2.	มีการช่วยเหลือกิจกรรมด้านดนตรีและด้านวิชาการที่จัดขึ้น ภายในและภายนอกสถานศึกษาอยู่เสมอ			✓		
3.	ไม่นำทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่นมาเป็นของตน			✓		

หมายเหตุ : ระบุสัญลักษณ์ ✓ ในช่องจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านจิตพิสัย สัมพันธ์กับ วัตถุประสงค์ของกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบที่ผู้ให้ข้อมูลกำหนด

จุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านจิตพิสัยมีความหมายดังนี้

การรับรู้ (Receiving) แทนด้วยสัญลักษณ์ “R” หมายถึงพฤติกรรมผู้เรียนที่แสดงออกถึงความสนใจในเนื้อหาหรือการเรียนการสอนที่กำลังจะเกิดขึ้น

การตอบสนอง (Responding) แทนด้วยสัญลักษณ์ “Re” หมายถึงพฤติกรรมผู้เรียนที่แสดงออกถึงการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความเต็มใจ

การเกิดค่านิยม (Valuing) แทนด้วยสัญลักษณ์ “V” หมายถึงพฤติกรรมผู้เรียนที่แสดงออกถึงการยอมรับในกฎระเบียบด้วยความเต็มใจ

การจัดระบบคุณค่า (Organization) แทนด้วยสัญลักษณ์ “O” หมายถึงการรวบรวมแนวคิด ค่านิยมจากประสบการณ์เดิมมาพิจารณากับประสบการณ์ใหม่ โดยการจัดระบบคุณค่าให้เหมาะสมกับตน

การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization) แทนด้วยสัญลักษณ์ “C” หมายถึงค่านิยมที่ยึดถือของผู้เรียน แสดงออกผ่าน พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ

2.2 เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ

องค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ เนื้อหารายวิชา ที่กำหนดขึ้นโดยครูผู้สอน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และลงมือปฏิบัติตลอดภาค การศึกษา ดังนั้นครูผู้สอนควรคำนึงถึงความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายได้หลังสำเร็จการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ อาจารย์ผู้สอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย พบว่าการกำหนดเนื้อหาวิชา การสอนเครื่องกระทบมีความครอบคลุมทั้งในด้านสาระเครื่องกระทบ และการสอนเครื่องกระทบ ซึ่ง ประกอบไปด้วย 6 รายวิชา ดังนี้

1) เนื้อหารายวิชาเครื่องกระทบ (Percussion Instrument)

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเครื่อง กระทบ โดยมีการใช้ชื่อรายวิชาที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งการกำหนดชื่อรายวิชาของผู้ให้ข้อมูล ขึ้นอยู่ กับสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัด เช่น รายวิชาเครื่องมือเอก (Major Instrument) การแสดงเครื่องมื อเอก (Major performance) ทักษะวิชาเอก (Major skill) ดังนั้นในงานวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยจึงขอให้ชื่อ รายวิชาเครื่องกระทบ (Percussion Instrument) และนำเสนอเนื้อหาวิชาเครื่องกระทบที่ได้จาก การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล รวมถึงรายละเอียดวิชา ดังนี้

“จริงแล้วเป้าหมายที่ผมได้ตั้งไว้ในแต่ละปีไม่เหมือนกันนะ เพราะการเรียน การสอนดนตรีมันต่างจากศาสตร์อื่น ๆ โดยเฉพาะวิชาทักษะปฏิบัติที่ต้องวางแผนใน การจัดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล ผมจะดูทักษะของเด็กแต่ละรายบุคคลก่อน เหมือนเราเป็นหมออะ เราต้องดูโรคก่อน ถึงแม่เด็กที่เข้ามาในปีนั้น 3 คน ฝีมือ เท่ากัน แต่เราก็ต้องวินิจฉัยโรคว่าเขาเป็นโรคอะไรแล้วเราจึงจะรู้ว่าจะต้องรักษา อาการยังไง ซึ่งแต่ละคนมันจะพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขไม่เหมือนกัน แต่เราต้อง มองว่าทำยังไงเพื่อให้เด็ก 3 คนนี้สามารถไปถึงเป้าหมายในจุดเดียวกันได้ เพราะฉะนั้นถ้าถามว่าผมต้องสอนให้เหมือนกันหรือเท่ากันหรือไม่ ไม่เลย แต่ทุกคน ต้องรู้ในสิ่งเดียวกัน เป้าหมายเดียว”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้นที่ว่า “เหมือนเราเป็นหมอ” สามารถสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการประเมินทักษะเครื่องกระทบของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งผู้เรียนในแต่ละบุคคลมีจุดเด่นและจุดด้อยในด้านทักษะเครื่องกระทบที่แตกต่างกันออกไป โดยนำผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินมากำหนดวัตถุประสงค์ในรายวิชาเครื่องกระทบให้เหมาะสมในการพัฒนาจุดเด่น และแก้ไขจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Cox, 2007) แต่อย่างไรก็ตาม การกำหนดวัตถุประสงค์ในรายวิชาเครื่องกระทบของผู้ให้ข้อมูลมุ่งเน้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้ให้ข้อมูลก็ยังคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบที่ตนกำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

“เนื้อหาของแต่ละเทอมผมจะเน้นแนวคิดมากกว่า โดยให้เด็กฝึกถอดเนื้อหาจากเพลง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในแบบฝึกหัดและบทเพลงที่ตนกำลังปฏิบัติ โดยการให้ผู้เรียนอธิบายวิธีการฝึกซ้อมในส่วนต่าง ๆ ของบทเพลง รวมไปถึงการตีความในบทเพลง ตลอดจนความเป็นมาและแนวคิดในการประพันธ์บทเพลงนั้น ๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย ในชั้นความเข้าใจ

“เนื้อหาของแต่ละเทอมผมจะเน้นแนวคิดมากกว่า โดยให้เด็กฝึกถอดเนื้อหาจากเพลง”

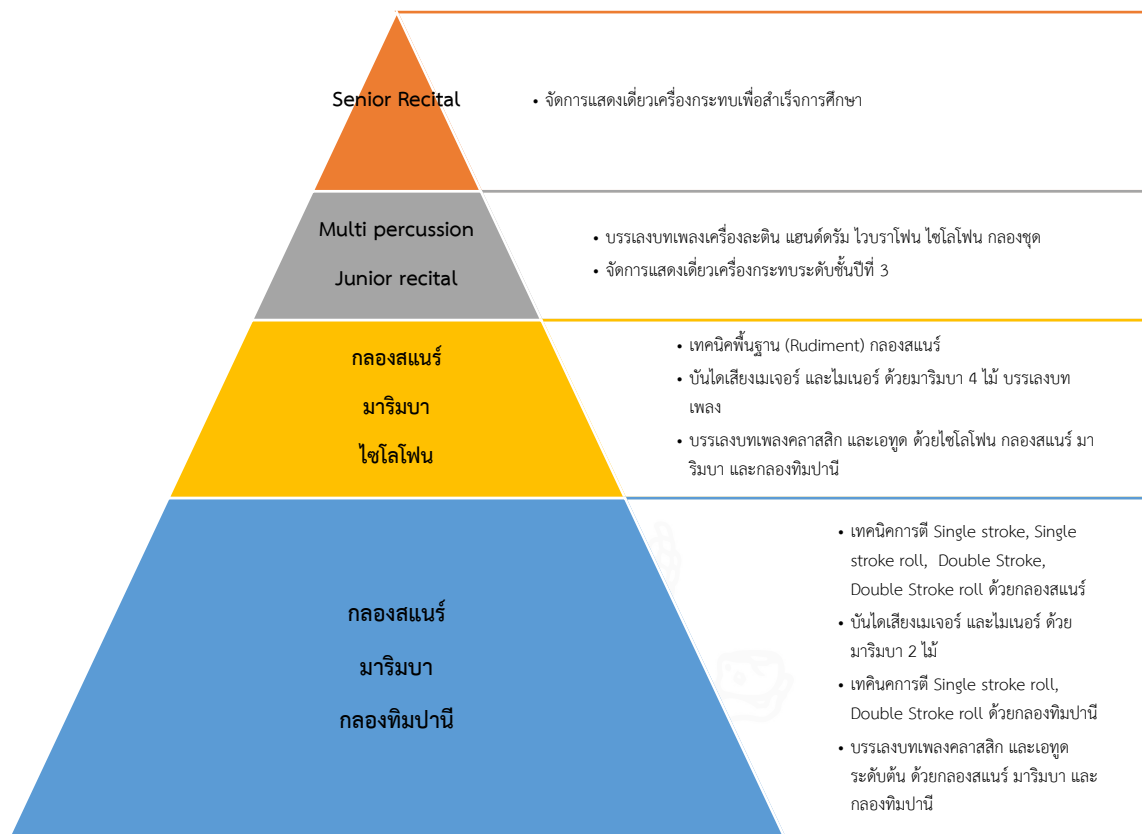
(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในแบบฝึกหัดและบทเพลงที่ตนกำลังปฏิบัติ โดยการให้ผู้เรียนอธิบายวิธีการฝึกซ้อมในส่วนต่าง ๆ ของบทเพลง รวมไปถึงการตีความในบทเพลง ตลอดจนที่มาและแนวคิดในการประพันธ์บทเพลงนั้น ๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย ในชั้นความเข้าใจ

“ปี 1 จะเป็นพื้นฐานของ 3 เครื่อง พร้อมให้เล่นเพลงที่มีความเหมาะสมกับตัวเอง ปี 2 เครื่องกระทบคีย์บอร์ดก็จะเป็น 4 ไม้ แล้วก็เพิ่มเพลงโซโล่เข้าไปมากขึ้น เพลงที่เล่นก็จะลึกขึ้น และมีการเพิ่มไซโลโฟนลงไป ปี 3 เราจะให้เขาจัด Recital 45 นาที พร้อมสอดแทรก เครื่อง Multi percussion ส่วนปี 4 จะไม่ค่อยยุ่งอะไรมากมายอยู่แล้ว เราจะปล่อยให้เขาเลือกเพลงที่เขาอยากจะทำเล่น ในทุก ๆ ปี เราจะสอดแทรกเนื้อหา Orchestra excerpt ลงไป เพราะเด็กจะต้องเข้าใจบทเพลงที่เขาเล่น ซึ่งในแต่ละชั้นปีทักษะของเด็กส่วนใหญ่ก็จะใกล้เคียงกัน หรือไม่ก็โดดออกมาจากเพื่อนคนอื่น ๆ เลย แต่เราก็พยายามดันให้ทุกคนมีทักษะที่ใกล้เคียงกันให้มากที่สุด”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2563)

จากข้อความในข้างต้น แสดงให้เห็นว่ารายวิชาเครื่องกระทบเป็นรายวิชาที่มุ่งพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องกระทบ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะนักเครื่องกระทบ และสามารถประกอบอาชีพนักดนตรีเครื่องกระทบได้หลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งจากข้อความในข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญกับเนื้อหาการประพันธ์แนวทำนองสำหรับวงออร์เคสตรา (Orchestral excerpt) โดยมีการสอดแทรกเนื้อหาให้ผู้เรียนในทุกภาคการศึกษา เนื้อหาดังกล่าวเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจในบทเพลงที่ต้นตอบรรเลง ทั้งในด้านอัตลักษณ์ของบทเพลง การตีความโน้ตในบทเพลง การผลิตเสียงให้เหมาะกับยุคสมัยของบทเพลงที่บรรเลง อาจกล่าวได้ว่าเนื้อหาการประพันธ์แนวทำนองสำหรับวงออร์เคสตรา เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรเลงบทเพลงได้ตามที่ผู้ประพันธ์เพลงต้องการ อีกทั้งผู้ให้ข้อมูลมีวัตถุประสงค์และการจัดลำดับเนื้อหาวิชาเครื่องกระทบ 4 ชั้นปี ดังนี้ (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 พีระมิตเนื้อหารายวิชาเครื่องกระทบจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเครื่องกระทบ

ชั้นปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานการจับไม้และรูปแบบการตี (Stroke) เครื่องกระทบ ได้แก่ กลองสนแอร์ มาริมบา และกลองทิมปานี ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เนื่องจากเครื่องกระทบมีเครื่องดนตรีและรูปแบบการปฏิบัติที่หลากหลาย ซึ่งผู้เรียนที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าเรียนในระดับปริญญาบัณฑิต มีทักษะพื้นฐานในการการปฏิบัติเครื่องกระทบที่แตกต่างกัน รวมไปถึงการกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาความรู้ทางด้านดนตรี โดยผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคและระบอบองค์ประกอบทางด้านดนตรีที่อยู่ในบทเพลงหรือแบบฝึกหัดได้ถูกต้องทั้งหมด ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลจึงมีการกำหนดเนื้อหาโดยใช้แบบฝึกหัด และบทเพลงขั้นต้น เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้พื้นฐานที่เป็นมาตรฐาน หรือสูงกว่ามาตรฐานที่ครูผู้สอนกำหนด

ชั้นปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้พื้นฐานของกลุ่มเครื่องกระทบทั้ง 3 เครื่องในขั้นที่สูงขึ้น โดยผู้ให้ข้อมูลมีการเพิ่มเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) เนื้อหาพื้นฐานการปฏิบัติกลุ่มเครื่องกระทบ เช่น การปรับเปลี่ยนแบบฝึกหัด และบทเพลงของเครื่องมาริมบาจาก 2 ไม้เป็น 4 ไม้ หรือเทคนิคพื้นฐาน (Rudiment) สำหรับกลองสนแอร์ รวมไปถึงบทเพลงบรรเลงเดี่ยวสำหรับกลองทิม

ปานี ให้มีความยากยิ่งขึ้น ซึ่งแบบฝึกหัดและบทเพลงดังกล่าว ต้องสามารถพัฒนาทักษะเครื่องกระทบของผู้เรียนในขั้นสูงได้ และ 2) การเพิ่มเนื้อหาการปฏิบัติเครื่องโซโลโฟน ซึ่งรูปแบบการปฏิบัติที่คล้ายคลึงกับเครื่องมาริมบา แต่มีความแตกต่างกันในด้านลักษณะของเครื่องดนตรี รวมไปถึงบทเพลงที่ใช้ในการบรรเลง

ชั้นปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนฝึกจัดการแสดงเดี่ยวเครื่องกระทบความยาว 45 นาที ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดเนื้อหา โดยผู้เรียนจะต้องคัดเลือกบทเพลงมาริมบา บทเพลงกลองสนัวร์ และบทเพลงกลองทิมปานีให้เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละบุคคล และผู้เรียนสามารถอธิบายประวัติความเป็นมาและแนวคิดในการประพันธ์บทเพลงเครื่องกระทบ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดเนื้อหา 2 ส่วน ได้แก่ 1) การปฏิบัติเครื่องไวบราโฟน เป็นการกำหนดเนื้อหามุ่งพัฒนาทักษะการปฏิบัติกลุ่มเครื่องกระทบที่มีระดับเสียง โดยมีรูปแบบการปฏิบัติที่ใช้ในลักษณะเดียวกันกับมาริมบา แต่ลักษณะและองค์ประกอบของเครื่องไวบราโฟนมีความแตกต่างจากเครื่องกระทบคีย์บอร์ดอื่น ๆ ตรงที่ตัวระนาดทำจากวัสดุที่เป็นเหล็กซึ่งทำให้เกิดเสียงที่ก้องกังวาลและมีคันทึบที่ใช้ในการทำให้เกิดเสียงสั้นและเสียงยาว ซึ่งส่งผลให้วิธีการบรรเลงบทเพลงมีทักษะที่แตกต่างกันและ 2) การเตรียมตัวเพื่อจัดการแสดงเดี่ยวระดับชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นการให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมในการจัดการแสดงเดี่ยวระดับชั้นปีที่ 3 ซึ่งผู้เรียนต้องคัดเลือกบทเพลงสำหรับการแสดงเดี่ยวของตนเอง โดยมีครูผู้สอนคอยแนะนำในการวางแผนการดำเนินงาน แนวทางของบทเพลงที่ใช้ในการแสดงเดี่ยวสำหรับชั้นปีที่ 3

ปีการศึกษาที่ 4 เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อจัดการแสดงเดี่ยว เครื่องกระทบความยาว 60 นาที (Senior Recital) เพื่อสำเร็จการศึกษา โดยผู้เรียนสามารถบรรเลงบทเพลงคลาสสิกระดับเกรด 8 หรือมาตรฐานเทียบเท่าการสอบดนตรีของประเทศอังกฤษไปจนถึงบทเพลงระดับ Licentiate of Trinity College London (LTCL) เพื่อสำเร็จการศึกษา และผู้เรียนสามารถอธิบายประวัติความเป็นมาและแนวคิดในการประพันธ์บทเพลงที่ใช้ในการแสดงเดี่ยวเพื่อสำเร็จการศึกษา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดเนื้อหาในรายวิชาเครื่องกระทบ โดยเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านการคัดเลือกบทเพลง วางแผนการฝึกซ้อม การดำเนินงาน รูปแบบของคอนเสิร์ต

จากข้อมูลที่กล่าวไปในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการกำหนดเนื้อหาในรายวิชาเครื่องกระทบเป็นการกำหนดเนื้อหาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะเครื่องกระทบ ซึ่งมีความครอบคลุม 3 ด้านคือ ด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย โดยมีการจัดลำดับของเนื้อหาจากความง่าย ไปสู่เนื้อหาที่สูงขึ้น

ซึ่งจะเห็นได้จากในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานกลองสแนร์ กลุ่มเครื่องกระทบ คีย์บอร์ด (มาริมบา ซาโลโฟน และไวบราโฟน) และกลองทิมปานี พร้อมทั้งให้ผู้เรียนอธิบายบทเพลงที่ตนเองบรรเลง รวมไปถึงการปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดเนื้อหาวิชาเครื่องกระทบสำหรับการจัดการแสดงเดี่ยวระดับชั้นปีที่ 3 และการแสดงเดี่ยวเพื่อสำเร็จการศึกษา

เนื้อหารายวิชาการรวมวง (Ensemble)

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ของรายวิชาการรวมวงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรเลงบทเพลงคลาสสิก บทเพลงเครื่องกระทบหรือบทเพลงสมัยนิยมด้วยเครื่องกระทบร่วมกับกลุ่มเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ ซึ่งเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาสอดคล้องในด้านทักษะพิสัยขั้นการกระทำอย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเองในด้านการตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบในด้านการฝึกซ้อมเครื่องกระทบเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านจิตพิสัยในขั้นการสร้างลักษณะนิสัย (Abeles, Hoffer, & Klotman, 1995; Dave, 1967; Harrow, 1972; Simpson, 1972 อ้างถึงในทิศนา แคมมณี, 2561) และยังมีความสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสื่อสาร และทักษะผู้นำ (วิจารณ์พานิช, 2560)

“ผมจะให้เด็กจับกลุ่มแล้วไปเลือกเพลงกันมาก่อน แล้วค่อยเอามาให้ผมดูว่าเพลงนั้นเหมาะสมกับ Skill ของเด็กกลุ่มนั้นหรือเปล่า ถ้าผมมองว่าโอเค เขาก็สามารถเล่นได้ แต่ถ้าผมมองว่ามันยากไปหรือง่ายไป ผมก็แนะนำว่าควรจะเอาเพลงประมาณไหนแล้วให้เขาไปเลือกมาใหม่ ซึ่งเพลงที่เด็กเลือกมาจะเป็นเพลงแบบไหนก็ได้ จะเล่นกับเครื่องอะไรก็ได้ แต่เพลงนั้นต้องเหมาะสมกับพวกเขา ถ้าเพลงที่เลือกมามันยากเกินไปผมก็ไม่ให้เล่นนะ เพราะมันจะทำให้เขาท้อเวลาซ้อม ซึ่งมันจะส่งผลต่อการเล่นจริง ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้นที่ว่า “ผมมองว่าโอเค” ผู้ให้ข้อมูลหมายถึงการคัดเลือกบทเพลงสำหรับการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบของผู้เรียน ต้องมีความเหมาะสมในการพัฒนาทักษะการบรรเลง

เครื่องกระทบ และทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบรวมของผู้เรียน อาจกล่าวได้ว่าเนื้อหาในรายวิชาการรวมวง เป็นการกำหนดเนื้อหาโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคัดเลือกบทเพลงที่กลุ่มตนเองสนใจในการบรรเลงเครื่องกระทบ โดยไม่มีการจำกัดแนวเพลงว่าจะต้องเล่นบทเพลงคลาสสิกเพียงเท่านั้น ผู้เรียนสามารถคัดเลือกบทเพลงที่บรรเลงร่วมกับเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ ได้ เช่น การบรรเลงเครื่องกระทบร่วมกับเครื่องลมทองเหลือง กีตาร์ไฟฟ้า กีตาร์คลาสสิก รวมไปถึงเปียโน

“ผมจะให้เด็กจับกลุ่มแล้วไปเลือกเพลงกันมาก่อน แล้วค่อยเอามาให้ผมดูว่าเพลงนั้นเหมาะสมกับ Skill ของเด็กกลุ่มนั้นหรือเปล่า ถ้าผมมองว่าโอเค เขาก็สามารถเล่นได้ แต่ถ้าผมมองว่ามันยากไปหรือง่ายไป ผมก็แนะนำว่าควรจะทำเพลงประมาณไหนแล้วให้เขาไปเลือกมาใหม่ ซึ่งเพลงที่เด็กเลือกมาจะเป็นเพลงแบบไหนก็ได้ จะเล่นกับเครื่องอะไรก็ได้ แต่เพลงนั้นต้องเหมาะสมกับพวกเขา ถ้าเพลงที่เลือกมามันยากเกินไปผมก็ไม่ให้เล่นนะ เพราะมันจะทำให้เขาท้อเวลาซ้อม ซึ่งมันจะส่งผลต่อการเรียนจริง ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้นที่ว่า “ผมมองว่าโอเค” ผู้ให้ข้อมูลหมายถึงการคัดเลือกบทเพลงสำหรับการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบของผู้เรียน ต้องมีความเหมาะสมในด้านทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบของผู้เรียน ซึ่งบทเพลงที่ผู้เรียนเลือกต้องสามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบของตนเอง และทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบรวมวงได้ อาจกล่าวได้ว่าเนื้อหาในรายวิชาการรวมวง เป็นการกำหนดเนื้อหาโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคัดเลือกบทเพลงที่กลุ่มตนเองสนใจในการบรรเลงเครื่องกระทบ โดยไม่มีการจำกัดแนวเพลงว่าจะต้องเล่นบทเพลงคลาสสิกเพียงเท่านั้น ผู้เรียนสามารถคัดเลือกบทเพลงที่บรรเลงร่วมกับเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ ได้ เช่น การบรรเลงเครื่องกระทบร่วมกับเครื่องลมทองเหลือง กีตาร์ไฟฟ้า กีตาร์คลาสสิก รวมไปถึงเปียโน

เนื้อหารายวิชาการบรรเลงรวมวงเล็ก (Chamber Music)

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรเลงบทเพลงคลาสสิก บทเพลงคลาสสิกร่วมสมัย หรือบทเพลงเครื่องกระทบคลาสสิก ร่วมกับกลุ่มเครื่องกระทบหรือเครื่องดนตรีคลาสสิกประเภทอื่น ๆ ดังข้อความต่อไปนี้

“เด็กสามารถไปเล่นเพลงสมัยใหม่ร่วมกับเครื่องอื่นได้เลย โดยที่ไม่ต้องเล่นออร์เคสตราก็ได้ หรือถ้าจะเล่นออร์เคสตราได้แต่ต้องเล่นตำแหน่งที่สูงขึ้น ทำให้วงดีขึ้น หรือถ้าไม่ถูกใจที่ว่างไว้ให้ อยากตั้งวงขึ้นมาเองอีกก็ทำได้ สมมติว่าวงนั้นมีเครื่องกระทบ 3 ชิ้น เครื่องลมไม้และเครื่องลมทองเหลือง 4 ชิ้น เครื่องสาย 7 ชิ้น ซึ่งมันจะเป็นความท้าทายของอาจารย์ด้วย เพราะเราไม่รู้ว่ามีปัญหาที่เกิดจากการเล่นกับเครื่องอื่น ๆ จะมาในรูปแบบไหน อาจารย์ต้องพร้อมที่จะเรียนรู้และแก้ไขปัญหาไปกับนักศึกษา อีกอย่างที่สำคัญคือ เราจะได้รู้ว่าเขาได้นำเอาความรู้ที่เรียนมา ไปใช้อะไรบ้าง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้น สามารถแบ่งได้ออกเป็น 2 ประเด็นคือ 1) เด็กไม่จำเป็นต้องเล่นเพลงสำหรับวงออร์เคสตรา และ 2) ความท้าทายของอาจารย์ สามารถสะท้อนได้ว่าการเรียนการสอนเครื่องกระทบในปัจจุบัน มิใช่เพียงแค่การเรียนเพื่อการบรรเลงเครื่องกระทบในวงออร์เคสตราหรือบทเพลงคลาสสิกเพียงเท่านั้น แต่ยังสามารถนำเครื่องกระทบไปบรรเลงร่วมกับเครื่องดนตรีหรือวงดนตรีประเภทอื่น ๆ รวมไปถึงการบรรเลงบทเพลงสมัยนิยมด้วยเครื่องกระทบได้ เช่น การนำเครื่องกระทบไปบรรเลงร่วมกับวงสตริงคอมโบ หรือการนำเครื่องกระทบไปร่วมบรรเลงกับเครื่องลมไม้และเครื่องลมทองเหลืองในรูปแบบวงควอเตต เป็นต้น ซึ่งผู้ให้ข้อมูลได้มีการกำหนดเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะเครื่องกระทบไปประยุกต์ใช้ในการบรรเลงร่วมกับเครื่องดนตรีหรือวงดนตรีประเภทอื่น ๆ ได้ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อการประกอบอาชีพของผู้เรียนหลังสำเร็จการศึกษานอกจากนี้การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมบรรเลงเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ ยังเป็น “ความท้าทายของอาจารย์” สามารถสะท้อนให้เห็นว่าอาจารย์สอนเครื่องกระทบไม่จำเป็นต้องมีความรู้แค่เครื่องกระทบเท่านั้น แต่ต้องมีความรู้ในเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ ด้วย เนื่องจากการที่ผู้เรียนนำเครื่องกระทบไปร่วมบรรเลงกับเครื่องดนตรี หรือวงดนตรีที่ไม่ใช่วงออร์เคสตรา ส่งผลให้อาจารย์ผู้สอนต้องมีการ

เรียนรู้ในด้านการบรรเลงบทเพลงสมัยนิยมด้วยเครื่องกระทบ เรียนรู้การปรับวง การผลิตเสียงให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ รวมไปถึงการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการบรรเลงบทเพลง

เนื้อหาวิทยาวรรณกรรมและการสอนเครื่องกระทบ (Percussion Instrument Literature and Pedagogy)

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของเครื่องกระทบคลาสสิก เครื่องกระทบวงโยธวาทิตและกลองชุด ตั้งแต่ต้นกำเนิดมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีความสอดคล้องกับการกำหนดจุดมุ่งหมายด้านพุทธิพิสัยในชั้นการเข้าใจ (Anderson et al., 2001)

“เนื้อหาที่จะเริ่มเรียนรู้กลองในยุคเดินแถว ต้นกำเนิดของกลองทิมปานี เครื่องกระทบคีย์บอร์ด เครื่องกระทบวงโยธวาทิต กลองชุด ว่ามีที่มาอย่างไร มีต้นกำเนิดเสียงมาจากอะไรบ้าง เพราะผมอยากให้นักศึกษานำความรู้ไปใช้ในวิชาเครื่องเอกได้”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 กุมภาพันธ์ 2563)

จากข้อมูลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาวิทยาวรรณกรรมและการสอนเครื่องกระทบของผู้ให้ข้อมูล เป็นการกำหนดเนื้อหาที่มุ่งเน้นในด้านประวัติความเป็นมาของกลองทิมปานีที่มีต้นกำเนิดตั้งแต่ในยุคกลาง ต้นกำเนิดของเครื่องกระทบคีย์บอร์ดในยุคคลาสสิก ต้นกำเนิดของเครื่องกระทบวงโยธวาทิตและกลองชุด มาจนถึงปัจจุบัน รวมไปถึงแหล่งกำเนิดเสียงของเครื่องกระทบต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเนื้อหาวิทยาวรรณกรรมและการสอนเครื่องกระทบ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ผู้ให้ข้อมูลกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับวิชาเครื่องกระทบของตน

เนื้อหาวิทยาวรรณกรรมเครื่องกระทบ (Percussion literature)

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และรายละเอียดวิชา ผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นพัฒนาในด้านพุทธิพิสัยออกเป็น 4 ส่วนคือ 1) ประวัติความเป็นมาของเครื่องกระทบ บทเพลงเครื่องกระทบ นักประพันธ์ และนักวิชาการด้านเครื่องกระทบ 2) แนวทางในการทดสอบเข้าวงออร์เคสตรา 3) การเตรียมความพร้อมในการจัดการแสดงเดี่ยว และ 4) วิเคราะห์หลักสูตรเครื่องกระทบในระดับมัธยมศึกษา และระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งมีความสอดคล้องกับการ

กำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยในชั้นการเข้าใจ และชั้นการวิเคราะห์ (Anderson et al., 2001)

“*วิชาการวรรณกรรม เป็นการสอนให้เด็กู้ประวัติความเป็นมาของเครื่องกระทบ ตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา ที่มาของเพลงเครื่องกระทบในยุคต่าง ๆ แนวคิดของผู้ประพันธ์ในการแต่งเพลงนี้ขึ้นมา เพื่อจะสื่อสารถึงอะไรที่มีมายังไง แนวทางการจัดคอนเสิร์ต Recital ว่าต้องจัดยังไง เลือกเพลงยังไงให้เหมาะสม แล้วก็จะอาจจะพูดถึงแนวทางการทดสอบเข้าวงในประเทศไทยบ้าง บทความแล้วพวกงานวิจัยที่เป็นเครื่องกระทบบ้าง อย่างน้อยให้เขาได้รู้ก่อนที่จะเรียนวิชา Pedagogy”*

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้น แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาวิชาวรรณกรรมเครื่องกระทบ เป็นการกำหนดเนื้อหาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในประวัติความเป็นมาของเครื่องกระทบตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 จนถึงปัจจุบัน ประวัติความเป็นมาของบทเพลง แนวคิดในการประพันธ์บทเพลง รวมถึงการเตรียมตัวทดสอบเข้าวงคลาสสิกระดับอาชีพในประเทศไทย เช่น เพลงที่ใช้ในการคัดเลือกเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือก เป็นต้น อีกทั้งยังมีเนื้อหาแนวทางการจัดการแสดงเดี่ยวของเครื่องกระทบ โดยการให้ผู้เรียนวิเคราะห์การใช้บทเพลงและรูปแบบในการจัดการแสดงเดี่ยวเพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการแสดงเดี่ยวเพื่อสำเร็จการศึกษาของตนเอง รวมถึงงานวิจัยและบทความที่เกี่ยวกับเครื่องกระทบ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม จากข้อมูลข้างต้นเมื่อนำมาวิเคราะห์ควบคู่กับเอกสาร พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดเนื้อหาในรายวิชาการวรรณกรรมเครื่องกระทบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย ในชั้นการเข้าใจ และการวิเคราะห์ (Anderson et al., 2001)

เนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบ (Percussion Pedagogy)

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และรายละเอียดวิชา ผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นพัฒนาในด้านทักษะการสอน และด้านการนำความรู้เครื่องกระทบมาประยุกต์ใช้ในการสอนผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา ทั้งในรูปแบบการสอนเดี่ยวและการสอนรวมวง โดยผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดเนื้อหา ดังนี้

“เนื้อหาวิชา Percussion Pedagogy ก็จะเป็นการสอนเครื่องกระทบทุก ๆ เครื่อง อย่างคาบแรกก็จะสอนมุมมองในเชิงปรัชญาการศึกษา ก่อน ซึ่งคุณจะต้องรู้ว่าคุณจะเป็นครูเพราะอะไร ทำไม จะทำอะไรให้กับเด็ก หลังจากนั้นก็จะเป็นการเข้าเนื้อหา และจะมีการสอดแทรกของหลักสูตรการสอนเครื่องกระทบระดับเตรียมอุดมศึกษา (Pre – college) หรือในระดับปริญญาตรี ถ้าคุณได้สอนคุณจะวางหลักสูตรยังไง จัดเนื้อหาอย่างไร ถ้าต้องเป็นครูสอนในระดับมหาวิทยาลัย คุณต้องจัดหลักสูตรการจัดรวมวงเล็ก (Program percussion ensemble) คุณจะต้องทำอย่างไร จะต้องสอนทั้งวิธีการสอน วิธีการบริหารจัดการ และให้ได้ก็การสอนในคลาสบ้าง หรือสอนรุ่นน้องบ้าง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคในข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดเนื้อหาในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถถ่ายทอดทักษะการสอนเครื่องกระทบที่มีระดับเสียง และเครื่องกระทบที่ไม่มีระดับเสียง เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดเนื้อหา ดังนี้ 1) ปรัชญาการศึกษาการสอนดนตรี 2) การสอนเทคนิคพื้นฐานกลองสแนร์ ได้แก่ รูปแบบการจับไม้และรูปแบบการตี 3) การสอนพื้นฐานเครื่องกระทบคีย์บอร์ด ได้แก่ การเลือกไม้ให้เหมาะสมกับบทเพลง รูปแบบการจับไม้แบบ 2 ไม้และ 4 ไม้ และรูปแบบการตี 2 ไม้ และ 4 ไม้ 4) การสอนกลองทิมปานี ได้แก่ ประวัติความเป็นมา การผลิตเสียงพื้นฐานการตี ตำแหน่งในการตี และการปรับระดับเสียง 5) การสอนกลองใหญ่ ฉาบ และเครื่องกระทบประกอบอื่น ๆ ได้แก่ รูปแบบการตี และการสร้างเสียงของเครื่องดนตรี 6) เครื่องกระทบละติน เครื่องกระทบพื้นเมืองและกลองชุด 7) การบริหารจัดการวงเครื่องกระทบ 8) เทคนิคการปรับวงเครื่องกระทบ 9) การพัฒนาหลักสูตรการสอนเครื่องกระทบ และ 10) การจัดโครงการสอนเครื่อง

กระทบสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับชั้นปริญญาบัณฑิต เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ควบคู่กับเอกสาร พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีการจัดเนื้อหาสาระมุ่งเน้นในด้านการสอนเครื่องกระทบ โดยมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย ในขั้นการเข้าใจและการประยุกต์ (Anderson et al., 2001) และด้านจิตพิสัย ในขั้นการสร้างลักษณะนิสัย (Krathwohl et al., 1964) อีกทั้งในการเรียนการสอนรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ ผู้ให้ข้อมูลมีการสอดแทรกกิจกรรมการสอน โดยให้ผู้เรียนออกมาสาธิตการสอนเครื่องกระทบหน้าชั้นเรียน 2 สัปดาห์ต่อ 1 ครั้ง รวมไปถึงกิจกรรมการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งมีความสอดคล้องกับด้านทักษะพิสัย ในขั้นการกระทำอย่างสมบูรณ์ (Abeles et al., 1995; Dave, 1967; Harrow, 1972; Simpson, 1972 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2561)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และรายละเอียดวิชา การกำหนดเนื้อหาวิชาวิชาการสอนเครื่องกระทบ สามารถสรุปได้ว่าการกำหนดเนื้อหาวิชาแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ 1) วิชาที่มุ่งเน้นพัฒนาความรู้และทักษะนักดนตรีเครื่องกระทบ ได้แก่ วิชาเครื่องกระทบ วิชาการรวมวง และวิชาการบรรเลงรวมวงเล็ก และ 2) วิชาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะและความรู้สำหรับครูสอนเครื่องกระทบ ได้แก่ วิชาวิชาการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบ วิชาการสอนเครื่องกระทบ และวิชาการสอนเครื่องกระทบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้ให้ข้อมูล มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติไปประกอบอาชีพนักเครื่องกระทบได้ในอนาคต

2.3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

นอกจากการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ จากการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง จนนำไปสู่วัตถุประสงค์มี 2 กิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมเสริมประสบการณ์รายวิชาเครื่องกระทบ

ผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในรายวิชาเครื่องกระทบ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น ห้องเรียนสตูดิโอ กิจกรรมวงโยธวาทิต กิจกรรมวงดนตรีคลาสสิก กิจกรรมค่ายดนตรี และกิจกรรมฝึก

ประสบการณ์สอนนอกห้องเรียน ซึ่งกิจกรรมเสริมประสบการณ์เหล่านี้ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน วัตถุประสงค์ของกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบที่ผู้ให้ข้อมูลกำหนดทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้าน ทักษะพิสัย เช่น ทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบ ทักษะการสื่อสารเพื่อนำเสนอผลงานทางด้าน วิชาการและผลงานทางด้านดนตรี ทักษะการแสดงเดี่ยวเพื่อสำเร็จการศึกษา และทักษะการสอนเดี่ยว และการสอนรวมวงเครื่องกระทบ 2) ด้านพุทธิพิสัย เช่น การประยุกต์ความรู้ทางด้านดนตรีมาพัฒนา ศาสตร์การสอนเครื่องกระทบ และ 3) ด้านจิตพิสัย เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมด้านดนตรีและด้าน วิชาการดนตรี และการค้นคว้าหาความรู้ในการพัฒนาทักษะเครื่องกระทบของผู้เรียน

“ผมให้เด็กออกไปหาประสบการณ์เองในปี 2 เทอม 2 แต่เด็กบางคนก็เก่ง ตั้งแต่ปี 1 ก็ให้ออกไปหาประสบการณ์ตั้งแต่ปี 1 เลย เด็กบางคนอยากเป็นครูผมก็ ให้ออกไปสอนวงโยข่ยบ้าง ถ้าเขาสามารถจัดการเรื่องเวลาได้ด้วยตัวเองได้ผมก็อยากให้เขา แข่งวงโยฯ ด้วยเลยนะ หรือไปช่วยผมสอนในโครงการที่ผมจัด บางคนก็อยากเป็น นักดนตรีคลาสสิก ก็จะทำให้เขาลองไปทดสอบดู แต่ที่เน้นคือจะเป็นการสอนและแข่ง วงโยฯ เพราะเด็กที่จบไปส่วนใหญ่ก็ไปเป็นครู ก็จะต้องสอนวงโยฯ อยู่แล้ว หรือ บางครั้งผมก็ชวนเด็กมาเล่นคอนเสิร์ตผมเอง แล้วให้เขามาเล่าประสบการณ์ให้ฟัง ในช่วง Studio class ซึ่งอยู่ในวิชาเครื่องกระทบ ว่าเราไปทำกิจกรรมนี้มาเป็นยังไง บ้าง ซึ่งจะทำให้เด็กรู้ตัวเองว่าพอเราทำแบบนี้เราชอบหรือไม่ ผมจะได้แนะนำว่า เมื่อจบแล้วควรไปเรียนโทต่อมัยหรือควรไปทำงานในด้านไหน แต่จุดประสงค์หลัก เลยคือ ต้องการให้เด็กทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ผมก็จะได้ประเมินจากสิ่งที่เขาทำใน กิจกรรมนั้นได้ด้วย เพราะวงการนี้มันแคบ เราก็รู้จักทุกคนอยู่แล้วด้วย”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้นที่ว่า “เด็กบางคนอยากเป็นครู” และ “บางคนก็อยากเป็นนักดนตรี คลาสสิก” สะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา ตามความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสามารถแบ่งได้ออกเป็น 2 ประเด็นคือ 1) กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนประกอบอาชีพครูสอน เครื่องกระทบ ผู้เรียนที่ต้องการประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สิ่ง ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เลยคือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านการสอนวงโยธาวิทที่ผู้เรียนต้องเป็นผู้จัด

กิจกรรมให้แก่ลูกศิษย์ของตน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าการรวมวงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ในด้านการสอนทักษะดนตรี และด้านการปฏิบัติดนตรีร่วมกับผู้อื่น ให้แก่ตัวผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษาเป็นอย่างดี และ 2) กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนประกอบอาชีพนักดนตรีเครื่องกระทบคลาสสิก เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวทางในการเตรียมตัวสำหรับการทดสอบเข้าวงออร์เคสตรา ตั้งแต่การเตรียมตัวฝึกซ้อม การเลือกบทเพลงสำหรับการทดสอบ และเกณฑ์ที่ใช้ในการทดสอบ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์จากการร่วมเล่นกับผู้เล่นในระดับอาชีพ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2560) ซึ่งกิจกรรมเสริมประสบการณ์เหล่านี้ ยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในด้านทักษะเครื่องกระทบ ทักษะการสอน การประยุกต์ความรู้เครื่องกระทบไปใช้ในการสอน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

และจากประโยคที่ว่า “ให้เขามาเล่าประสบการณ์ให้ฟังในช่วง Studio class” ผู้ให้ข้อมูลหมายถึงหลักจากที่ผู้เรียนได้ออกไปทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์ภายนอกสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายในห้องเรียน ซึ่งเรียกว่าห้องเรียนสตูดิโอ (Studio class) เป็นการจัดกิจกรรมกลุ่มสำหรับผู้เรียนในรายวิชาเครื่องกระทบ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมกับแบ่งปันประสบการณ์จากการออกไปทำกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย โดยการร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียนกับเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน ซึ่งจุดประสงค์หลักในการจัดกิจกรรมห้องเรียนสตูดิโอของผู้ให้ข้อมูลคือ ประเมินผู้เรียน พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิด ในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป

“Studio class ได้มีการแนะนำเพลงหรือศิลปินมาแชร์กันว่า ศิลปินคนนี้แต่งเพลงเยอะมากเลย ถ้าเราเลือกเพลงนี้เราจะได้เทคนิคเยอะมาก หรือถ้าเราเลือกเพลงนี้เราก็จะได้ความเป็น music เยอะมาก ถ้าอยากพัฒนาเรื่องเทคนิคต้องไปหาคนนี้ ถ้าอยากพัฒนาเครื่อง music ต้องไปหาคนนี้ ซึ่งเป็นการแนะนำศิลปินโดยให้ผู้เรียนฟังก่อน แล้วถ้าอยากเล่นก็ซื้อโน้ตมาเล่นเอง”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมห้องเรียนสตูดิโอ ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 มิใช่มีเพียงแค่การแบ่งปันประสบการณ์จากการออกไปทำกิจกรรมภายนอกสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นกิจกรรมสำหรับการแนะนำบทเพลงและผู้ประพันธ์ สำหรับการพัฒนาทักษะเครื่องกระทบในด้าน

เทคนิคและด้านความเป็นดนตรี ซึ่งรูปแบบการประพันธ์บทเพลงของแต่ละคน มีการใช้เทคนิคและรูปแบบในการบรรเลงที่ต่างกันอย่างออกไป ดังนั้นกิจกรรมห้องเรียนสตูดิโอจึงเป็นกิจกรรมที่คอยแนะนำการคัดเลือกบทเพลงให้เหมาะสมต่อความต้องการในการพัฒนาทักษะเครื่องกระทบของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปคัดเลือกบทเพลงที่ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาเครื่องกระทบ

“Studio class ที่นี่ก็จะสอนเครื่องกระทบที่ไม่ได้สอนในวิชาเครื่องกระทบ เช่น เครื่องละติน แชนดรัม กลองชุด ซึ่งเป็นการให้แนวคิดของการสร้างเสียง แนวคิดของการทำ Phrasing เป็นต้น จริง ๆ มันไม่มีวิชานี้นะ แต่เราแยกออกมาเพื่อให้มันสอดคล้องกับวิชาเครื่องกระทบ เพื่อให้ทุกคนมาเรียนรวมกัน ซึ่งเรากำหนดไว้ว่าใน 1 เทอมจะต้องมีการแสดงในห้อง (Performance class) 3 ครั้ง เพื่อให้เด็กได้ฝึกออกมาแสดง แต่ถ้านักศึกษาบางคนมีความเชี่ยวชาญพิเศษในด้านกลองชุด เราก็จะเชิญวิทยากรในด้านกลองชุดแจ๊ส มา หรือบางคนถนัดเครื่องกระทบละตินเราก็จะเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนี้มาด้วย”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมห้องเรียนสตูดิโอของผู้ให้ข้อมูล เป็นการกำหนดเนื้อหาในกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นอกเหนือจากเนื้อหาในรายวิชาเครื่องกระทบ เนื่องจากวิชาเครื่องกระทบเป็นวิชาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะเครื่องกระทบของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งส่งผลให้ผู้สอนต้องมีการจัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมพร้อม ๆ กันได้ ดังนั้นกิจกรรมห้องเรียนสตูดิโอจึงเป็นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ภายในห้องเรียนที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาเครื่องกระทบนอกหลักสูตรโดยการเชิญวิทยากรภายในและภายนอกสถานศึกษา มาให้ความรู้และประสบการณ์แก่ตัวผู้เรียน อีกทั้งเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงทักษะการบรรเลงเดี่ยวเครื่องกระทบในบทเพลงที่ใช้ในการสอบประเมินผลปลายภาคการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้มีพื้นที่ในการแสดงก่อนการสอบจริง รวมไปถึงให้เพื่อนร่วมชั้นเรียน รุ่นพี่ วิทยากรภายนอก และอาจารย์ผู้สอนร่วมกับประเมินทักษะของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความคิดเห็นที่ได้จากการประเมิน ไปปรับปรุงแก้ไขตนเองก่อนสอบประเมินผลปลายภาคเรียน

อาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมห้องเรียนสตูดิโอ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหานอกหลักสูตรจากประสบการณ์จริงก่อนสำเร็จการศึกษา อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนร่วมแบ่งปันประสบการณ์ในการเล่นเครื่องกระทบ และประสบการณ์ที่ได้รับจากภายนอกสถานศึกษา ให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนและอาจารย์ผู้สอนได้รับฟัง เพื่อให้ผู้เรียนนำข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากการทำกิจกรรม ห้องเรียนสตูดิโอไปปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเล่น และการสอนเครื่องกระทบของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งกิจกรรมห้องเรียนสตูดิโอ เป็นกิจกรรมที่คอยส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ ซึ่งมีความครอบคลุมในด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย

“จริง ๆ ผมอยากให้ไปเล่น อยากให้ออกไปหาประสบการณ์มาก ๆ เลยนะ เพราะเด็กจะได้มีมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่น (Connection) แต่เด็กที่นี้ไม่ค่อยได้ไปเล่นวงข้างนอกซักเท่าไร เนื่องจากมีเรื่องการเรียนที่ต้องรับผิดชอบ และงานมหาลัยก็เยอะมาก ๆ อยู่แล้วด้วย ความโชคดีของที่นี่คือ เขามีทุนสนับสนุนให้เด็กไปเล่นต่างประเทศได้อยู่ตลอด หรือถ้าอยากไปแคมป์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็จะมีทุนออกค่าใช้จ่ายให้เช่นกัน เพราะผมอยากให้เขาเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนต่างสถาบันนะ พวกเขาจะได้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้จากเพื่อนสู่เพื่อน จากอาจารย์สู่ลูกศิษย์เรา”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญกับ “เด็กจะได้มีมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่น (Connection)” ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากสังคมนักดนตรีเครื่องกระทบภายนอกสถานศึกษา อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสของผู้เรียนในการแสดงศักยภาพในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ให้กับผู้ใช้บัณฑิตก่อนที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษา ซึ่งอาจจะมีส่วนในการประกอบอาชีพของผู้เรียนหลังสำเร็จการศึกษาก็เป็นได้ ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนออกไปร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนจะได้รับรู้ด้านทักษะเครื่องกระทบที่หลากหลายรูปแบบจากอาจารย์ผู้สอนในหลากหลายสถาบัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จากกิจกรรม อาจกล่าวได้ว่าแนวคิดของผู้ให้ข้อมูลมีความสอดคล้องกับทักษะศตวรรษที่ 21 ในด้านความ

ยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัวของผู้เรียน ทักษะทางสังคม เช่นการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (วิจารณ์ พานิช, 2560)

2) กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาการสอนเครื่องกระทบ (Percussion Pedagogy)

ผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ โดยกา
ให้ผู้เรียนออกไปสอนในสถานการณ์จริง ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าวยังช่วยให้ผู้เรียนบรรลุ
วัตถุประสงค์ของกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบในด้านทักษะการสอนเดี่ยวและการสอนรวมวง
เครื่องกระทบ

“เราให้นักศึกษาออกมาสอนให้ดูหน้าชั้นเรียนบ้าง สอนรุ่นน้องบ้าง
บางครั้งก็ให้เด็กไปสอน Pre - College บ้าง อย่างน้อยเขาก็ได้เรียนรู้จาก
ประสบการณ์จริง ๆ”

(ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 กุมภาพันธ์ 2563)

จากประโยคข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมเสริมประสบการณ์ในรายวิชาการสอนเครื่อง
กระทบ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ทั้งในด้านการสาธิตการสอน
การสอนนักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการเรียนเครื่องกระทบที่น้อยกว่าผู้เรียน รวมไปถึงการสอน
นักเรียนในระดับชั้นเตรียมอุดมศึกษาของสถาบัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นใน
สถานการณ์จริง กิจกรรมเสริมหลักสูตรดังกล่าว เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์
ในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบด้านทักษะพิสัย ในขั้นการกระทำอย่างสมบูรณ์

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเนื้อหาวิชาที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ควบคู่กับ
เอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต	
<p>2.1 วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ</p>	<p>แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้</p> <p>ประเด็นที่ 1 วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้ให้ข้อมูลกำหนดวัตถุประสงค์จากการได้รับการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ในการเรียนเครื่องกระทบ การเล่นเครื่องกระทบ และการสอนเครื่องกระทบ 2) ผู้ให้ข้อมูลกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ที่มุ่งเน้นในด้านทักษะทางวิชาชีพ และทักษะการทำงานให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้การกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาตามแนวคิดบลูม ด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย <p>ประเด็นที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบให้สอดคล้องกับการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย ให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ทักษะพิสัย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการร้องโซลเฟจ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเล่นเครื่องกระทบในรูปแบบการบรรเลงเดี่ยวและการบรรเลงรวมวง และทักษะการสอนเครื่องกระทบในรูปแบบการสอนเดี่ยวและการสอนรวมวง มีความครอบคลุมในขั้นการรับรู้ ไปจนถึงขั้นการกระทำอย่างสมบูรณ์ ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยยังเกี่ยวข้องกับทักษะศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ ทักษะการสื่อสาร และทักษะด้านความร่วมมือ 2) พุทธิพิสัย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านดนตรี ได้แก่ องค์ประกอบทางดนตรี วรรณกรรมเครื่องกระทบ และความรู้การปฏิบัติเครื่องกระทบ เป็นต้น รวมถึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านการสอนเครื่องกระทบ มีความครอบคลุมในขั้นการจำ ไปจนถึงขั้นการวิเคราะห์ ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยยังเกี่ยวข้องกับทักษะศตวรรษที่ 21 ในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ไขปัญหา ทักษะการสื่อสาร และด้านการวางแผนดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย 3) จิตพิสัย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมในด้านระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและผู้อื่น มีความครอบคลุมไปถึงขั้นการรับรู้ ไปจนถึงการสร้างลักษณะนิสัย ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยยังเกี่ยวข้องกับทักษะศตวรรษที่ 21 ในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น
<p>2.2 เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ</p>	<p>รายวิชาเครื่องกระทบ ผู้ให้ข้อมูลกำหนดวัตถุประสงค์ในรายวิชาเครื่องกระทบจากการประเมินความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการเล่นเครื่องกระทบของผู้เรียน เพื่อนำมาจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ใน 4 ชั้นปี ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้นปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้พื้นฐานเครื่องกระทบของผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหาการเรียนการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต	
	<p>ได้แก่ กลองสนแนร์ มาริมบา และกลองทิมปานี โดยการปฏิบัติแบบฝึกหัดเครื่องกระทบ บรรเลงบทเพลงคลาสสิก และแบบฝึกหัดขั้นต้น ที่เหมาะสมกับตัวผู้เรียน ด้วยเครื่องกระทบ และมีการสอดแทรกเนื้อหาบทประพันธ์เครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา รวมไปถึงพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในตนเอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้นปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้พื้นฐานกลองสนแนร์ มาริมบา และกลองทิมปานีที่สูงขึ้นจากชั้นปีที่ 1 มีการเพิ่มเนื้อหาการปฏิบัติเครื่องโซโลโฟน และมีการสอดแทรกเนื้อหาบทประพันธ์เครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา รวมถึงพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในตนเอง - ชั้นปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนฝึกจัดการแสดงเดี่ยวเครื่องกระทบระดับชั้นปีที่ 3 ความยาว 45 นาที โดยการคัดเลือกบทเพลงเครื่องกระทบในยุคต่าง ๆ ที่ตนเองสนใจ พร้อมทั้งนำเสนอด้วยการพูดประกอบการบรรเลงเดี่ยวเครื่องกระทบ อีกทั้งมีการเพิ่มเนื้อหาการปฏิบัติไวโอลิน และสอดแทรกเนื้อหาบทประพันธ์เครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา รวมไปถึงพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในตนเอง - ชั้นปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนดำเนินการจัดการแสดงเดี่ยวเครื่องกระทบ เพื่อสำเร็จการศึกษาความยาว 60 นาที โดยการบรรเลงบทเพลงที่ตนเองสนใจ และบรรเลงบทเพลงคลาสสิกระดับเกรด 8 หรือมาตรฐานเทียบเท่าการสอบดนตรีของประเทศอังกฤษ The Associated Board of the Royal School of Music (ABRSM) ไปจนถึงบทเพลงระดับ Licentiate of Trinity College London (LTCL) พร้อมทั้งนำเสนอด้วยการพูดประกอบการบรรเลงเดี่ยวเครื่องกระทบ รวมไปถึงพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในตนเอง <p>รายวิชาการรวมวงเครื่องกระทบ และรายวิชาการบรรเลงรวมวงเล็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงบทเพลงคลาสสิก บทเพลงเครื่องกระทบ และบทเพลงสมัยนิยม โดยการรวมวงเครื่องกระทบ หรือการนำเครื่องกระทบไปรวมวงกับเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ โดยการเปิดโอกาสให้กลุ่มผู้เรียนได้คัดเลือกบทเพลงได้ด้วยตนเอง รวมไปถึงพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในตนเองและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม <p>รายวิชาการวรรณกรรมและการสอนเครื่องกระทบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ด้านวรรณกรรมเครื่องกระทบคลาสสิก เครื่องกระทบวงโยธวาทิตและกลองชุด ตั้งแต่ยุคต้นกำเนิด มาจนถึงยุคปัจจุบัน รวมไปถึงพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในตนเอง <p>รายวิชาการวรรณกรรมเครื่องกระทบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ด้านประวัติความเป็นมาของเครื่องกระทบ บท

ผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต	
	<p>เพลงเครื่องกระทบ นักประพันธ์ และนักวิชาการเครื่องกระทบ รวมไปถึง สอดแทรกแนวทางการทดสอบเข้าวงออร์เคสตรา การวางแผนการจัดการแสดง เดี่ยว และการวิเคราะห์หลักสูตรเครื่องกระทบในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา</p> <p>รายวิชาการสอนเครื่องกระทบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ด้านการสอนทักษะเครื่องกระทบที่มีระดับ เสียงและไม่มีระดับเสียง โดยมีเนื้อหาปรัชญาการศึกษา การสอนเครื่องกระทบ การคัดเลือกบทเพลงเครื่องกระทบ การปรับเสียงเครื่องกระทบ การบริหารจัดการ วงเครื่องกระทบ การพัฒนาหลักสูตรการสอนเครื่องกระทบ และการจัดโครงการ สอนเครื่องกระทบ รวมไปถึงพัฒนาผู้เรียนรวมถึงพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบในตนเองและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
2.3 กิจกรรมเสริม ประสพการณ์	<p>ผู้ให้ข้อมูลมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ จาก การลงมือทำในสถานการณ์จริง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีการกำหนดกิจกรรมเสริมประสพการณ์ 2 รายวิชา</p> <p>กิจกรรมเสริมประสพการณ์ในรายวิชาเครื่องกระทบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ด้านวิชาเครื่องกระทบ ได้แก่ ห้องเรียนสตูดิโอ กิจกรรมการเล่นวงออร์เคสตรา ระดับอาชีพ และกิจกรรมฝึกสอนเครื่องกระทบวงโยธวาทิต <p>กิจกรรมเสริมประสพการณ์ในรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ด้านวิชาการสอนเครื่องกระทบ ได้แก่ กิจกรรมฝึกสอนเครื่องกระทบในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษา

ตอนที่ 3 การสังเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญา บัณฑิตในประเทศไทย

เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเครื่องกระทบ และการสอนเครื่องกระทบ ซึ่งประกอบไปด้วย 3.1 วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ และ 3.2 เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ ดังนี้

3.1 วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ

การกำหนดวัตถุประสงค์ในรายวิชา เป็นการกำหนดเพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอนมีเป้าหมายร่วมกันในการเรียนการสอน มุ่งเน้นส่งเสริมทักษะ ความรู้ และเจตคติที่มีความสอดคล้องกันในการพัฒนาผู้เรียน โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีของบลูม (Bloom et al., 1956) มากำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ดังนี้

1) วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัย

ทักษะพิสัย เป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนในด้านการแสดงออกทางพฤติกรรม ซึ่งมีความเกี่ยวข้องทางด้านทักษะเครื่องกระทบ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยี และทักษะการสอน ดังนี้

1.1) วัตถุประสงค์ด้านทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบ เป็นการปฏิบัติแบบฝึกหัดได้ตามมาตรฐานเครื่องกระทบแต่ละชนิด ทั้งเครื่องกระทบที่มีระดับเสียงและเครื่องกระทบที่ไม่มีระดับเสียง รวมถึงการบรรเลงบทเพลงเครื่องกระทบ บทเพลงคลาสสิก และบทเพลงคลาสสิกร่วมสมัย ทั้งในรูปแบบการแสดงเดี่ยวและการแสดงรวมวง ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์ที่กล่าวไปในข้างต้นเป็นทักษะสำคัญในด้านวิชาชีพสำหรับการประกอบอาชีพนักดนตรีเครื่องกระทบและครูสอนเครื่องกระทบหลังสำเร็จการศึกษา

1.2) วัตถุประสงค์ด้านทักษะการสื่อสารโดยการพูดและการเขียน เพื่อการจัดการเรียนการสอนดนตรี การแสดงดนตรี ผลงานวิชาการด้านดนตรีศึกษา โครงการดนตรี และการนำเสนองานวิจัยทางดนตรีศึกษา เป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดลำดับความคิดของตนเองได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน และถ่ายทอดความรู้ทั้งในรูปแบบการพูดและการเขียน เพื่อให้ลูกศิษย์เกิดการเรียนรู้จนกระทั่งบรรลุเป้าหมาย รวมถึงช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารด้วยการพูด ประกอบการ

บรรเลงเดี่ยวและการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบ ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยให้บัณฑิตสามารถประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบหรือนักดนตรีเครื่องกระทบ

1.3) วัตถุประสงค์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อและนวัตกรรม ทางด้านดนตรีและการสอนดนตรี ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในสถานการณ์โลก ณ ปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีในด้านการเรียนการสอน และด้านการผลิตผลงานด้านดนตรี จะเห็นได้จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ส่งผลให้รูปแบบการเรียนการสอนมีการปรับเปลี่ยนไปจากรูปแบบการเรียนการสอนภายในห้องเรียนหรือสถานศึกษา เป็นการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ รวมไปถึงการผลิตผลงานดนตรีที่ช่วยให้ตัวผู้เรียนสามารถสร้างรายได้จากการผลิตผลงานดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสรรค์งานดนตรีผ่านสื่อออนไลน์ เช่น การนำเสนอเนื้อหาผ่านช่องทางยูทูป (Youtube) เฟซบุ๊ก (Facebook) รวมไปถึงสื่อสตรีมมิ่ง เช่น สปอทิฟาย (Spotify) จู๊กส์ (Joox) และ แอปเปิ้ลมิวสิก (Apple music) เป็นต้น และทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรมสื่อการสอนออนไลน์ สำหรับการเรียนการสอนในทุกระดับทางการศึกษา (Google for Education) และโปรแกรมซูม (Zoom) เป็นต้น ดังนั้น ในการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อและนวัตกรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ในการผลิตผลงานด้านดนตรีและสร้างสรรค์นวัตกรรมการสอนเครื่องกระทบผ่านสื่อออนไลน์ได้หลังสำเร็จการศึกษา

1.4) วัตถุประสงค์ด้านการสอนเครื่องกระทบ เป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะในด้านการปฏิบัติเครื่องกระทบให้แก่ศิษย์ จนบรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยการยึดแนวคิดทฤษฎีด้านการสอนดนตรีและทักษะดนตรี รวมไปถึงจิตวิทยาการสอนดนตรีมาประยุกต์ใช้ในการสอนทักษะเครื่องกระทบ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบ

จากที่ได้กล่าวไปข้างต้น การกำหนดวัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ มีความสอดคล้องกับการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย ในชั้นการกระทำอย่างสมบูรณ์ ชั้นการประยุกต์ ไปจนถึงชั้นการคิดริเริ่ม (Dave, 1967; Harrow, 1972; Simpson, 1972 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2561)

จากการสังเคราะห์วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ ในด้านทักษะพิสัย ในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะทางวิชาชีพนักเครื่องกระทบและครูสอนเครื่องกระทบในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการปฏิบัติเครื่องกระทบ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการสอนเครื่องกระทบ มีความสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี และทักษะด้านวิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยได้นำวัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ มาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยจากการศึกษาเอกสาร (ตารางที่ 11) ดังนี้

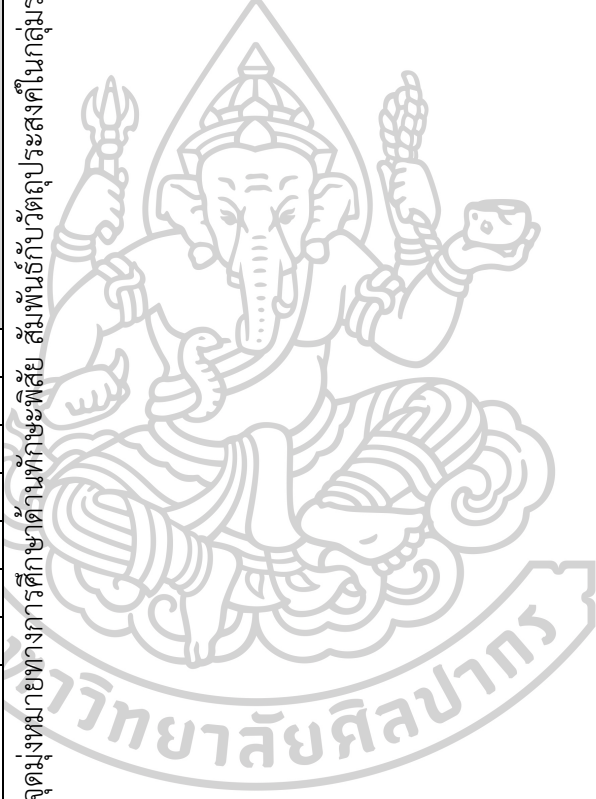

ตารางที่ 11 ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ด้านทักษะศิลปะในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ และวัตถุประสงค์ด้านทักษะศิลปะจากการสังเคราะห์เอกสาร

วัตถุประสงค์ด้านทักษะศิลปะในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ	ทักษะศิลปะ						วัตถุประสงค์ด้านทักษะศิลปะจากการสังเคราะห์เอกสาร	ทักษะศิลปะ						
	P	S	Gr	M	C	Ad		P	S	Gr	M	C	Ad	O
1) แสดงทักษะการปฏิบัติกลุ่มเครื่องกระทบได้ตามมาตรฐานของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ทั้งในรูปแบบการแสดงเดี่ยวและรวมวง					✓		1) แสดงทักษะการปฏิบัติกลุ่มเครื่องกระทบได้ตามมาตรฐานของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ทั้งในรูปแบบการแสดงเดี่ยวและรวมวง						✓	
2) แสดงทักษะการบรรเลงเพลงคลอสิกและบทเพลงคลาสสิกร่วมสมัยโดยใช้เครื่องกระทบ ทั้งในลักษณะการบรรเลงเดี่ยวและรวมวง					✓		2) แสดงทักษะการบรรเลงเพลงคลอสิกและบทเพลงคลาสสิกร่วมสมัยโดยใช้เครื่องกระทบ ทั้งในลักษณะการบรรเลงเดี่ยวและรวมวง						✓	
3) แสดงทักษะการสื่อสารสำหรับบทพูดและการเขียนนำเสนอผลงานทางด้านวิชาการและการแสดงดนตรี					✓		3) แสดงทักษะการสื่อสารสำหรับบทพูดและการเขียนนำเสนอผลงานทางด้านวิชาการด้านดนตรี การแสดงดนตรี โครงการด้านดนตรี ผลงานวิชาการด้านดนตรีศึกษา และการวิจัยทางดนตรีศึกษา						✓	
4) แสดงทักษะการสอนเดี่ยวและการรวมวงเครื่องกระทบตามหลักการสอนทักษะดนตรี					✓		4) แสดงทักษะการสอนเดี่ยวและการสอนรวมวงเครื่องกระทบตรงตามหลักการสอนทักษะดนตรี							✓
6) แสดงทักษะการแสดงเดี่ยวเครื่องกระทบและรวมวงเครื่องกระทบ บรรเลงบทเพลงเปียโนเท่าเกรด 8 ของสถาบันสอบประเทศอังกฤษ The Associated Board of						✓	5) แสดงทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสรรค์ผลงานดนตรีและการจัดการเรียนการสอนดนตรีผ่านสื่อออนไลน์							

วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ	ทักษะพิสัย						วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยจากภารกิจเชิงวิเคราะห์เอกสาร	ทักษะพิสัย						
	P	S	Gr	M	C	Ad/O		P	S	Gr	M	C	Ad	O
the Royal School of Music (ABRSM) ไปจนถึงบทเพลงระดับ Licentiate of trinity college London (LTCL) เพื่อสำเร็จการศึกษา														

หมายเหตุ : ระดับสัญลักษณ์ ✓ ในช่องจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบที่กำหนด

2) วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย

พุทธิพิสัย เป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้และสติปัญญา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความรู้ด้านดนตรี ความรู้ด้านการเงินและกฎหมาย ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และความรู้ด้านการสอนดนตรี ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ด้านความรู้ดนตรี ผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระดนตรีในด้าน องค์ประกอบทางด้านดนตรี ได้แก่ จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน รูปร่าง สีสัน ลักษณะของเสียง และรูปแบบ รวมถึงในด้านวรรณกรรมเครื่องกระทบ ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของบทเพลง ผู้ประพันธ์ องค์ประกอบของบทเพลง และลักษณะบทเพลงเครื่องกระทบในยุคต่าง ๆ รวมถึงความรู้ความเข้าใจในด้านทักษะการปฏิบัติเครื่องกระทบ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการร้อง ทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะการเล่น ทักษะการสร้างสรรค์ และทักษะการอ่านโน้ต (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2561) โดยผู้เรียนสามารถอธิบายเนื้อหาสาระดนตรี และเทคนิคการปฏิบัติเครื่องกระทบ ในบทเพลงที่ใช้สำหรับการแสดงเครื่องกระทบ และประยุกต์ความรู้มาใช้ในการจัดการแสดงเครื่องกระทบ รวมถึงการวิเคราะห์วางแผนจัดการแสดงเครื่องกระทบระดับชั้นปีที่ 3

2.2 วัตถุประสงค์ด้านความรู้ทางการเงินและกฎหมายสำหรับนักดนตรีและครูสอนดนตรี ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจสำหรับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และการวางแผนการเงินทางธุรกิจ จนสามารถนำความรู้ทางการเงินไปประยุกต์ใช้ในการจัดการแสดงเครื่องกระทบ การสอนเครื่องกระทบ และการบริหารวงโยชวาทิต ในด้านกฎหมายสำหรับนักดนตรีและครูสอนดนตรี ผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจดทะเบียนสิทธิบัตร การจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบการกฎหมายภาษี กฎหมายแรงงาน กฎหมายประกันสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กฎระเบียบ ข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น ซึ่งเป็นสาระสำคัญที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีในการประกอบอาชีพนักดนตรีเครื่องกระทบและครูสอนเครื่องกระทบ และการดำเนินชีวิตหลังสำเร็จการศึกษา

2.3 วัตถุประสงค์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านดนตรีและการสอนดนตรี ไปประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีในการผลิตเนื้อหาดนตรีผ่านสื่อออนไลน์ และการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดรายได้จากการผลิตผลงานเครื่องกระทบผ่านสื่อออนไลน์ และการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ที่อาจจะส่งผลให้เกิดนวัตกรรม

สอนเครื่องกระทบในรูปแบบใหม่ ซึ่งมีความสอดคล้องกับทักษะศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ที่มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต และสาขาครุศาสตร์บัณฑิตกำหนด

2.4 วัตถุประสงค์ด้านการสอนดนตรี ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในปรัชญาการศึกษา จิตวิทยาการสอนดนตรี พัฒนาการผู้เรียน ทักษะการสอนดนตรี รวมไปถึงการประเมินผลดนตรี ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางด้านดนตรีและเครื่องกระทบไปประยุกต์ใช้ในการสอนเครื่องกระทบ เช่น การจัดทำแผนการสอนดนตรี การสอนเครื่องกระทบ การพัฒนาหลักสูตรเครื่องกระทบ และการประเมินผลเครื่องกระทบ รวมถึงการทำงานวิจัยด้านดนตรีและดนตรีศึกษา ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ข้อดีข้อจำกัดในการสอนเครื่องกระทบและการบรรเลงเครื่องกระทบของตนเอง เพื่อนร่วมชั้นเรียนโดยใช้เหตุผลเชิงวิชาการมาสนับสนุน เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยในชั้นการอธิบาย การประยุกต์ และการวิเคราะห์ (Anderson et al., 2001)

จากการสังเคราะห์วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ ในด้านพุทธิพิสัยในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระด้านดนตรี การสอนเครื่องกระทบ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สามารถนำมาประยุกต์ในการทำวิจัยด้านดนตรีและดนตรีศึกษา และการสร้างสรรค์ผลงานผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ จนผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์การบรรเลงเครื่องกระทบ การสอนเครื่องกระทบ และผลงานของเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ถูกต้องตามหลักทฤษฎี ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยมีความสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี และด้านทักษะวิชาชีพ รวมไปถึงความรู้ด้านการเงิน ตามที่แผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) กำหนด ซึ่งผู้วิจัยได้นำวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย ในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์จากการวิเคราะห์เอกสารดังนี้ (ตารางที่ 12)

วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ	พุทธิพิสัย					วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยจากเอกสาร	พุทธิพิสัย						
	R	U	Ap	An	E		C	R	U	Ap	An	E	C
2) จัดทำแผนการสอนเครื่องกระทบสำหรับผู้เรียนเครื่องกระทบในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน		✓					เอกสาร						
3) ประยุกต์ความรู้ทางด้านดนตรีมาพัฒนาศาสตร์การสอนเครื่องกระทบได้		✓					เอกสาร			✓			
4) วิเคราะห์ วางแผนการจัดการแสดงเดี่ยวเพื่อสำเร็จการศึกษา			✓				เอกสาร			✓			

หมายเหตุ : ระบุสัญลักษณ์ ✓ ในช่องจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัย สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในคู่มือรายวิชาการสอนเครื่องกระทบที่กำหนด

3) วัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย

จิตพิสัย เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย ในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น และมีความซื่อสัตย์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับด้าน คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ดังนี้

3.1) วัตถุประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม ในด้านระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การเข้าเรียนตรงต่อเวลา การฝึกซ้อมเครื่องกระทบ ความซื่อสัตย์ และการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนจะต้องมีในการ ประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา รวมไปถึงการดูแลรักษาเครื่องดนตรี เนื่องจากเครื่องกระทบเป็น เครื่องดนตรีที่มีขนาดใหญ่ มีหลากหลายประเภท และเป็นเครื่องดนตรีที่มีมูลค่าสูง รวมไปถึงการ ประกอบอาชีพนักดนตรีเครื่องกระทบในวงออร์เคสตราระดับอาชีพ อาจมีการใช้เครื่องดนตรีของวง ดนตรีที่ไปทำการฝึกซ้อมและทำการแสดง ซึ่งการดูแลรักษาเครื่องดนตรี จึงเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่าง ยิ่ง ดังนั้นผู้เรียนจึงควรมีทักษะสำคัญสำหรับนักดนตรีที่ต้องมีการเก็บดูแลรักษาเครื่องดนตรีของ ตนเองให้ผู้ในสภาพที่พร้อมใช้งานตลอดเวลา อีกทั้งผู้เรียนต้องมีจิตอาสา จิตสาธารณะ ได้แก่ การเข้า ร่วมกิจกรรมทั้งภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียน

3.2) วัตถุประสงค์ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นสิ่งสำคัญในการผลิตครูดนตรีที่ดี เพื่อให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์ตามค่านิยมที่ยึดมั่น (ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2561) ดังนั้นการกำหนด วัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยในการประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบ เป็นการกำหนดให้ผู้เรียน แสดงออกถึงจรรยาบรรณวิชาชีพครูในด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อผู้รับบริการ ต่อผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม (ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพครู พ.ศ. 2556, 2556) รวมไปถึงการแสดงออกถึงการพัฒนาตนเองในวิชาชีพ มีจิตสำนึกในหน้าที่ เป็น แบบอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม จากการสังเคราะห์วัตถุประสงค์ในการประกอบ อาชีพครูสอนเครื่องกระทบ มีความเกี่ยวข้องกับการกำหนดจุดมุ่งหมายทางด้านจิตพิสัยในชั้นการ จัดระบบคุณค่า (Krathwohl et al., 1964)

จากการสังเคราะห์วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบในด้านจิตพิสัย สามารถสรุปได้ว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดคุณธรรมจริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ในด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิด ความรับผิดชอบในตนเองและผู้อื่น เช่น ความรับผิดชอบด้านการเรียน การฝึกซ้อมเครื่องกระทบ การ ตรงต่อเวลา การส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนด และความรับผิดชอบในการดูแลรักษาเครื่อง

กระทบ รวมไปถึงผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ในการไม่นำทรัพย์สินทางปัญญามาเป็นผลงานของตนเอง ในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ จากการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง ซึ่งผลการสังเคราะห์วัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย มีความสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ และสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ดังนั้นผู้วิจัยได้นำวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยจากการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้ (ตารางที่ 13)

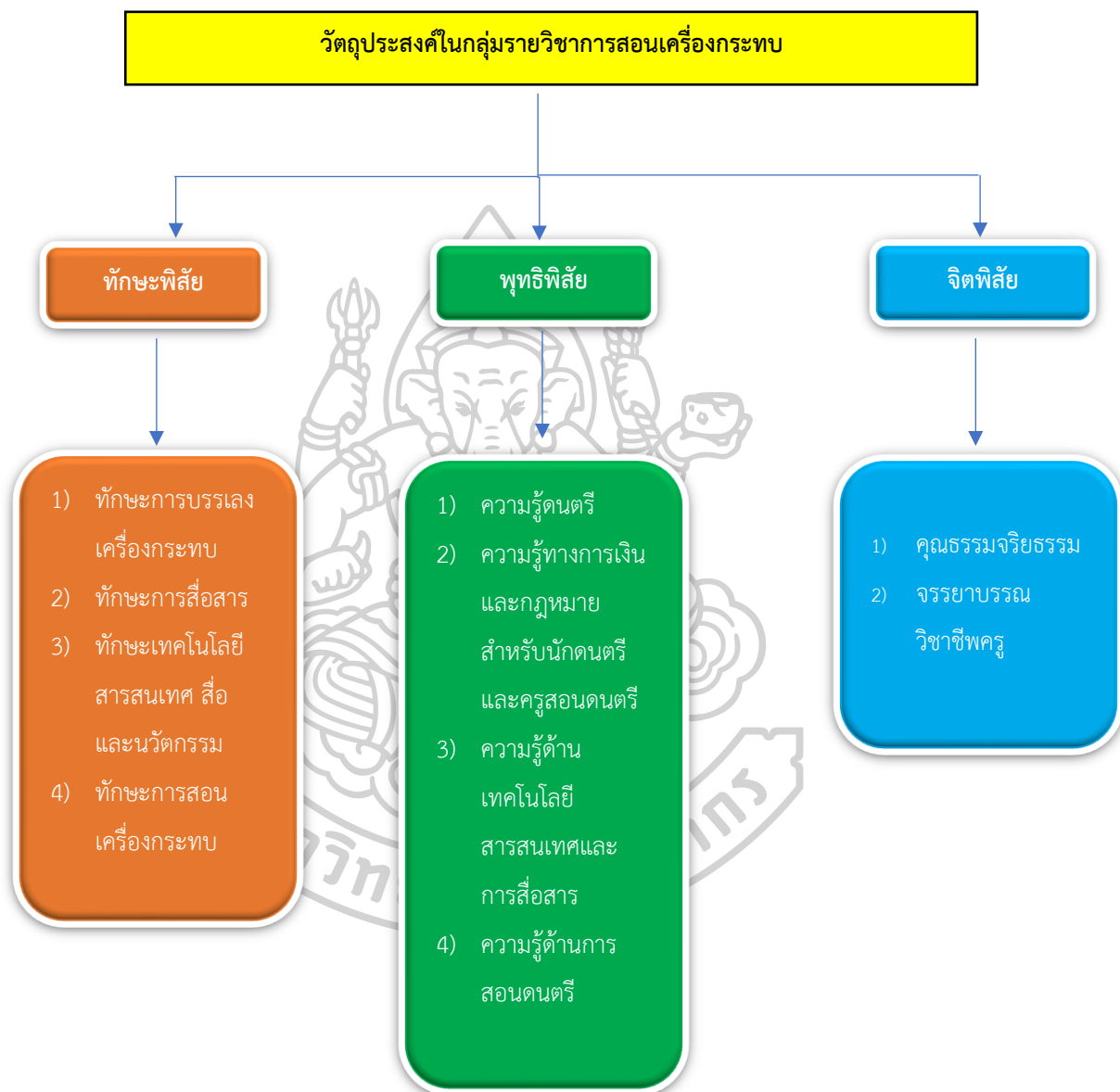

ตารางที่ 13 ตารางเปรียบเทียบบัณฑิตวิทยาลัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ และบัณฑิตวิทยาลัยในมุมมองของบัณฑิตวิทยาลัยที่เอกสาร

วัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยในมุมมองของผู้เชี่ยวชาญ	จิตพิสัย			วัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยจากเอกสารที่เอกสาร			จิตพิสัย			
	R	Re	V	O	C	R	Re	V	O	C
1) มีการช่วยเหลือกิจกรรมด้านดนตรีและด้านวิชาการที่จัดขึ้นภายในและภายนอกสถานศึกษาอยู่เสมอ		✓				1) ช่วยเหลือกิจกรรมด้านดนตรีและด้านวิชาการที่จัดขึ้นภายในและภายนอกสถานศึกษาอยู่เสมอ	✓			
2) ทรชนักและแสดงออกถึงการเข้าเรียนตรงต่อเวลา ฝึกซ้อมเครื่องกระทบและทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จภายในเวลาที่กำหนด			✓			2) เข้าเรียนตรงต่อเวลา ฝึกซ้อมเครื่องกระทบและทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จภายในเวลาที่กำหนด		✓		
3) ไม่นำทรัพย์สินทางปัญญาของผู้เข้ามาเป็นของตน			✓			3) ไม่นำทรัพย์สินทางปัญญาของผู้เข้ามาเป็นของตน		✓		
						4) ดูแลรักษาเครื่องกระทบอย่างถูกวิธี		✓		
						5) ปฏิบัติตนได้ซึ่งจรรยาบรรณวิชาชีพและจิตสำนึกต่อวิชาชีพครู				✓

หมายเหตุ : ระบุสัญลักษณ์ ✓ ในช่องจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านจิตพิสัย สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการสอนเครื่องกระทบที่กำหนด

การกำหนดวัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย สามารถสรุปได้ดังภาพต่อไปนี้ (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ

3.2 เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ

เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย เป็นการบูรณาการของเนื้อหาในด้านเครื่องกระทบ และการสอนดนตรี โดยการกำหนดเนื้อหารายวิชาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ บริบทสังคมไทย และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต นำมาจัดเรียงเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกัน เริ่มจากเนื้อหาที่ง่ายไปยาก และเนื้อหาต้องสามารถบูรณาการกันได้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะทางวิชาการในการประกอบอาชีพ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หรือสามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ ดังนั้นผลการสังเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มทักษะเครื่องกระทบ 2) กลุ่มการสอนเครื่องกระทบ และ 3) กลุ่มการดำเนินชีวิต

1) กลุ่มทักษะเครื่องกระทบ

กลุ่มทักษะเครื่องกระทบ หมายถึงกลุ่มรายวิชาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะด้านการบรรเลงเดี่ยวและการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบ ประกอบไปด้วย รายวิชาเครื่องกระทบ รายวิชาการรวมวงเครื่องกระทบ รายวิชาการปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา รายวิชาเครื่องกระทบสตูดิโอ วรรณกรรมเครื่องกระทบ รายวิชาการบันทึกเสียงเครื่องกระทบ รายวิชาเทคโนโลยีเพื่อการผลิตเนื้อหาดนตรี รายวิชาวาทยากร รายวิชาการออกแบบภาพแปรขบวน และรายวิชาการเรียบเรียงบทเพลงเครื่องกระทบวงโยธวาทิต

ตารางที่ 14 เนื้อหารายวิชากลุ่มทักษะเครื่องกระทบ

เนื้อหารายวิชากลุ่มทักษะเครื่องกระทบ	
รายวิชา	คำอธิบายรายวิชา
ชั้นปีที่ 1	
เครื่องกระทบ 1 (Percussion Instrument I)	ฝึกปฏิบัติกลองสแนร์ในเทคนิค Roll Rudiments ในแบบฝึกหัด และบทเพลง กลองสแนร์ ฝึกปฏิบัติมาริมบา 2 ไม้ ในบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ ด้วยแบบฝึกหัด และบทเพลงมาริมบา หรือบทเพลงเครื่องดนตรีอื่น ๆ ในยุคบาโรก มาจนถึงปัจจุบัน *หมายเหตุ : แบบฝึกหัด และบทเพลง สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับพัฒนาการด้านทักษะเครื่องกระทบของตัวผู้เรียน
เครื่องกระทบ 2 (Percussion Instrument II)	ฝึกปฏิบัติกลองสแนร์ ในเทคนิค Diddle Rudiments ในแบบฝึกหัด และบทเพลงกลองสแนร์ ฝึกปฏิบัติมาริมบา 2 ไม้ ในบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ ด้วยแบบฝึกหัด และบทเพลงมาริมบา หรือบทเพลงเครื่องดนตรีอื่น ๆ ในยุคบาโรก

เนื้อหารายวิชากลุ่มทักษะเครื่องกระทบ	
รายวิชา	คำอธิบายรายวิชา
	<p>มาจนถึงปัจจุบัน</p> <p>*หมายเหตุ : แบบฝึกหัด และบทเพลง สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับพัฒนาการด้านทักษะเครื่องกระทบของผู้เรียน</p>
การปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา 1 (Orchestral Percussion Excerpt I)	ทักษะการปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบในบทประพันธ์สำหรับวงออร์เคสตรา เทคนิคการบรรเลง เทคนิคการฝึกซ้อม ท่วงทำลีลา แนวทำนองจากบทประพันธ์ที่สำคัญ
การปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา 2 (Orchestral Percussion Excerpt II)	ต่อจากวิชาการปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา 1 ทักษะการปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบในบทประพันธ์สำหรับวงออร์เคสตรา เทคนิคการบรรเลง เทคนิคการฝึกซ้อม ท่วงทำลีลา แนวทำนองจากบทประพันธ์ที่สำคัญ
ชั้นปีที่ 2	
เครื่องกระทบ 3 (Percussion Instrument III)	<p>ฝึกปฏิบัติกลองสแนร์ ในเทคนิค Flam Rudiments และ Drag Rudiments ในแบบฝึกหัด และบทเพลงกลองสแนร์ ฝึกปฏิบัติมาริมบา 4 ไม้ ในบันไดเสียง เมเจอร์และไมเนอร์ ด้วยแบบฝึกหัด และบทเพลงมาริมบา หรือบทเพลงเครื่องดนตรีอื่น ๆ ในยุคบาโรก มาจนถึงปัจจุบัน</p> <p>*หมายเหตุ : แบบฝึกหัด และบทเพลง สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับพัฒนาการด้านทักษะเครื่องกระทบของผู้เรียน</p>
เครื่องกระทบ 4 (Percussion Instrument IV)	<p>ฝึกปฏิบัติกลองทิมปานี ในเทคนิค Roll Rudiments ในแบบฝึกหัด และบทเพลงกลองทิมปานี ฝึกปฏิบัติมาริมบา 4 ไม้ ในบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ ด้วยแบบฝึกหัด และบทเพลงมาริมบา หรือบทเพลงเครื่องดนตรีอื่น ๆ ในยุคบาโรก มาจนถึงปัจจุบัน</p> <p>*หมายเหตุ : แบบฝึกหัด และบทเพลง สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับพัฒนาการด้านทักษะเครื่องกระทบของผู้เรียน</p>
การปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา 3 (Orchestral Percussion Excerpt III)	ต่อจากวิชาการปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา 2 ทักษะการปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบในบทประพันธ์สำหรับวงออร์เคสตรา เทคนิคการบรรเลง เทคนิคการฝึกซ้อม ท่วงทำลีลา แนวทำนองจากบทประพันธ์ที่สำคัญ
การปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา 4 (Orchestral Percussion Excerpt IV)	ต่อจากวิชาการปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา 3 ทักษะการปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบในบทประพันธ์สำหรับวงออร์เคสตรา เทคนิคการบรรเลง เทคนิคการฝึกซ้อม ท่วงทำลีลา แนวทำนองจากบทประพันธ์ที่สำคัญ

เนื้อหารายวิชากลุ่มทักษะเครื่องกระทบ	
รายวิชา	คำอธิบายรายวิชา
การรวมวงเครื่องกระทบ 1 (Percussion Ensemble I)	ทักษะการบรรเลงกลุ่มเครื่องกระทบ การฝึกซ้อม การควบคุมจังหวะ เสียงประสาน ความสมดุล และการสื่อสารระหว่างนักดนตรี ในบทเพลง คลาสสิก บทเพลงเครื่องกระทบ และบทเพลงคลาสสิกร่วมสมัย
การรวมวงเครื่องกระทบ 2 (Percussion Ensemble II)	ทักษะการบรรเลงกลุ่มเครื่องกระทบ การฝึกซ้อม การควบคุมจังหวะ เสียงประสาน ความสมดุล และการสื่อสารระหว่างนักดนตรี ในบทเพลง คลาสสิก บทเพลงเครื่องกระทบ และบทเพลงคลาสสิกร่วมสมัย
สตูดิโอเครื่องกระทบ 1 (Percussion Studio Class I)	การฝึกปฏิบัติกลุ่มเครื่องกระทบอื่น ๆ ชั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ วิจารณ์การบรรเลงเครื่องกระทบ นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาการบรรเลง การฝึกซ้อม
สตูดิโอเครื่องกระทบ 2 (Percussion Studio Class II)	ต่อจากวิชาสตูดิโอเครื่องกระทบ 1 การฝึกปฏิบัติกลุ่มเครื่องกระทบอื่น ๆ ชั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ วิจารณ์การบรรเลงเครื่องกระทบ นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาการบรรเลง การฝึกซ้อม
วรรณกรรมเครื่องกระทบ 1 (Percussion literature I)	ประวัติศาสตร์เครื่องกระทบตั้งแต่ยุคต้นกำเนิดจนถึงยุคศตวรรษที่ 20 ประวัติ นักประพันธ์ แนวคิดการประพันธ์ พัฒนาการเครื่องกระทบ
วรรณกรรมเครื่องกระทบ 2 (Percussion literature II)	ต่อจากวิชาวรรณกรรมเครื่องกระทบ 1 ประวัติศาสตร์เครื่องกระทบตั้งแต่ศตวรรษที่ 20 ถึงยุคปัจจุบัน เครื่องกระทบวงโยธวาทิต ประวัตินักประพันธ์ แนวคิดการประพันธ์ พัฒนาการเครื่องกระทบ
ชั้นปีที่ 3	
เครื่องกระทบ 5 (Percussion Instrument V)	ฝึกปฏิบัติไซโลโฟน 2 ไม้และ 4 ไม้ ในบทเพลงไซโลโฟน หรือบทเพลงเครื่องดนตรีอื่น ๆ ในยุคบาโรกมาจนถึงปัจจุบัน และคัดเลือกบทเพลง วางแผนการจัดการแสดงเครื่องกระทบระดับชั้นปีที่ 3 *หมายเหตุ : แบบฝึกหัด และบทเพลง สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมกับพัฒนาการด้านทักษะเครื่องกระทบของตัวผู้เรียน
เครื่องกระทบ 6 (Percussion Instrument VI)	วิเคราะห์ ตีความบทเพลงคลาสสิกชั้นสูง เตรียมความพร้อมสำหรับการแสดงเดี่ยวเครื่องกระทบระดับชั้นปีที่ 3 ความยาว 45 นาที
สตูดิโอเครื่องกระทบ 3 (Percussion Studio Class III)	การฝึกปฏิบัติกลุ่มเครื่องกระทบอื่น ๆ ชั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ วิจารณ์การบรรเลงเครื่องกระทบ นำเสนอแนวทางแก้ปัญหาการบรรเลง การฝึกซ้อม
สตูดิโอเครื่องกระทบ 4 (Percussion Studio Class IV)	การจัดรายการแสดง การฝึกซ้อมและการเตรียมความพร้อมสำหรับการแสดงเดี่ยวเครื่องกระทบระดับชั้นปีที่ 3
ทักษะการแสดงสำหรับนักดนตรี (Acting Skill for Musician)	ศาสตร์ด้านการแสดงขั้นพื้นฐาน เทคนิคการแสดงที่หลากหลาย การจัดสรระร่างกาย การเคลื่อนไหวร่างกาย การวิเคราะห์บทประพันธ์ การนำศาสตร์การแสดงไปประยุกต์ใช้ในการแสดงดนตรี
การบันทึกเสียงเครื่องกระทบ	สร้างสรรค์งานเครื่องกระทบโดยใช้โปรแกรมปฏิบัติการทางเทคโนโลยีเสียง การ

เนื้อหารายวิชากลุ่มทักษะเครื่องกระทบ	
รายวิชา	คำอธิบายรายวิชา
(Percussion Recording)	บันทึก การตัดต่อ การฝึกปฏิบัติการห้องบันทึกเสียง กาดังค์ไมโครโฟน การมิกซ์เสียง การมาสเตอร์ อุปกรณ์บันทึกเสียง และโปรแกรมการบันทึกโน้ตดนตรี
เทคโนโลยีเพื่อการผลิตเนื้อหาดนตรี (Technology for Music Production)	สร้างสรรค์เนื้อหาวิดีโอสำหรับงานดนตรี วิธีการสร้างสรรค์เนื้อหาและการผลิตผลงาน การออกแบบ การถ่ายทำ การตัดต่อ การเล่าเรื่อง การเขียนบทเพื่อใช้ในการผลิตเนื้อหาผ่านสื่อออนไลน์ และการสร้างช่องทาง
ชั้นปีที่ 4	
การฝึกกวางทฤษฎี (Conductor Training)	หลักการอ่านนยเพลง การใช้สัญญาณมือในรูปแบบต่าง ๆ อัตราจังหวะที่หลากหลย ความต้งเบท ท่วงทำลีลา สัญญาณการบรรเลง การจับไม้บาคอง และเทคนิคเบื้องต้นในการฝึกซ้อมวงออร์เคสตรา วงซิมโฟนิค และวงโยธวาทิต
ภาพแปรชบวน (Drill Designs)	ออกแบบภาพแปรชบวนโดยใช้เทคโนโลยีออกแบบภาพแปรชบวน การเดินชบวนขั้นพื้นฐาน สรีระร่างกาย การเลือกบทเพลง ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ภาพแปรชบวน
การเรียบเรียงบทเพลงเครื่องกระทบวงโยธวาทิต (Marching Band Arranging)	เรียบเรียงบทเพลงเครื่องกระทบวงโยธวาทิต แบบฝึกหัด เทคนิคการปฏิบัติเครื่องกระทบ และวิเคราะห์บทเพลงเครื่องกระทบวงโยธวาทิต

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่าเป็นการคัดเลือกและการจัดเรียงเนื้อหาวิชาของกลุ่มทักษะเครื่องกระทบ แบ่งออกเป็น 4 ชั้นปี ดังนี้

ชั้นปีที่ 1 มุ่งพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวเครื่องกระทบ ในรายวิชาเครื่องกระทบ และรายวิชาการปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา เป็นรายวิชาที่มุ่งเน้นในด้านการพัฒนาทักษะการปฏิบัติกลองสแนร์ และมาริมบา โดยการกำหนดเนื้อหาให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะกลองสแนร์ ในเทคนิค Roll Rudiments และ Diddle Rudiments ด้วยแบบฝึกหัด และบทเพลงสำหรับกลองสแนร์ ฝึกปฏิบัติมาริมบา 2 ไม้ ในบันไดเสียงเมเจอร์ และบันไดเสียงไมเนอร์ ด้วยแบบฝึกหัด บทเพลงสำหรับมาริมบา หรือบทเพลงคลาสสิกในยุคบาโรก มาจนถึงปัจจุบัน รวมถึงเทคนิคการบรรเลงบทเพลงในวงออร์เคสตรา เทคนิคการฝึกซ้อม และท่วงทำลีลาให้สอดคล้องกับบทประพันธ์

ชั้นปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบ และทักษะการสื่อสารด้วยการพูดประกอบการบรรเลงเครื่องกระทบ โดยเริ่มจากการพัฒนาทักษะการปฏิบัติกลองสแนร์ มาริมบา และกลองทิมปานี ในรายวิชาเครื่องกระทบ รายวิชาการปฏิบัติแนว

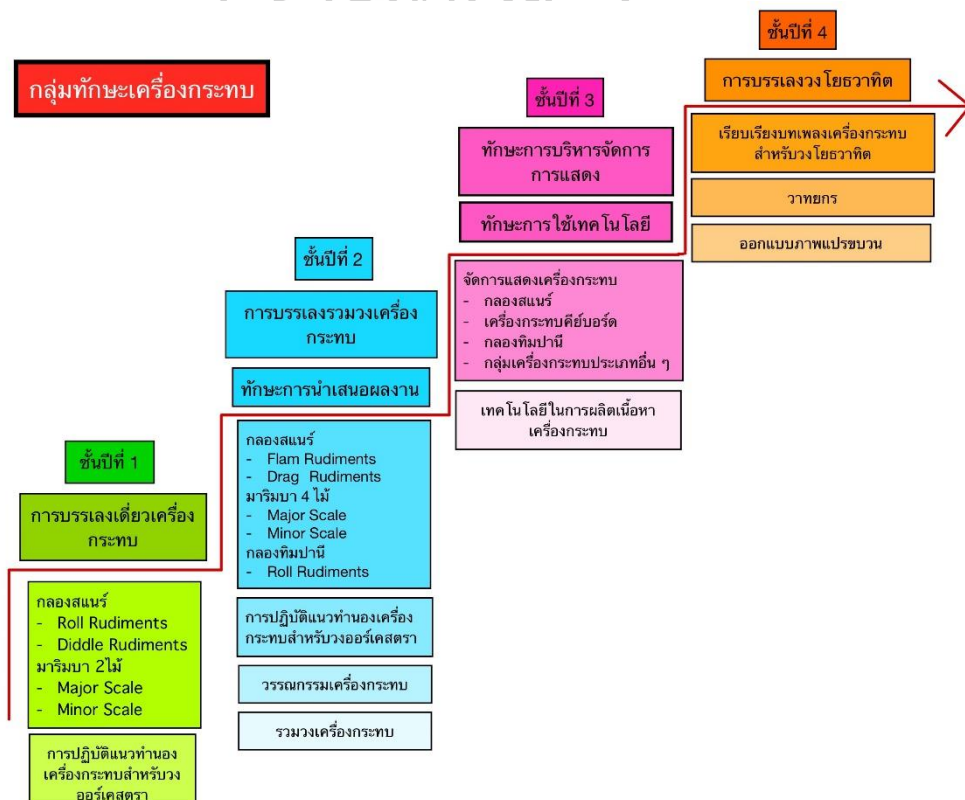
ทำนองเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา โดยการกำหนดเนื้อหาให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะกลองสแนร์ ในเทคนิค Flam Rudiments และ Drag Rudiments ด้วยแบบฝึกหัด และบทเพลงสำหรับกลองสแนร์ ฝึกปฏิบัติมาริมบา 4 ไม้ ในบันไดเสียงเมเจอร์ และบันไดเสียงไมเนอร์ ด้วยแบบฝึกหัด บทเพลงสำหรับมาริมบา หรือบทคลาสสิกเพลงในยุคบาโรก มาจนถึงปัจจุบัน และการปฏิบัติกลองทิมปานีในเทคนิค Roll Rudiment ด้วยแบบฝึกหัด และบทเพลงสำหรับกลองทิมปานี ควบคู่กับรายวิชาการรวมวงเครื่องกระทบ ซึ่งเป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะการปฏิบัติเครื่องกระทบที่ได้เรียนในรายวิชาเครื่องกระทบ มาใช้ในการบรรเลงเครื่องกระทบร่วมกับผู้อื่น ซึ่งผู้เรียนจะได้มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารในการนำเสนอผลงานคือ รายวิชาวรรณกรรมเครื่องกระทบ และรายวิชาสตูดิโอเครื่องกระทบ เป็นกำหนดเนื้อหาให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านประวัติความเป็นมาของเครื่องกระทบ บทเพลงเครื่องกระทบ และนักประพันธ์ในแต่ละยุคสมัย เพื่อนำความรู้ไปปรับใช้ในการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบของตนเอง และเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน มีการร่วมกันวิเคราะห์ วิจัย การบรรเลงเครื่องกระทบของเพื่อนในชั้นเรียน เพื่อนำเสนอแนวทางการปรับปรุงแก้ไขวิธีการฝึกซ้อม และการบรรเลงเครื่องกระทบของเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ไปปรับใช้ในพัฒนาทักษะเครื่องกระทบของตน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่เปิดกว้างในการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ชั้นปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการบริหารจัดการแสดงเครื่องกระทบระดับชั้นปีที่ 3 และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิตเนื้อหาวิดีโอสำหรับเครื่องกระทบ โดยการกำหนดเนื้อหาและจัดประสบการณ์ในรายวิชาเครื่องกระทบ และสตูดิโอเครื่องกระทบ ที่มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการจัดการแสดงเครื่องกระทบระดับชั้นปีที่ 3 โดยให้ผู้เรียนดำเนินการวางแผนในการจัดการแสดงด้วยตนเอง ตั้งแต่การกำหนดรูปแบบของการแสดง การคัดเลือกบทเพลง กำหนดวัน - เวลา และสถานที่ในการจัดการแสดง รวมไปถึงการวางแผนในการฝึกซ้อมบทเพลงต่าง ๆ อีกทั้งได้มีการเพิ่มเนื้อหาและประสบการณ์ที่ช่วยให้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการแสดงเดี่ยว ได้แก่ รายวิชาทักษะการแสดง เป็นการจัดประสบการณ์ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารทางด้านร่างกายให้เหมาะสมกับบทเพลงที่ใช้ในการแสดงเดี่ยว รายวิชาการบันทึกเสียงเครื่องกระทบ เป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบันทึกเสียง การใช้อุปกรณ์ การปรับความสมดุล และการมิกซ์

เสียง เพื่อนำไปใช้ในการผลิตเนื้อหาเครื่องกระทบในรายวิชาเทคโนโลยีการผลิตเนื้อดนตรี ซึ่งเป็นการกำหนดเนื้อหาที่มีความต่อเนื่องมาจากรายวิชาการบันทึกเสียงเครื่องกระทบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ และทักษะไปใช้ในการผลิตเนื้อหาเครื่องกระทบที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการแสดงเดี่ยวระดับชั้นปีที่ 3 โดยการเผยแพร่ผลงานผ่านช่องทางสื่อออนไลน์

ชั้นปีที่ 4 วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์จากการเรียนเครื่องกระทบมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความรู้และทักษะด้านวงโยธวาทิต ได้แก่ รายวิชาการเรียบเรียงบทเพลงเครื่องกระทบวงโยธวาทิต เป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ และเรียบเรียงบทเพลงเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิต สร้างสรรค์แบบฝึกหัดที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการบรรเลงให้เหมาะสมกับบทเพลง และนำมาประยุกต์ใช้ในรายวิชาวาทกรรม ซึ่งเป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการอำนวยเพลงในรูปแบบจังหวะที่หลากหลาย การใช้สัญญาณมือ ท่วงท่าลีลา รวมถึงเทคนิคการฝึกซ้อม เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการอำนวยเพลงวงโยธวาทิต และออกแบบภาพแปรชบวน ให้สอดคล้องกับบทเพลงที่ผู้เรียนได้เรียบเรียง

ภาพที่ 4 เนื้อหารายวิชากลุ่มทักษะเครื่องกระทบ

2) กลุ่มการสอนเครื่องกระทบ

กลุ่มการสอนเครื่องกระทบ หมายถึงกลุ่มรายวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับด้านการสอนดนตรีมาบูรณาการกับทักษะเครื่องกระทบ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และจรรยาบรรณวิชาชีพครูในการสอนเครื่องกระทบ ได้แก่ รายวิชากลวิธีการสอนเครื่องกระทบ รายวิชาการพัฒนาหลักสูตรดนตรี รายวิชาการวัดและประเมินผลดนตรี รายวิชานวัตกรรมการสอนเครื่องกระทบ รายวิชาหลักการวิจัยทางด้านดนตรีศึกษา รายวิชาหลักการสอนเครื่องกระทบวงโยธวาทิต และรายวิชาการบริหารเครื่องกระทบวงโยธวาทิต

ตารางที่ 15 เนื้อหารายวิชากลุ่มการสอนเครื่องกระทบ

เนื้อหาวิชาในกลุ่มการสอนเครื่องกระทบ	
รายวิชา	คำอธิบายรายวิชา
ชั้นปีที่ 2	
กลวิธีการสอนดนตรี 1 (Music Pedagogy I)	ปรัชญาการศึกษา คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณสำหรับครู พัฒนาการการเรียนรู้ของมนุษย์ และทฤษฎีการเรียนรู้ดนตรี
กลวิธีการสอนดนตรี 2 (Music Pedagogy II)	การจัดการเรียนการสอนดนตรีระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งการสอนในระบบและนอกระบบ การสอนเครื่องกระทบในวัยผู้ใหญ่
ชั้นปีที่ 3	
การพัฒนาหลักสูตรเครื่องกระทบ (Development of Percussion Curriculum)	ประวัติความเป็นมาของการสอนเครื่องกระทบในประเทศไทยและต่างประเทศ แนวคิดทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรการสอนเครื่องกระทบระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา
การวัดและประเมินผลดนตรี (Measurement Assessment of Music)	หลักการแนวคิดทฤษฎีการวัดและประเมินผลดนตรี การประเมินทักษะดนตรี เครื่องมือในการประเมิน เกณฑ์การประเมิน
นวัตกรรมการสอนเครื่องกระทบ (Innovative Teaching Percussion Instrument)	ทักษะการใช้สื่อการศึกษาออนไลน์ การเรียนการสอนดนตรีผ่านระบบดิจิทัล แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมิน
ชั้นปีที่ 4	
หลักการวิจัยทางดนตรีศึกษา 1 (Principles of Research in Music Education I)	ระเบียบวิธีวิจัยทางด้านดนตรีและดนตรีศึกษา การตั้งสมมติฐานเชิงวิชาการด้านดนตรีและดนตรีศึกษา การค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ การเขียนโครงร่างวิจัย นำเสนอผลงานวิจัย และจรรยาบรรณของนักวิจัย
หลักการวิจัยทางดนตรีศึกษา 2	จัดทำรูปเล่มทางด้านดนตรีหรือดนตรีศึกษา การวิเคราะห์ด้านดนตรีและดนตรี

เนื้อหารายวิชากลุ่มการสอนเครื่องกระทบ	
รายวิชา	คำอธิบายรายวิชา
(Principles of Research in Music Education II)	ศึกษา จรรยาบรรณของนักวิจัย และนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อสำเร็จการศึกษา
หลักการสอนเครื่องกระทบสำหรับวงโยชวาทิต (Principles of Percussion Instrument Teaching for Marching Band)	ฝึกปฏิบัติพื้นฐานกลองสแนร์ กลองใหญ่ กลองทอมมาร์ชซิ่ง และฉาบ เทคนิคการปฏิบัติแบบฝึกหัด รูติเมนต์ บรรเลงบทเพลงวงโยชวาทิต และทักษะการสอนกลุ่มเครื่องกระทบวงโยชวาทิต
การบริหารวงโยชวาทิต (Marching Band Management)	จัดการเรียนการสอนกลุ่มเครื่องกระทบ การควบคุมชั้นเรียน การบริหารวงโยชวาทิตในสถานการณ์จริง การคัดเลือกบทเพลง แบบฝึกหัด การเขียนโครงการ และการจัดสรรงบประมาณ

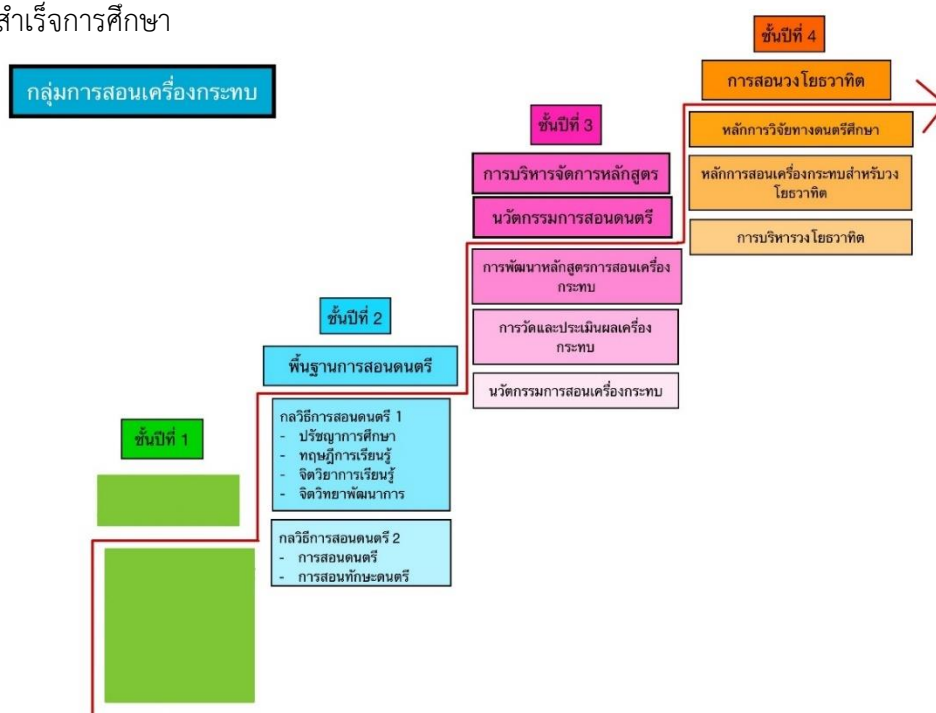
จากตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่าเป็นการคัดเลือกและการจัดเรียงเนื้อหาวิชาของกลุ่มการสอนเครื่องกระทบ ซึ่งเริ่มจากชั้นปีที่ 2 เนื่องจากในช่วงชั้นปีที่ 1 หลักสูตรดนตรีในระดับปริญญาบัณฑิตมีการกำหนดเนื้อหาในรายวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาเฉพาะด้านที่มีความเกี่ยวข้องกับสาระดนตรี ดังนั้นการกำหนดเนื้อหาในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบจึงแบ่งออกเป็น 3 ชั้นปี ดังนี้

ชั้นปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ด้านทักษะ และจรรยาบรรณวิชาชีพทางครุศาสตร์ ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย โดยการกำหนดเนื้อหาและจัดประสบการณ์ในรายวิชาวิธีการสอนดนตรี เป็นการกำหนดเนื้อหาและจัดประสบการณ์ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านการสอนดนตรี โดยการนำทฤษฎีการเรียนรู้ จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ การสอนดนตรีและการสอนทักษะดนตรี มาพัฒนาทักษะการสอนดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

ชั้นปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้นำความรู้ในด้านทักษะเครื่องกระทบมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการหลักสูตรการสอนเครื่องกระทบ โดยการกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์ในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร เป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนในรายวิชาวิธีการสอนดนตรี มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ในการสอนเครื่องกระทบให้สอดคล้องกับพัฒนาการผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย และรายวิชาการวัดและประเมินผลดนตรี เป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถออกแบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรเครื่องกระทบที่ผู้เรียนกำหนด อีกทั้งรายวิชาวัตกรรมการสอนเครื่องกระทบ เป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบหลักสูตรการสอนเครื่องกระทบในคู่มือเพื่อการศึกษา และการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเครื่องกระทบในรูปแบบออนไลน์ได้

ชั้นปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ในการประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบ โดยการนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติเครื่องกระทบ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการสอนเครื่องกระทบ มาประยุกต์ใช้ในการทำงานวิจัยทางด้านดนตรีศึกษา และการบริหารจัดการวงโยธวาทิต มากำหนดเนื้อหาและจัดประสบการณ์ในรายวิชาหลักการสอนเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิต โดยการกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านทักษะการสอนเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิต ทั้งในลักษณะการสอนเดี่ยวและการสอนรวมวงเครื่องกระทบ และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในรายวิชาการบริหารวงโยธวาทิต ซึ่งเป็นการกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากรายวิชาการเรียบเรียงบทเพลงเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิต การวาทศกร การออกแบบภาพแปรชบวน และการบริหารทางการเงิน มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตได้ รายวิชาหลักการวิจัยทางด้านดนตรีศึกษา เป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ในด้านทักษะเครื่องกระทบ การสอนเครื่องกระทบ และการใช้เทคโนโลยีที่เคยศึกษามาตลอดช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา มาใช้ในการออกแบบการทำวิจัยในหัวข้อที่ผู้เรียนสนใจ และสามารถนำเสนอผลงานวิจัยด้วยการพูดและการเขียนเพื่อสำเร็จการศึกษา

ภาพที่ 5 เนื้อหารายวิชากลุ่มการสอนเครื่องกระทบ

3) กลุ่มการดำเนินชีวิต

กลุ่มการดำเนินชีวิต หมายถึงกลุ่มรายวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความรู้ที่ผู้เรียนจะต้องนำไปใช้หลังสำเร็จการศึกษา ได้แก่ รายวิชาพื้นฐานไมโครซอฟท์ออฟฟิศ รายวิชากฎหมายสำหรับนักดนตรีและครูสอนดนตรี รายวิชาการวางแผนทางการเงินสำหรับนักดนตรีและครูสอนดนตรี และรายวิชาการเตรียมตัวเพื่อการทำงาน

ตารางที่ 16 เนื้อหารายวิชากลุ่มการดำเนินชีวิต

เนื้อหารายวิชากลุ่มการดำเนินชีวิต	
รายวิชา	คำอธิบายรายวิชา
ชั้นปีที่ 1	
พื้นฐานไมโครซอฟท์ออฟฟิศ (Microsoft Office Basics)	ฝึกทักษะการใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์ออฟฟิศขั้นพื้นฐาน การจัดพิมพ์เอกสาร การนำเสนอผลงาน การคำนวณข้อมูล
ชั้นปีที่ 2	
กฎหมายสำหรับครูดนตรี (Laws for Music Teacher)	กฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศคำสั่ง ข้อบังคับ และวิธีการปฏิบัติที่ใช้เป็นบรรทัดฐานในการประกอบอาชีพครู
กฎหมายสำหรับนักดนตรี (Laws for Musicians)	การจดทะเบียนสิทธิบัตร การจดทะเบียนพาณิชย์ หน้าที่ผู้ประกอบการ การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า การยื่นเงินภาษีรายได้บุคคลธรรมดา นิติบุคคล บริษัทนิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และการคำนวณภาษีเงินได้ กฎหมายประกันสังคม สิทธินายจ้างและลูกจ้าง และการใช้แรงงานสำหรับนักดนตรี
ชั้นปีที่ 3	
การวางแผนทางการเงินสำหรับนักดนตรีและครูดนตรี (Financial Planning for Musicians and Music Teacher)	หลักการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล การใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนทางการเงินในการดำเนินธุรกิจ การซื้อเครื่องดนตรีเพื่อลดต้นทุน การส่งเสริมจัดจำหน่าย การเพิ่มบุคลากร การคาดการณ์
ชั้นปีที่ 4	
การเตรียมตัวเพื่อการทำงาน (Career Preparation)	การประกอบอาชีพ การทำแฟ้มผลงาน บุคลิกภาพและการเตรียมตัวสมัครงาน การสัมภาษณ์งาน

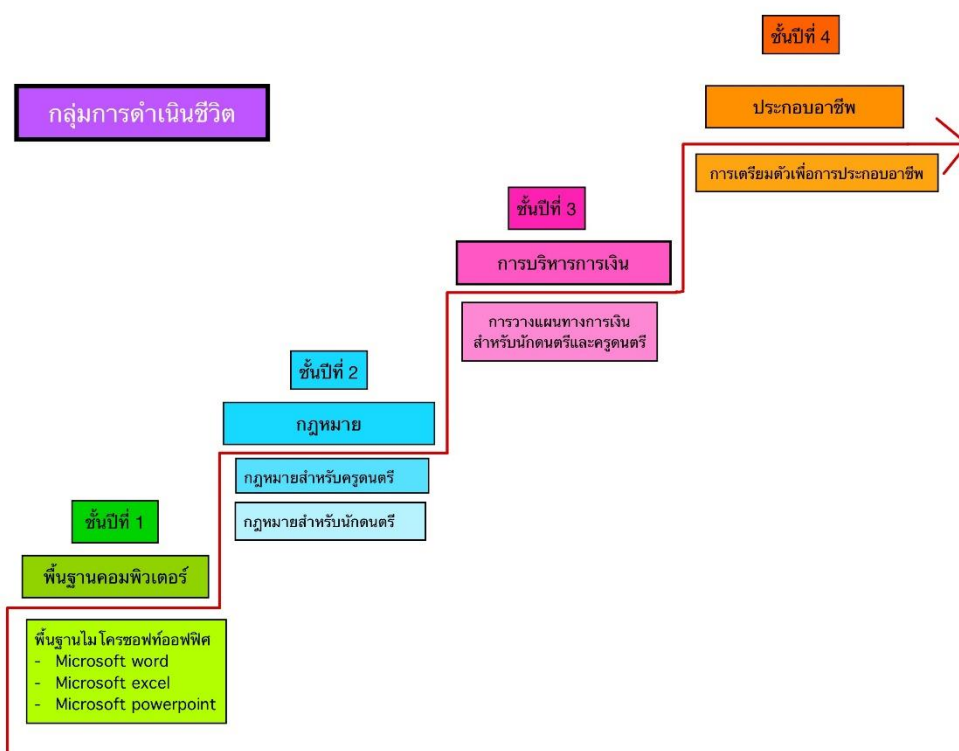
จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่าเป็นการคัดเลือกและการจัดเรียงเนื้อหารายวิชาของกลุ่มการดำเนินชีวิต แบ่งออกเป็น 4 ชั้นปี ดังนี้

ชั้นปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการใช้โปรแกรมในการนำเสนองานเอกสารในขั้นพื้นฐาน และพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสำหรับนักดนตรี ได้แก่ รายวิชาพื้นฐานไมโครซอฟท์ออฟฟิศ เป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด (Microsoft Word) โปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซลล์ (Microsoft Excel) โปรแกรมไมโครซอฟท์พาวเวอร์พอยต์ (Microsoft Powerpoint) รวมไปถึงแอปพลิเคชันกูดโน้ต (Goodnotes) คีย์โน้ต (Keynote) ทั้งในระบบปฏิบัติการวินโดวส์ (Windows) และระบบปฏิบัติการโอเอส (OS) ซึ่งผู้เรียนสามารถนำทักษะการใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์ออฟฟิศในการจัดพิมพ์งานเอกสารและนำเสนอผลงาน ทั้งในด้านการเรียนและการทำงานในชีวิตประจำวัน

ชั้นปีที่ 2 มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เรื่องกฎระเบียบ สิทธิหน้าที่ของตนเองที่จะปฏิบัติต่อสังคม บรรทัดฐานในการประกอบครูสอนดนตรีและนักดนตรีเครื่องกระทบหลังสำเร็จการศึกษา ได้แก่ รายวิชากฎหมายสำหรับครูดนตรี เป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนทราบถึงระเบียบปฏิบัติทางกฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศคำสั่ง และข้อบังคับในการประกอบอาชีพครู รายวิชากฎหมายสำหรับนักดนตรี เป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนทราบถึงกระบวนการในการจัดระเบียบสิทธิบัตร การจดทะเบียนพาณิชย์ การจดทะเบียนการค้า การยื่นภาษีรายได้ กฎหมายประกันสังคม เป็นต้น

ชั้นปีที่ 3 มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทางการเงินสำหรับการแสดงเครื่องกระทบ และการบริหารวงโยธวาทิตได้ ในรายวิชาการวางแผนทางการเงินสำหรับนักดนตรีและครูสอนดนตรี เป็นการกำหนดเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนทางการเงินด้านธุรกิจ และการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนทางการเงินสำหรับการจัดการแสดงเครื่องกระทบ และการบริหารวงโยธวาทิต รวมถึงการวางแผนการเงินในการดำเนินชีวิตหลังสำเร็จการศึกษา

ชั้นปีที่ 4 มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ หลังสำเร็จการศึกษา โดยการกำหนดรายวิชาการเตรียมตัวเพื่อการทำงาน เป็นการกำหนดเนื้อหาและจัดประสบการณ์ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีแนวทางในการประกอบอาชีพ การทำแฟ้มผลงาน และการเตรียมตัวในการสมัครงาน เพื่อให้ผู้เรียนมีการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา

ภาพที่ 6 เนื้อหารายวิชากลุ่มการดำเนินชีวิต

จากการสังเคราะห์เนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระตบระดับปริญญาบัณฑิต โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์วิเคราะห์ และสังเคราะห์ควบคู่กับเอกสาร สามารถสรุปผลการสังเคราะห์ได้ ดังนี้ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ผลการสังเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต ที่คาดหวังเมื่อเสร็จสิ้นปีการศึกษา

ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังเมื่อเสร็จสิ้นปีการศึกษา
1	พื้นฐาน (Foundation) ทักษะการบรรเลงเดี่ยวด้วยกลองสแนร์ และมาริมบา ในบทเพลงคลาสสิกยุคบาโรก มาจนถึงยุคปัจจุบัน ทักษะการใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์ออฟฟิศ อธิบายและระบุองค์ประกอบสำคัญทางดนตรี เทคนิคการฝึกซ้อม การบรรเลงเครื่องกระทบในบทเพลง มีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อม การเข้าเรียน รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย การดูแลรักษาเครื่องกระทบ
2	การเตรียมตัว (Preparation) ทักษะการบรรเลงเดี่ยวและการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบด้วยกลองสแนร์ มาริมบา กลองทิมปานี และกลุ่มเครื่องกระทบประเภทอื่น ๆ (Multi percussion) ในบทเพลงคลาสสิกยุคบาโรก มาจนถึงยุคปัจจุบัน หรือบทเพลงคลาสสิกร่วมสมัย หรือบทเพลงเครื่องกระทบ ทักษะการสื่อสารเพื่อนำเสนอผลงานทางดนตรี ทักษะการสอนดนตรี อธิบายและระบุองค์ประกอบสำคัญทางดนตรี วรรณกรรมเครื่องกระทบ แนวคิดในการประพันธ์ เทคนิคการฝึกซ้อม และการบรรเลงบทเพลงเครื่องกระทบ อธิบายและยกตัวอย่างแนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรีระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา และการสอนดนตรีในวัยผู้ใหญ่ มีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อม การเข้าเรียน และกฎหมายสำหรับนักดนตรีรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย การดูแลรักษาเครื่องกระทบ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3	การนำเสนอตนเอง (Self – presentation) การบริหารจัดการแสดงเครื่องกระทบต่อหน้าสาธารณชน การบันทึกเสียงเพื่อผลิตเนื้อหาเครื่องกระทบและเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ ทักษะการสื่อสารเพื่อนำเสนอผลงานทางด้านดนตรี และด้านดนตรีศึกษา ทักษะการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ประยุกต์ความรู้ทางด้านเครื่องกระทบและการสอนดนตรีมาใช้ในการพัฒนาการออกแบบบริหารจัดการหลักสูตรและการประเมินผล มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น ซื่อสัตย์สุจริต และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
4	การเรียนรู้ประสบการณ์จริง (Real learning experience) ทักษะการบริหารจัดการวงโยธวาทิต การเรียบเรียงบทเพลงเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิต การออกแบบภาพแปรขบวน การวางทฤษฎีและการสอนเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิต ทักษะการนำเสนอผลงานวิจัยทางด้านดนตรีศึกษาด้วยการพูดและการเขียน คติวิเคราะห์ วางแผนอย่างเป็นระบบในการทำวิจัย ภายใต้จรรยาบรรณนักวิจัยและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการสังเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย โดยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร

1) การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมในเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความรู้ทั่วไปเครื่องกระทบองค์ประกอบเนื้อหารายวิชา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากมุมมองและประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญเครื่องกระทบ จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีองค์ประกอบเนื้อหารายวิชา ซึ่งประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ และเนื้อหาวิชา ซึ่งผู้วิจัยได้มีการนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลกับผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกับผู้ให้ข้อมูล และนำเครื่องมือมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งก่อนเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

ขั้นที่ 2 การสัมภาษณ์

1) การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ใช้วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง โดยเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรที่สอนในรายวิชาเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย ที่มีผลงานวิชาการผลงานสร้างสรรค์ หรือผลงานการแสดงดนตรีอย่างน้อย 1 ชิ้นในรอบ 5 ปี จำนวน 4 คน

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการติดต่อเพื่อเก็บข้อมูล : นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ พร้อมทั้งแจ้งวัตถุประสงค์และคำถามในการเก็บข้อมูลให้ผู้เชี่ยวชาญ ขั้น

การเก็บข้อมูล : เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานที่ตามที่ได้นัดหมายไว้ โดยขออนุญาตทำการบันทึกเสียง ควบคู่กับจดบันทึกข้อมูลตลอดจนสิ้นสุดการสัมภาษณ์ รวมถึงได้ทำการตรวจสอบความครบถ้วนของ ข้อมูลโดยทันที ขั้นการจัดกระทำกับข้อมูล : ถอดเสียงจากการสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ ตรวจสอบ ความครบถ้วนของข้อมูล กับแบบจดบันทึกข้อมูลภาคสนาม คัดเลือกข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ วัตถุประสงค์ของงานวิจัย ควบคู่กับการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการเขียน บรรยายเชิงพรรณนา

ขั้นที่ 3 การสังเคราะห์

1) การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลควบคู่กับการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ในรูปแบบอุปนัย โดยการนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ ตีความใน ประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยใช้กรอบแนวคิดองค์ประกอบเนื้อหารายวิชา ประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ และเนื้อหาวิชา มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูล เป็นการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการเขียนเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชา การสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตใน ประเทศไทย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร มาสังเคราะห์วัตถุประสงค์และ เนื้อหารายวิชา การสอนเครื่องกระทบ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการสังเคราะห์เนื้อหาวิชา การสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ และ 2) เนื้อหา รายวิชาการสอนเครื่องกระทบ

1) วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ

องค์ประกอบสำคัญทางการศึกษาที่ช่วยให้ครูผู้สอนกำหนดเนื้อหาให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายได้ อย่างมีประสิทธิภาพคือ วัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่อง กระทบ ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และ ด้านจิตพิสัย (Bloom et al., 1956) ดังนี้

วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัย มีความเกี่ยวข้องกับทักษะการปฏิบัติเครื่องกระทบทั้งในลักษณะการบรรเลงเดี่ยวและการบรรเลงรวมวง ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์ผลงานด้านดนตรีและนวัตกรรมการสอนดนตรี รวมถึงทักษะการสอนเครื่องกระทบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านทักษะพิสัยตามแนวคิดของเดฟ ซิมพ์สัน และแอโรว์ที่มีความครอบคลุมตั้งแต่ขั้นการรับรู้ ไปจนถึงขั้นการประยุกต์ เพื่อให้ผู้เรียนนำทักษะในการประกอบอาชีพนักดนตรีเครื่องกระทบและครูสอนเครื่องกระทบหลังสำเร็จการศึกษาได้ทันที (Abeles et al., 1995; Dave, 1967; Harrow, 1972; Simpson, 1972 อ้างถึงในทิสนา แคมมณี, 2561)

วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย มีความเกี่ยวข้องกับสาระความรู้ทางดนตรี ที่ครอบคลุมในด้านทฤษฎีดนตรี และวรรณกรรมเครื่องกระทบ ความรู้ทางดนตรีศึกษา ที่ครอบคลุมในด้านการสอนดนตรีและการสอนทักษะเครื่องกระทบ และการวิจัยทางด้านดนตรีศึกษา ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ครอบคลุมในด้านการออกแบบสร้างสรรค์งานเครื่องกระทบและนวัตกรรมการสอนเครื่องกระทบ รวมไปถึงความรู้การวางแผนทางการเงินและกฎหมาย ที่ครอบคลุมในด้านการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และกฎหมายสำหรับนักดนตรีและครูดนตรี ซึ่งมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของแอนเดอร์สัน ที่มีความครอบคลุมตั้งแต่ขั้นการจำ ไปจนถึงขั้นการวิเคราะห์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน (Anderson et al., 2001)

วัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย มีความเกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม ครอบคลุมในด้านความรับผิดชอบการเรียน การตรงต่อเวลา การฝึกซ้อมเครื่องกระทบ และการดูแลรักษาเครื่องกระทบ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ความซื่อสัตย์ ครอบคลุมในด้านการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือ และการไม่คัดลอกผลงานผู้อื่น รวมถึงจรรยาบรรณวิชาชีพที่ครอบคลุมในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู และจรรยาบรรณวิชาชีพนักวิจัย การกำหนดวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยมีความครอบคลุมตั้งแต่ขั้นการรับรู้ ไปจนถึงขั้นการจัดระบบคุณค่า เพื่อช่วยขัดเกลาจิตใจผู้เรียนให้สามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ (Krathwohl et al., 1964)

การกำหนดวัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ ในด้านทักษะพิสัย ด้านพุทธิพิสัย และด้านจิตพิสัย เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์ตัวเลข การใช้สื่อและการใช้เทคโนโลยี และด้านทักษะ

วิชาชีพ ของมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) พ.ศ. 2562 ที่กระทรวงศึกษาธิการ

2) เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ

สาระความรู้และประสบการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ คือเนื้อหารายวิชา การกำหนดเนื้อหาสาระจากวัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มทักษะเครื่องกระทบ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องกระทบ ความรู้ทางด้านดนตรี และเจตคติทางด้านดนตรี ด้านการบรรเลงเดี่ยวและการบรรเลงกลุ่มเครื่องกระทบ ทักษะการบริหารจัดการแสดง ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการผลิตเนื้อหาเครื่องกระทบ และทักษะเครื่องกระทบ นำมากำหนดเนื้อหาตลอด 4 ชั้นปี ดังนี้

ชั้นปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงเดี่ยวเครื่องกระทบของผู้เรียน โดยการกำหนดเนื้อหาจากแบบฝึกหัดและบทเพลง มาพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติกลองสนัวร์ และมาริมบา 2 ไม้ เพื่อนำไปบูรณาการในรายวิชาการปฏิบัติแนวทำนองเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา

ชั้นปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงรวมวงและการนำเสนอผลงาน โดยการกำหนดเนื้อหาวรรณกรรมเครื่องกระทบมาบูรณาการกับเนื้อหาเครื่องกระทบ จากการศึกษาความเป็นมาและแนวคิดในการประพันธ์บทเพลงที่ใช้ในการบรรเลง ซึ่งช่วยส่งเสริมทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การกำหนดเนื้อหาสำหรับการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบ เป็นการบูรณาการในรายวิชาเครื่องกระทบ รายวิชาการรวมวงเครื่องกระทบ และสตูดิโอเครื่องกระทบจากแบบฝึกหัด และบทเพลงในการพัฒนาทักษะการบรรเลงกลองสนัวร์ มาริมบา 4 ไม้ และกลองทิมปานี

ชั้นปีที่ 3 วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการบริหารจัดการแสดงเครื่องกระทบ และการใช้เทคโนโลยีในการผลิตเนื้อหาการแสดงเดี่ยวเพื่อเผยแพร่ผลงานผ่านสื่อออนไลน์ โดยการกำหนดเนื้อหาในรายวิชาเครื่องกระทบ และเนื้อหารายวิชาสตูดิโอเครื่องกระทบมาบูรณาการกับเนื้อหารายวิชาทักษะการแสดงสำหรับนักดนตรี ในการวางแผนจัดการแสดงเครื่องกระทบ อีกทั้งมีการกำหนดเนื้อหาใน

รายวิชาการบันทึกเสียงเครื่องกระทบ มาบูรณาการกับรายวิชาเทคโนโลยีเพื่อการผลิตเนื้อหาดนตรี สำหรับการเผยแพร่ผลงานการแสดงเครื่องกระทบผ่านสื่อออนไลน์

ชั้นปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา โดยการกำหนดเนื้อหารายวิชาวาทกร มาบูรณาการกับรายวิชาการเรียบเรียงบทเพลงเครื่องกระทบวงโยธวาทิต ในการนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านเครื่องกระทบ รวมถึงด้านเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการอำนวยเพลง และเรียบเรียงบทเพลงเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิต ควบคู่กับการออกแบบภาพแปรชบวนเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิต นอกจากนี้เนื้อหาในกลุ่มทักษะเครื่องกระทบ ยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดเจตคติด้านดนตรี ระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ ต่อตนเอง และต่อสังคม การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นทีม ภาวะผู้นำ การค้นคว้าหาความรู้มาพัฒนาทักษะเครื่องกระทบ การใช้สื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมไปถึงการดูแลรักษาเครื่องกระทบ

กลุ่มการสอนเครื่องกระทบ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ในด้านการสอนดนตรีและการสอนทักษะเครื่องกระทบ ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนเครื่องกระทบ การนำเสนอผลงานวิจัยทางด้านดนตรีศึกษา การและการสอนเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิต ซึ่งผู้วิจัยเริ่มกำหนดเนื้อหาตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 เนื่องจาก ในชั้นปีที่ 1 ของหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มีการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป และกลุ่มรายวิชาเอก ตามที่มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีกำหนด ดังนั้นผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาตลอด 3 ชั้นปีดังนี้

ชั้นปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะด้านการสอนดนตรี ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ โดยการกำหนดเนื้อหาในรายวิชาการวิธีการสอนดนตรี 1 และ 2 ให้มีความต่อเนื่องกัน ได้แก่ ปรัชญาการศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ การสอนดนตรี และการสอนทักษะดนตรี

ชั้นปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรเครื่องกระทบ และการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของผู้เรียน โดยการกำหนดเนื้อหาให้ผู้เรียนนำความรู้และประสบการณ์จากชั้นปีที่ 2 มาใช้ในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตรเครื่องกระทบ รายวิชาการวัดและประเมินผลดนตรี โดยการบูรณาการกับเนื้อหาวิชาวัตกรรมการสอนเครื่องกระทบ ในการออกแบบสื่อการสอนและจัดการเรียนการสอนเครื่องกระทบในรูปแบบออนไลน์

ชั้นปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์จากการสอนเครื่องกระทบวงโยธวาทิต และการทำงานวิจัยทางด้านดนตรีศึกษา โดยการกำหนดเนื้อหาในรายวิชาการบริหาร

วงโยธวาทิต มาบูรณาการกับรายวิชาการสอนเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิตในการฝึกประสบการณ์บริหารจัดการวางแผนในการฝึกซ้อม และการสอนเครื่องกระทบสำหรับวงโยธวาทิต พร้อมทั้งดำเนินการวิจัยทางด้านดนตรีศึกษา นอกจากนี้การกำหนดเนื้อหาในกลุ่มการสอน ยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ ภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลุ่มการดำเนินชีวิต มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา นำมากำหนดเนื้อหาตลอดระยะเวลา 4 ชั้นปีดังนี้

ชั้นปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพื้นฐานคอมพิวเตอร์ โดยการกำหนดเนื้อหารายวิชาพื้นฐานไมโครซอฟท์ออฟฟิศ ให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะในการใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด ไมโครซอฟท์เอ็กเซลล์ ไมโครซอฟท์พาวเวอร์พอยต์สำหรับการจัดทำเอกสารในการเรียนและการทำงาน ทั้งในระบบปฏิบัติการวินโดวส์ และระบบปฏิบัติการโอเอส

ชั้นปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านกฎหมายในการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และข้อบังคับในการประกอบอาชีพครู โดยการกำหนดเนื้อหาด้านกฎหมายลิขสิทธิ์ การจดทะเบียนสิทธิบัตร และกฎหมายประกันสังคม รวมถึงระเบียบปฏิบัติทางกฎหมาย ประกาศคำสั่ง และข้อบังคับในการประกอบอาชีพครู

ชั้นปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในการวางแผนทางการเงิน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการแสดงเครื่องกระทบ การผลิตผลงานเครื่องกระทบ และการบริหารวงโยธวาทิต โดยการกำหนดเนื้อหาด้านการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและธุรกิจเพื่อการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้นปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีประสบการณ์และเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา โดยการกำหนดเนื้อหาในด้านการเตรียมตัวเพื่อสมัครงาน และแนวทางในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้การกำหนดเนื้อหาในกลุ่มการดำเนินชีวิตมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ผลการสังเคราะห์เนื้อหาวิชาการสอนเครื่องกระทบในกลุ่มทักษะการสอนเครื่องกระทบ กลุ่มการสอนเครื่องกระทบ และกลุ่มการดำเนินชีวิต เป็นการกำหนดเนื้อหาที่มีความครอบคลุมใน

ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ เมื่อนำเนื้อหาที่กำหนดมาจัดเรียงเป็นรายวิชา สามารถสรุปได้ดังนี้ ชั้นปีที่ 1 เป็นการกำหนดเนื้อหาเพื่อพัฒนาพื้นฐานของผู้เรียนในด้านการบรรเลงเดี่ยวและความรู้พื้นฐานไมโครซอฟท์ออฟฟิศ ชั้นปีที่ 2 เป็นการเตรียมตัวผู้เรียนในด้านการบรรเลงรวมวงและการนำเสนอผลงานเครื่องกระทบ เพื่อจัดการแสดงเครื่องกระทบของตนเอง นอกจากนี้มีการกำหนดเนื้อหาความรู้และทักษะด้านการสอนดนตรี พร้อมสอดแทรกเนื้อหากฎหมายสำหรับนักดนตรีและครูสอนดนตรี กล่าวได้ว่าในชั้นปีที่ 2 เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการจัดการแสดงเครื่องกระทบ และการออกแบบหลักสูตรเครื่องกระทบ ในชั้นปีที่ 3 เป็นการกำหนดเนื้อหาในการนำเสนอตนเองด้านการบริหารจัดการแสดงเครื่องกระทบ และการบริหารหลักสูตรเครื่องกระทบ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการผลิตเนื้อหาเครื่องกระทบ และการจัดการเรียนการสอนเครื่องกระทบผ่านสื่อออนไลน์ และในชั้นปีที่ 4 เป็นการเรียนรู้ประสบการณ์จริงจากการบรรเลงวงโยธวาทิต และการสอนวงโยธวาทิต โดยการนำความรู้ ทักษะ และเจตคติจากประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนตลอดระยะเวลา 3 ปี เพื่อนำมาใช้ในการฝึกประสบการณ์จริง นอกจากนี้มีการกำหนดเนื้อหาในการประกอบอาชีพ เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การสังเคราะห์เนื้อหาวิชาการศึกษาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย ผู้วิจัยอภิปราย 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ผลการสังเคราะห์เนื้อหาวิชาการศึกษาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการศึกษาการสอนเครื่องกระทบ และ 2) เนื้อหารายวิชาการศึกษาการสอนเครื่องกระทบ

1) วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการศึกษาการสอนเครื่องกระทบ

วัตถุประสงค์ในกลุ่มรายวิชาการศึกษาการสอนเครื่องกระทบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะพิสัย พุทธิพิสัย และจิตพิสัย

การกำหนดวัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการบรรเลงเดี่ยวและการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการสอนเครื่องกระทบ โดยมีความครอบคลุมตั้งแต่ขั้นการรับรู้ ไปจนถึงขั้นการประยุกต์ (Dave, 1967; Harrow, 1972; Simpson, 1972 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2561) อย่างไรก็ตามลำดับขั้นการเรียนรู้สูงสุดของทักษะพิสัยคือ ขั้นการคิดริเริ่ม ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่แสดงออกจากการพัฒนา

ทักษะจนเกิดความเชี่ยวชาญ สามารถนำทักษะไปประยุกต์กับสถานการณ์ใหม่ และสร้างกระบวนการในการพัฒนาทักษะของตนเองได้ (Simpson, 1972 อ้างถึงใน ทิศนา แชมมณี, 2561) ผู้วิจัยมีความเห็นว่าถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทางด้านสติปัญญา ฝึกซ้อมทักษะจนเกิดความเชี่ยวชาญจากสถานการณ์ที่หลากหลาย ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาไปถึงการสร้างสรณ์นวัตกรรมใหม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริชัย ดีเลิศ (2558) ที่ศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา เป็นการพัฒนาทักษะของผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้รอบด้าน จนเกิดความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

การกำหนดวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านดนตรี การสอนดนตรี การวางแผนทางการเงินและกฎหมาย รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความครอบคลุมในชั้นการจำ ไปจนถึงชั้นการวิเคราะห์ (Anderson et al., 2001) ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนเครื่องกระทบระดับปริญญาตรีในระยะเวลา 4 ปี เป็นจุดสูงสุดของผู้เรียนที่ต้องวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจาร์ณการแสดงเครื่องกระทบ และการสอนเครื่องกระทบของเพื่อนร่วมชั้นเรียนโดยใช้เหตุผลเชิงวิชาการมาสนับสนุน เนื่องจาก การประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบ ต้องมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่ตัวนักเรียน ดังนั้นผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ในด้านการบรรเลงเครื่องกระทบ และการสอนเครื่องกระทบ ซึ่งรายวิชาที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดวิเคราะห์คือ รายวิชาเครื่องกระทบสตูดิโอ ในชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 เป็นรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนเครื่องกระทบเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในการบรรเลงเครื่องกระทบและการสอนเครื่องกระทบของเพื่อนร่วมชั้นเรียน อย่างไรก็ตามผู้เรียนทุกคนไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในด้านการวิเคราะห์ได้ เนื่องจากผู้เรียนที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาบัณฑิตมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่แตกต่างกันทั้งในด้านบริบทแวดล้อมของสถานศึกษาเดิม ส่งผลให้ผู้เรียนชั้นปีที่ 1 มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นในการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ หากผู้เรียนไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้สอนในรายวิชาอื่น ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้เรียนไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยในชั้นการวิเคราะห์หลักสูตรกำหนดได้

การกำหนดวัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัย แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณทางด้านวิชาชีพครู ซึ่งครอบคลุมในชั้นการรับรู้ไปจนถึงชั้นการจัดระบบคุณค่า (Krathwohl et al., 1964) เหตุผลที่ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้าน

จรรยาบรรณวิชาชีพครูเนื่องจากความรู้และทักษะทางด้านการปฏิบัติยังไม่เพียงพอสำหรับการประกอบอาชีพในยุคปัจจุบัน การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับตัวผู้เรียน เป็นการเตรียมความพร้อมในด้านระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ความซื่อสัตย์ ความเสียสละเพื่อส่วนรวม และการดูแลรักษาเครื่องกระทบ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานและใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของวันชัย ปานจันทร์ (2561) ที่ได้ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่าผู้เรียนในระดับปริญญาบัณฑิตควรได้รับการส่งเสริมในด้านคุณธรรมจริยธรรม 7 ด้าน ได้แก่ ด้านระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ การเป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจคน และด้านเข้าใจโลก เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีในการใช้ชีวิตของสังคมต่อไป นอกจากนี้การประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบ ต้องมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพครูซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนทั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และแนวทางการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2560) ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู ที่ครอบคลุมในเรื่องบุคลิกภาพ พัฒนาตนเอง มีความรัก ความศรัทธา ความเมตตา คอยช่วยเหลือส่งเสริมนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้และเป็นแบบอย่างที่ดีอยู่เสมอ (ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพครู พ.ศ. 2556, 2556)

2) เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ

ผลการสังเคราะห์เนื้อหาวิชาการศึกษาเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทักษะเครื่องกระทบ กลุ่มการสอนเครื่องกระทบ และกลุ่มการดำเนินชีวิต เมื่อนำเนื้อหามาจัดเรียงกันตลอด 4 ปี ดังนี้

การกำหนดเนื้อหาในกลุ่มรายวิชาการสอนเครื่องกระทบเป็นการกำหนดเนื้อหาที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในด้านทักษะพิสัย พุทธิสัย และด้านจิตพิสัย เบื้องต้นผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทักษะเครื่องกระทบ และกลุ่มการสอนเครื่องกระทบ เมื่อผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงพบว่าพัฒนาการด้านสังคมของผู้เรียนในระดับปริญญาบัณฑิตอยู่ในช่วงกำลังค้นหาตัวเองเพื่อการประกอบอาชีพ มีการกำหนดเป้าหมาย และวางแผนการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการด้านสังคมของอีริคสัน (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2559) ดังนั้นการกำหนดเนื้อหาในกลุ่มการดำเนินชีวิต เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพึ่งพาตนเองได้ในการเรียนตลอดระยะเวลา 4 ปี

รวมถึงการดำเนินชีวิตกับผู้อื่นในสังคมภายใต้กฎหมาย และความรู้ทางการเงินก็จำเป็นในการดำเนินชีวิตหลังสำเร็จการศึกษา ส่งผลให้ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาในกลุ่มรายวิชาการดำเนินชีวิตเป็นกลุ่มที่ 3 เมื่อผู้วิจัยนำเนื้อหาที่ได้กำหนดมาจัดเรียงจากเนื้อหาที่ง่ายไปยากตามลำดับตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ไปจนถึงชั้นปีที่ 4 โดยมีการบูรณาการระหว่างกลุ่มเนื้อหาวิชา ดังนี้

ชั้นปีที่ 1 ชั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านการบรรเลงเดี่ยวเครื่องกระทบ และด้านทักษะพื้นฐานคอมพิวเตอร์ ดังนี้

ด้านการบรรเลงเดี่ยวเครื่องกระทบ เป็นการพัฒนาทักษะพื้นฐานเครื่องกระทบ เนื่องจากผู้เรียนสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสถาบันที่ต่างกัน ส่งผลให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ทางดนตรี และทักษะเครื่องกระทบที่แตกต่างกัน ดังนั้นในชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยจึงกำหนดให้เป็นขั้นการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ของผู้เรียนในด้านองค์ประกอบทางดนตรี การบรรเลงเดี่ยวกลองสแนร์ และการบรรเลงเดี่ยวมาริมบาในบทเพลงเครื่องกระทบสำหรับวงออร์เคสตรา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ไปปรับใช้ในการบรรเลงเครื่องกระทบประเภทอื่น ๆ ในระดับที่สูงขึ้นได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gworek (2017) ได้ศึกษาดำรงการสอนเครื่องกระทบ และแบบเรียนเครื่องกระทบ ซึ่งพบว่าการปฏิบัติเทคนิคพื้นฐานด้วยกลองสแนร์ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติเครื่องกระทบอื่น ๆ ได้แก่ กลองทิมปานี เครื่องกระทบคีย์บอร์ด เครื่องกระทบละติน กลองใหญ่และฉาบ รวมถึงกลุ่มเครื่องกระทบอื่น ๆ ได้

สำหรับพื้นฐานไมโครซอฟท์ออฟฟิศ ผู้วิจัยมีแนวคิดในการพัฒนาความรู้และทักษะการใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด ไมโครซอฟท์เอ็กเซลล์ และไมโครซอฟท์พาวเวอร์พอยต์ รวมถึงโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันในระบบปฏิบัติการไอเอส สำหรับผู้เรียนระดับปริญญาบัณฑิตชั้นปีที่ 1 ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญาปารย์ ศิลปนิลมาลย์ et al. (2558) ได้ศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าการใช้ทักษะเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล โดยการเลือกโปรแกรมให้เหมาะสมกับการสร้างงานในรูปแบบตาราง งานนำเสนอ และงานข้อมูลเอกสาร รวมถึงการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้นปีที่ 2 ชั้นการเตรียมความพร้อม มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบ การนำเสนอผลงาน การสอนดนตรี และกฎหมาย ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบ และด้านการสอนเครื่องกระทบ

ด้านการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบ เป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสำหรับการแสดงเครื่องกระทบและการบริหารหลักสูตรเครื่องกระทบในชั้นปีถัดไป ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาที่มุ่งพัฒนาการบรรเลงเดี่ยวกลองสแนร์ กลุ่มเครื่องกระทบคีย์บอร์ด และกลองทิมปานี มาบูรณาการกับเนื้อหาวรรณกรรมเครื่องกระทบในการบรรเลงบทเพลงที่ผู้เรียนเลือก เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบรรเลงรวมวงเครื่องกระทบร่วมกับผู้อื่น ซึ่งการกำหนดเนื้อหาในลักษณะนี้ เป็นการกำหนดเนื้อหาที่มุ่งพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องกระทบและการนำเสนอบทเพลงเครื่องกระทบด้วยการพูด เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการแสดงเครื่องกระทบระดับชั้นปีที่ 3 นอกจากนี้ความรู้ในด้านกฎหมายเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้เรียนควรได้รับ โดยเฉพาะผู้เรียนที่ต้องการประกอบอาชีพนักดนตรีมีความจำเป็นต้องรู้กฎหมายการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ในการนำบทเพลงไปบรรเลงเผยแพร่ในงานต่าง ๆ หรือการนำบทเพลงไปใช้ในการทำงานวิจัย รวมไปถึงการทำงานวิจัยทั้งในด้านสร้างสรรค์งานดนตรี และด้านดนตรีศึกษา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับบทเพลง วรรณกรรม สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ ตามที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 กำหนด

ด้านการสอนดนตรี ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาที่มุ่งพัฒนาความรู้เรื่องพื้นฐานการสอนดนตรี มีเนื้อหาครอบคลุมในเรื่องปรัชญาการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้ ทฤษฎีการสอนดนตรี และการสอนทักษะดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนจัดการเรียนการสอนดนตรีได้เหมาะสมกับพัฒนาผู้เรียนในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา มีความสอดคล้องกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยบัคเนล (Bucknell University, 2019) ที่มีการกำหนดเนื้อหาการสอนเครื่องกระทบเบื้องต้น ในรายวิชาวิธีการสอนเครื่องกระทบ และเนื้อหาการสอนดนตรีระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (K – 12) ในรายวิชาหลักการสอนดนตรี นอกจากนี้เนื้อหาการสอนดนตรีสำหรับผู้เรียนชั้นปีที่ 2 เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ทางด้านการสอนดนตรีมาบูรณาการกับการบรรเลงเครื่องกระทบ สำหรับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้หรือหลักสูตรเครื่องกระทบในชั้นปีที่ 3 และการประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบหลังสำเร็จการศึกษา มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของนิอร เตรัตนชัย (Tayrattanachai, 2014) ที่ได้ศึกษาเนื้อหาสาระการสอนทักษะเปียโนในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยนำเสนอหลักสูตรและเนื้อหาการสอนเปียโนต้องจัดทำขึ้นมาสำหรับบัณฑิตที่ต้องการประกอบอาชีพครูสอนเปียโน ประกอบไปด้วย เนื้อหาทฤษฎีดนตรีและวรรณกรรมเปียโน

ทักษะการแสดงเปียโนและการเล่นเปียโน รวมไปถึงการจัดการสตูดิโอ จิตวิทยา หลักสูตรดนตรี การสอนเปียโนและฝึกประสบการณ์สอนเปียโน เทคโนโลยีสารสนเทศทางการสอนเปียโน และเนื้อหาการแนะแนวอาชีพ ซึ่งผลการวิจัย เป็นการกำหนดเนื้อหาที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนในด้านการสอน ควบคู่กับทักษะเปียโนในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้การประกอบอาชีพครูสอนดนตรี ผู้เรียนต้องมีความรู้ในด้านพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายที่สำคัญในการประกอบอาชีพทางการศึกษาที่ครูจำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่ได้กำหนดไว้

ชั้นปีที่ 3 ชั้นการนำเสนอตนเอง มุ่งพัฒนาผู้เรียนด้านการบริหารจัดการแสดงเครื่องกระทบ การบริหารหลักสูตรหลักสูตรเครื่องกระทบ การใช้เทคโนโลยี และการบริหารการเงิน ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงเครื่องกระทบ และด้านการสอนเครื่องกระทบ

ด้านการแสดงเครื่องกระทบ เป็นการกำหนดเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการบรรเลงเครื่องกระทบ นำมาจัดการแสดงเครื่องกระทบของตนเอง โดยการวางแผนบริหารจัดการตั้งแต่การกำหนดรูปแบบของคอนเสิร์ต บทเพลง การประชาสัมพันธ์ การวางแผนการฝึกซ้อม จนเสร็จสิ้นการแสดง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาการใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่ผลงานการแสดงเครื่องกระทบ มาบูรณาการกับการจัดการแสดงเครื่องกระทบ โดยให้ผู้เรียนทำการบันทึกวิดีโอตั้งแต่เริ่มวางแผนในการจัดการแสดงไปจนเสร็จสิ้นการแสดง และเผยแพร่วิดีโอในสื่อออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (Youtube) ฯลฯ กิจกรรมดังกล่าว ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการผลิตเนื้อหาเครื่องกระทบเพื่อเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ ซึ่งการเผยแพร่ผลงานผ่านสื่อออนไลน์จะเป็นช่องทางสำคัญในการประกอบอาชีพนักดนตรีในยุคปัจจุบัน มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bowman (2018) ที่ได้ศึกษาหลักสูตรการแสดงเครื่องกระทบระดับปริญญาตรี 4 ปี ซึ่งได้เสนอไว้ว่าการประกอบอาชีพในปัจจุบันยังไม่เพียงพอ ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีในการบันทึกเสียง ถ่ายทำและตัดต่อวิดีโอ การนำเสนอตนเอง รวมถึงการจัดการแสดงและการเตรียมตัวทดสอบเข้าวงออร์เคสตรา

นอกจากนี้การจัดการแสดงเครื่องกระทบ ของผู้เรียนย่อมมีค่าใช้จ่ายในการจัดการแสดง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการกำหนดเนื้อหาในด้านการวางแผนทางการเงิน มีความครอบคลุมด้านการเงินในการจัดสรรปันส่วนรายรับ รายจ่าย และการออม มาบูรณาการกับการบริหารจัดการแสดงเครื่องกระทบของผู้เรียน อีกทั้งผู้วิจัยมองว่าในยุคปัจจุบัน ความรู้ทางด้านการเงินก็เป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพื่อความมั่นคงในการดำเนินชีวิตในสภาวะเศรษฐกิจของ

ประเทศไทยในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ต้นสถาวิรัฐ and ธฤติพน อู่สวัสดิ์ (2560); บุญญารัตน์ สร้อยสน and ธนิตา จิตรน้อมรัตน์ (ม.ป.ป.) ที่ได้ศึกษากลุ่มคนวัยทำงานที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป พบว่าข้อมูลข่าวสารและสภาวะทางเศรษฐกิจ มีอิทธิพลในการกำหนดเป้าหมายการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการออมและการลงทุน เพื่อเป็นการจัดสรรปันส่วนในการใช้จ่าย การเก็บเงินทุนไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉิน การศึกษาและการลงทุน และการสร้างความมั่นคงให้ตนเอง รวมถึงผลการวิจัยของ กิจติพร สิทธิพันธุ์ (2552) ได้เสนอเพิ่มเติมเรื่องปัจจัยสำคัญในการวางแผนทางการเงิน คือเรื่องการใช้ชีวิต สิทธิประโยชน์ทางภาษี กฎหมายและกฎระเบียบด้านการเงิน ซึ่งเห็นได้ว่าความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ก่อนสำเร็จการศึกษา อย่างไรก็ตามผู้เรียนที่จบการศึกษาออกไป อาจจะมีได้ไปประกอบอาชีพนักดนตรีเครื่องกระทบหรือครูสอนเครื่องกระทบเท่านั้น แต่ยังมีผู้เรียนที่มีความสนใจในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับดนตรี ผู้เรียนจึงควรได้รับความรู้ด้านการบริหารการจัดการและด้านธุรกิจบันเทิงในทุกด้าน (ศักดิ์สิทธิ์ ราชรักษ์, 2559)

ส่วนในด้านการสอนเครื่องกระทบ เป็นการกำหนดเนื้อหาให้ผู้เรียนนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์มาใช้ในการออกแบบหลักสูตรเครื่องกระทบให้สอดคล้องกับพัฒนาการในช่วงวัยที่ผู้เรียนสนใจ นำมาบูรณาการกับเนื้อหาเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการผลิตเนื้อหาการสอนเครื่องกระทบผ่านสื่อออนไลน์ อีกทั้งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID – 19) ในปัจจุบันที่เกิดขึ้นไปทั่วโลก ส่งผลให้สถานศึกษาทุกแห่งมีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ ผนวกกับกระแสการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์กำลังเป็นที่นิยมอย่างมาก ดังนั้นผลการวิจัยจึงเป็นการกำหนดเนื้อหาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการสอนรูปแบบออนไลน์ผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อนำไปประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมภาศ สุขชนะ (2553) ที่ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาทักษะความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ช่วยสอนดนตรีของครูดนตรีในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูดนตรีมีความต้องการในการพัฒนาความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความต้องการในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสำคัญในการประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน การทำงาน และการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดนตรี

ชั้นปีที่ 4 ชั้นการเรียนรู้ประสบการณ์จริง มุ่งพัฒนาผู้เรียนในการนำความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ในการเรียนตลอดระยะเวลา 3 ปี มาใช้ในการบริหารวงโยชวาทิต แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวงโยชวาทิต และด้านการเตรียมตัวเพื่อการทำงาน

ด้านการบริหารวงโยชวาทิต เป็นการกำหนดเนื้อหาให้ผู้เรียนผู้เรียนนำความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ในการบรรเลงเครื่องกระทบ การสอนเครื่องกระทบ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ ความรู้ทางการเงิน มาประยุกต์ใช้ในการบริหารวงโยชวาทิต ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้เรียนที่มีเป้าหมาย ในการประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบหลังสำเร็จการศึกษา ควรได้รับประสบการณ์ด้านการ บรรเลงเครื่องกระทบวงโยชวาทิต ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนภาพแปรชบวน วาทยกร และการเรียบเรียงบทเพลงเครื่องกระทบวงโยชวาทิต ซึ่งทักษะเหล่านี้ผู้เรียนควรนำบูรณาการกับ เนื้อหาด้านการสอนเครื่องกระทบสำหรับวงโยชวาทิต และการบริหารวงโยชวาทิต ควบคู่กับการ ดำเนินการวิจัยทางด้านดนตรีศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Garrett (2017) ได้ศึกษา การสอนเครื่องกระทบสำหรับวงโยชวาทิตในระดับอุดมศึกษา โดยผลการวิจัยเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน คือควรมีการกำหนดเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบสำหรับวงโยชวาทิตในหลักสูตร ดนตรีระดับอุดมศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านการบริหารจัดการวงโยชวาทิต และการ สอนเครื่องกระทบวงโยชวาทิต จะเห็นได้ว่าการกำหนดเนื้อหาวิชาวงโยชวาทิตเป็นสิ่งจำเป็นใน การประกอบอาชีพครูสอนเครื่องกระทบ เนื่องจากกิจกรรมวงโยชวาทิต เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กำหนด และกิจกรรมวงโยชวาทิตยังได้รับความ นิยมแพร่หลายทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เห็นได้จากกิจกรรมการประกวดวงโยชวาทิตที่มี โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาเข้าร่วมแข่งขันในทุก ๆ ปี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2560)

ทักษะสำคัญที่ผู้เรียนควรได้รับก่อนจบการศึกษาจากสถาบันคือ การเตรียมความพร้อมก่อน สมัครงาน เป็นสิ่งสำคัญที่ทางสถาบันต้องกำหนดเนื้อหาในด้านแนวทางการประกอบอาชีพ การทำแฟ้ม สะสมผลงาน การเตรียมตัวสำหรับการสมัครงาน และการสัมภาษณ์งาน เพื่อให้มีความพร้อมในการ สมัครงานที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และผู้ใช้บัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษา อย่างไรก็ตามปัจจัย สำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการประกอบอาชีพก่อนสำเร็จการศึกษาคือ ผู้สอน การเรียนการ สอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ต้องเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึง ประสงค์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษกร จินตธนาวัฒน์ (2558) ได้ศึกษาแนวทางการ เตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อรองรับการเข้าสู่

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่าสภาพแวดล้อมสำคัญที่ส่งผลในการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาสำหรับการประกอบอาชีพในระดับมาก ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ และด้านการบริการนักศึกษา โดยการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ครอบคลุมในด้านทักษะพิสัย พุทธิพิสัย และจิตพิสัย ผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าถ้าหากผู้สอนไม่ร่วมกันวางแผนในการกำหนดเป้าหมายของหลักสูตร วัตถุประสงค์รายวิชา และเนื้อหาวิชา สำหรับการพัฒนาผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกัน คุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษจะไม่ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต มีผลกระทบต่อภาคการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานในองค์กร ดังนั้นการกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิตควรมีความครอบคลุมในด้านความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพนักดนตรีเครื่องกระทบ หรือครูสอนเครื่องกระทบหลังสำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาสังเคราะห์เนื้อหาการเรียนการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต การนำผลการวิจัยไปใช้ควรศึกษาเรื่องโครงสร้างของหลักสูตรในแต่ละสาขาที่มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีกำหนด เช่น การนำไปใช้ในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ต้องพิจารณาจากจำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาจะต้องเรียนตลอดหลักสูตร และต้องศึกษาเรื่องการจัดสรรงบประมาณ หากมีความต้องการกำหนดรายวิชาใหม่ควรคำนึงถึงต้นทุนในการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการใช้งบประมาณในการจ้างอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนเครื่องกระทบ และในการนำผลการวิจัยไปใช้ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ต้องคำนึงถึงรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะด้าน ได้แก่ ด้านครุศาสตร์ และด้านดนตรี ที่อาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา

นอกจากนี้ผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยในชั้นปีที่ 1 ไปเป็นแนวทางสำหรับเตรียมความพร้อมนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความต้องการศึกษาต่อเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต ในขณะเดียวกัน ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความพร้อมของบุคลากรในการเรียนการสอน รวมถึงอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญเครื่องกระทบ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ การทำวิจัยในครั้งต่อไป ควรนำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนการสอนนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนเครื่องกระทบในระดับปริญญาตรีเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติเครื่องกระทบของผู้เรียน
2. ผลการวิจัยในครั้งนี่ยังไม่ได้มุ่งประเด็นเรื่อง การวัดและประเมินผล ดังนั้นควรมีการทำวิจัยในการพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผลเครื่องกระทบ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาแบบวัดและประเมินผลเครื่องกระทบสำหรับผู้เรียนในระดับปริญญาบัณฑิต
3. ผลการวิจัยในครั้งนี่ยังเน้นการสังเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบ สำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป ควรทำการพัฒนาหลักสูตรการสอนเครื่องกระทบ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยในรูปแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เช่น การพัฒนาหลักสูตรการสอนเครื่องกระทบระยะสั้น แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 สำรวจความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต ผู้เรียน ผู้สอน และอาจารย์ประจำหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง ระยะที่ 2 การออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยนำผลการสำรวจมาใช้ในการวางแผนและออกแบบเป้าหมายของหลักสูตร ระยะที่ 3 การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ ตรวจสอบความเหมาะสมรวมถึงการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ จนนำไปสู่การทดลองกับกลุ่มเป้าหมายที่มีขนาดใหญ่ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทดลองเพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ระยะที่ 4 การประเมินหลักสูตรเพื่อนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในครั้งต่อไป
4. ผู้สอนดนตรีในระดับอุดมศึกษาควรมีการวิจัยทางการศึกษาในการสังเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสอนกลุ่มเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ ในระดับปริญญาบัณฑิต โดยครอบคลุมตั้งแต่กลุ่มเครื่องดนตรีคลาสสิก กลุ่มเครื่องดนตรีสมัยนิยม และกลุ่มเครื่องดนตรีแจ๊ส เนื่องจาก เครื่องดนตรีแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันทั้งในด้านเอกลักษณ์ของเครื่องดนตรี รูปแบบการบรรเลง เทคนิคการบรรเลง วรรณกรรมของบทเพลง และการนำไปประกอบอาชีพ ดังนั้นการนำผลการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาเป็นเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาเนื้อหาวิชาการสอนเครื่องดนตรีของอาจารย์ในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ ดุริยางคศาสตร์ และครุศาสตร์ (ดนตรีศึกษา)

รายการอ้างอิง

Abeles, H. F., Hoffer, C. R., & Klotman, R. H. (1995). *Foundation of music education*.

United States: Schirmer Cengage Learning.

Anderson, L. W., Krathwohl, D. R., Airasian, P. W., Chuikshank, K. A., Mayer, R. E., Pintrich, P. R., . . . Wittrock, M. C. (2001). *A Taxonomy for learning, teaching and assessing*.

New York: Longman.

Bloom, B. S., Engelhart, M. D., Furst, E. J., Hill, W. H., & Krathwohl, D. R. (1956). *Taxonomy of educational objectives the classification of educational goals: Handbook 1 cognitive domain*. New York: David McKay.

Bowen, G. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative research journal*, 9(2), 27 - 40. doi:<https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>

Bowman, J. M. (2018). *Four – year undergraduate percussion curriculum*. (doctoral dissertation). Indiana University,

Bucknell University. (2019). Principles of teaching music. Retrieved from Retrieved from <https://coursecatalog.bucknell.edu/search/?P=MUSC%20235>.

Cook, G. D. (2005). *Teaching percussion* (3 ed.): Schirmer books.

Cox, J. (2007). *Handbook: Curriculum design and development in higher music education*: Malmo Academy of Music Lunds University.

Creswell, J. W., & Cheryl, C. N. (2018). *Qualitative inquiry & research design* (4 th ed.). Los Angeles: SAGE.

Dave, R. (1967). *Psychomotor domain*. Berlin: International Conference of Educational Testing.

Garrett, W. K. J. (2017). *Marching percussion techniques for prospective band director : A course designed for instrumental music education majors*. (Master's thesis).

Retrieved from Retrieved from

<https://digitalcommons.liberty.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1503&context=masters>

Gworek, N. (2017). *A study of percussion pedagogical texts and a percussion primer* (Unpublished doctoral dissertation). University of Connecticut,

- Harrow, A. J. (1972). *A taxonomy of the psychomotor domain*. New York: David McKay.
- Krathwohl, D. R., Bloom, B. S., & Masia, B. B. (1964). *Taxonomy of educational objectives: book 2 Affective domain*. London: Longman.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development theory and practice*. New York: Harcourt, Brace & World.
- Tayrattanachai, N. (2014). *A Study of Piano Pedagogy Course Content at the undergraduate level in Thailand*. (Unpublished doctoral dissertation). Mahidol University,
- Tyler, R. W. (1970). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Zais, R. S. (1976). *Curriculum principles and Foundations*. New York: Harper & Row, Publishers.
- กิตติพร สิทธิพันธ์. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558. (2558). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 132 ตอนพิเศษ 295 ง, น. 12 – 24). Retrieved from
- ชนิษฐา ต้นสกลาวิรัฐ, & ธฤติพน อุสวัสด์. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทหน้าเขียน ในเขตกรุงเทพฯ. กลุ่มวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. Retrieved from สืบค้นจาก http://www.utccmbaonline.com/ijbr/doc/ld638-20-04-2017_07:13:04.pdf
- ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพครู พ.ศ. 2556. (2556). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง, น. 72 – 74.). Retrieved from
- ขวลิต ชูกำแพง. (2561). การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร แนวคิดและกระบวนการ (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์. (2561). การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 8 ed.). กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์ (1991).
- ชาย โปธิสิตา. (2562). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 8 ed.). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งฯ.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2560). วิธีวิทยาการสอนดนตรี (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2561). ดนตรีศึกษา หลักการและสาระสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 10 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา แคมมณี. (2561). ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่ 22 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บัณฑิต ทิพากร. (2559). การศึกษาเชิงผลลัพธ์ (Outcome Based Education). Retrieved from สืบค้นจาก <https://www.c4ed.kmutt.ac.th/copy-of-my2satangstqf-1>
- บุญญารัตน์ สร้อยสน, & ธนิตา จิตรน้อมรัตน์. (ม.ป.ป.). ศึกษาผลของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่ออิสรภาพทางการเงินส่วนบุคคล : กรณีศึกษาลูกค้าธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. Retrieved from สืบค้นจาก <https://grad.dpu.ac.th/upload/content/files/year8-1/8017.pdf>
- บุษกร จินตนาวัฒน์. (2558). แนวทางการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2(2), 13 - 30.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). หลักและเทคนิคการสอนระดับอุดมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2560). ครุศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2561). หลักคิดการจัดการหลักสูตรและการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 4 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2562). หลักและพื้นฐานการอุดมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562. (2562). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 136 ตอนพิเศษ 56, น. 1 - 39). Retrieved from
- มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558. (2558). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 133 ตอนพิเศษ 26, น. 7 - 15). Retrieved from
- วันชัย ปานจันทร์. (2561). รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 6(2), 506 - 522. Retrieved from สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/issue/view/7633/FullTexts>
- วิจารณ์ พานิช. (2560). การสร้างการเรียนรู้ สู่ศตวรรษที่ 21 (พิมพ์ครั้งที่ 4 ed.). นครปฐม: ชัน แพคเกจจิง (2014).
- ศักดิ์สิทธิ์ ราชรักษ์. (2559). กลยุทธ์พัฒนาศักยภาพนักศึกษาคุณศึกษาศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมบันเทิง. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 12(3), 139 - 151.
- สธน โรจนตระกูล. (2554a). การจัดการวงโยชวาทิต (*Marching Percussion Management*): สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สธน โรจนตระกูล. (2554b). เครื่องดนตรีประเภทตีหรือเคาะ (*Percussion Instruments*): สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สมภาค สุขชนะ. (2553). ความต้องการการพัฒนาทักษะความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ช่วยสอนดนตรีของครูดนตรีในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. วารสารสารสนเทศ, 11(2), 46 - 56.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปี การศึกษา 2557. Retrieved from สืบค้นจาก http://www.mua.go.th/users/bhes/QAMUA58/qa%20manual58/OA_MANUAL30032558.pdf
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. Retrieved from <http://lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf>
- สิริชัย ดีเลิศ. (2558). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของบัณฑิตในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีอัตลักษณ์เชิง สร้างสรรค์. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). Retrieved from สืบค้นจาก <http://itthesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/226/1/%E0%B8%AA%E0%B8%B4%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A2.pdf>
- สุภางค์ จันทวานิช. (2556). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 11 ed.).
- สุภางค์ จันทวานิช. (2559). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 23 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2559). จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 12 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อัญญาปาร์ย์ ศิลปนิลมาลย์, ธรัช อารีราษฎร์, สายชล จินโจ, & เผด็จ พรหมสาขา ณ สกลนคร. (2558). การศึกษาทักษะ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. การจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมครั้งที่ 1, 1(1), น. 41 - 48. Retrieved from สืบค้นจาก <https://chair.rmu.ac.th/file-paper/sahachai.ng@gmail.com20150914105437.pdf>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	พีรกานต์ ชุนเนร
วัน เดือน ปี เกิด	19 กรกฎาคม 2538
สถานที่เกิด	นครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษา	ศศ.บ. (ดนตรีสากล) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (2560)
ที่อยู่ปัจจุบัน	304/4 ม.1 ต.สีชล อ.สีชล จ.นครศรีธรรมราช 80120
ผลงานตีพิมพ์	การสังเคราะห์เนื้อหารายวิชาการสอนเครื่องกระทบระดับปริญญาบัณฑิต

